DẤU ẤN MỘT THỜI Khó quên

KỶ YẾU NHÓM SÁCH CŨ LIÊN XÔ

SÁCH ĐẸP

2019

facebook.com/sachdeplehaidoan

DẤU ẤN Khó quên MỘT THỜI

KỶ YẾU NHÓM SÁCH CŨ LIÊN XÔ

facebook.com/sachdeplehaidoan

Lời tựa

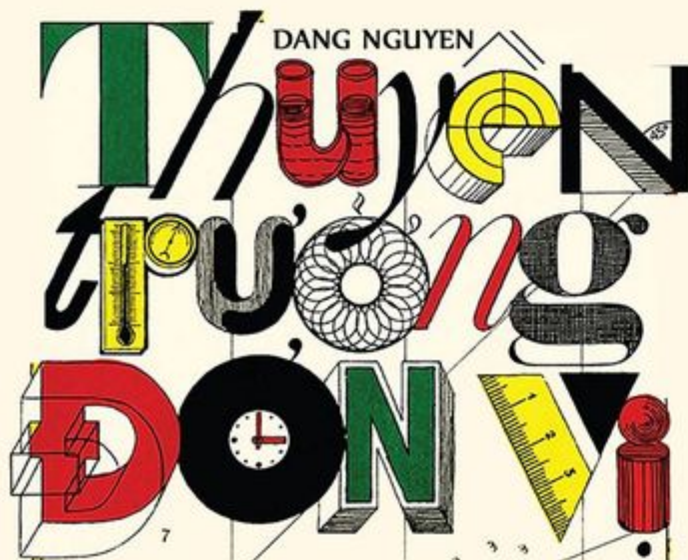
Như một nỗ lực gìn giữ những nét đẹp của sách cũ Liên Xô, lưu trữ những bài viết đặc sắc của các thành viên trong nhóm cùng với niềm đam mê với sách chưa bao giờ tắt, cuốn kỷ yếu nhóm sách cũ Liên Xô tập 2 với chủ đề : "***Dấu ấn một thời khó quên***" được ra mắt tới quý độc giả. Tiếp sau sự đón nhận của cuốn tập san 1 :"***Những trang thân ái***", cuốn số 2 tiếp tục mang đến những thông tin thú vị về sách nói chung cũng như sách cũ Liên Xô nói riêng cùng với những khía cạnh đặc sắc khác của Liên bang Xô viết. Người biên tập rất mong ấn phẩm "offline" này sẽ mang đến một luồng gió mới trong nhóm, lan tỏa tình yêu sách cũ Liên Xô đến với độc giả.

LÊ HẢI ĐOÀN

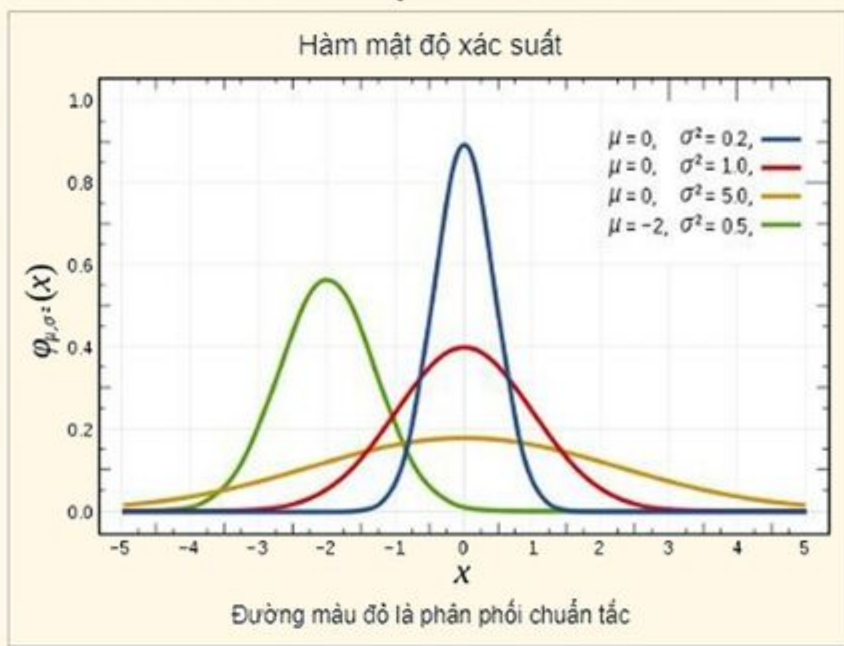

MỤC LỤC

Quyển sách này mình đã đọc lúc còn nhỏ xíu. Hồi đó mình thích mê vì những khái niệm toán học khô khan được giải thích rất dễ hiểu qua những câu chuyện kỳ thú. Bây giờ đọc lại có cơ hội nghiền ngẫm những câu chuyện, những khái niệm toán kỹ hơn và phát hiện ra một vài điều thú vị.

1. Khi số 0 hỏi "*cái đường cong màu đỏ, nom giống hệt một núi băng*" là gì, bác thuyền trưởng chỉ trả lời qua loa là "*đường cong mà các nhà toán học đã tìm được nhờ quy luật phân loại*".
Theo mình đây là "hàm mật độ xác suất" (probability density function) của "phân phối chuẩn" (normal distribution). Nói nôm na nó cho biết độ phổ biến của từng cỡ giày. Vd cỡ giày 41 (ứng với đỉnh núi) là nhiều người mang nhất trong khi cỡ giày 47 và 37 (ứng với 2 đáy núi) là ít người mang nhất. Phân phối chuẩn có nhiều ứng dụng trong cuộc sống, thậm chí người ta dùng nó để tìm cỡ giày của... nàng Lọ Lem

Đường màu đỏ là phân phối chuẩn tắc

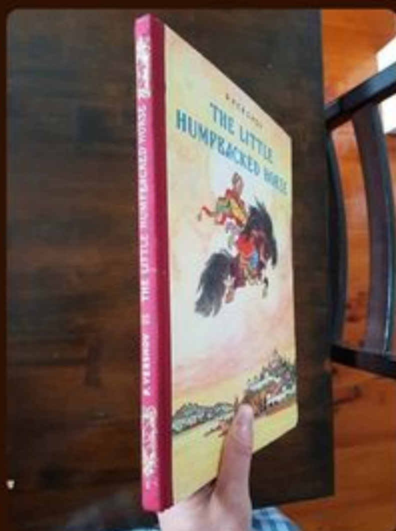
2. Trong câu chuyện "cái hộp cực đại", số 0 được đưa cho một mảnh giấy hình vuông có cạnh 60 cm và được yêu cầu xếp một cái hộp có thể tích lớn nhất để đựng kẹo Số 0 đã nghĩ ra một cách là xếp cái hộp có đáy là 40 cm x 40 cm, chiều cao là 10 cm, và thể tích hộp là 40 x 40 x 10 = 16000 cm3. Theo mình đây là đáp án đúng và duy nhất! Mình đã dùng đạo hàm (derivative) và các phép tính đơn giản để chứng minh thể tích này là lớn nhất có thể có. Ko ngờ hồi xưa số 0 đã làm toán giỏi như vậy

Mình hy vọng đây là một cách "thưởng thức" khác về cuốn sách LX thân yêu.

Thuyền Trưởng Đơn Vị thuộc loạt sách "tiểu thuyết toán học" viết cho thiếu nhi (độ tuổi cấp 2) của nhà văn Nga nổi tiếng V. LIOPSIN,Tác phẩm này kể về cuộc phiêu lưu kỳ thú của Số Không trên chiếc tàu của Thuyền trưởng Đơn Vị, vào thế giới kỳ diệu được dựng nên bằng những con số, phép tính. Qua những chuyến đi kỳ thú, thuyền trưởng Đơn Vị sẽ giúp các bạn nhỏ hình thành những tư duy toán học bổ ích, khám phá tầm quan trọng của toán học trong đời sống...

DANG NGUYEN: Sách hiếm? Hiếm vì sách ko có năm XB "The little humpbacked horse" -- NXB Ngoại Ngữ Moscow, tác giả Pavlovich Yershov, minh họa bởi N. M. Kochergin -- kể về câu chuyện chú ngựa nhỏ giúp con trai bác nông dân Ivan vượt qua bao gian nan thử thách để cưới nàng công chúa Elena. Happy ending

THƯỢNG MINH QUÂN: Lần đầu em thấy bìa này gáy đỏ.

NGUYEN HOAI NAM: Có mấy lần em tính xé cuốn này lấy tranh treo tường

QUỲNH HOA 17 tháng 5 lúc 06:38

Cho em khoe ké với ạ

THẮNG HOÀNG

10 phân vẹn 10

LÊ HẢI ĐOÀN

Nhìn màu vàng của bác sĩ và màu xanh của Bu, vẫn cảm thấy cái gì đó muốn sở hữu!

DŨNG NGUYỄN VIỆT

Hoàn hảo

THƯỢNG MINH QUÂN 17 tháng 5 lúc 16:56

Đây là sách em sưu tầm được từ tết đến nay.
Em xin đăng lên hưởng ứng mọi người.
Bác sĩ của em hông đẹp nên em hông đăng lên

NGUYỄN HOÀNG VINH XUÂN

Lại thêm một lần rụng tim !

HOANG NGUYEN Kể group mình có chế độ lọc member tự động, ai không show sẽ bị out

KREMLIN MOSKVA là một "Kremlin" (dạng thành quách ở Nga) được biết đến nhiều nhất ở Nga. Nó là trung tâm địa lý và lịch sử của Moskva, nằm trên bờ trái sông Moskva, trên đồi Borovitskii, là một trong những phần cổ nhất của thành phố, trong thời kỳ hiện nay là nơi làm việc của các cơ quan tối cao của chính quyền Nga và là một trong những kiến trúc lịch sử-nghệ thuật chính của quốc gia này. Là một tổ hợp pháo đài lịch sử nhìn ra Quảng trường Đỏ tại Moskva, nó bao gồm các cung điện Kremli, các nhà thờ Kremli, và phần tường thành Kremli với các tháp Kremli.

CÁC BƯỚC BẢO QUẢN SÁCH CŨ

Sách cũ, sách quý hiếm (đặc biệt là sách quý hiếm) xứng đáng và cần được chăm sóc đặc biệt. Nếu được bảo quản đúng cách, chủ sở hữu sẽ có một bộ sưu tập sách đẹp và giá trị của nó sẽ tiếp tục gia tăng theo thời gian. Thật là may mắn cho các nhà sưu tầm sách trong việc bảo quản và chăm sóc những cuốn sách cũ, sách quý hiếm là nó không đòi hỏi dụng cụ phức tạp, phương tiện bảo quản cầu kỳ, hoặc tốn kém tiền bạc; Thay vào đó, nó cần thời gian, sự kiên nhẫn và chăm chỉ.

BƯỚC 1. CHUẨN BỊ NƠI LƯU TRỮ:

1. LOẠI BỎ CÁC MỐI NGUY HIỂM VỀ HỎA HOẠN VÀ KHÓI.

Mặc dù lửa và khói thường là những sự cố ngẫu nhiên, nhưng nên tránh đặt những cuốn sách trong phòng hoặc góc dễ bị khói hoặc hỏa hoạn. Sách không nên đặt trong một căn phòng gần lò sưởi hoặc bếp lò đốt gỗ, cũng không nên ở trong một khu vực dễ bị nhiễm hơi nước, chẳng hạn như nhà bếp, phòng giặt hoặc phòng tắm.

2. TRÁNH NHIỆT ĐỘ VÀ ĐIỀU KIỆN KHẮC NGHIỆT.

Không được lưu trữ sách trong phòng có nhiệt độ quá cao. Phòng nóng bao gồm phòng giặt, bếp và phòng tắm nắng, trong khi phòng lạnh gồm nhà để xe, phòng để thức ăn, phòng giặt hoặc khu vực giữ nhiệt kém tương tự. Nhiệt độ lý tưởng cho sách là từ 18-22 độ C. Hãy ghi nhớ điều này khi chọn nơi lưu trữ cho bộ sưu tập của bạn.

3 . CÁCH CHỌN NGUYÊN VẬT LIỆU LÀM KỆ SÁCH:

Những kệ sách gỗ ghề như ván ghép gỗ có thể làm hỏng bìa sách, trong khi đó kệ sách được sơn hay được xử lí hóa học sẽ làm mòn sách, phai màu, làm yếu đi kết

3 . CÁCH CHỌN NGUYÊN VẬT LIỆU LÀM KỆ SÁCH:

Những kệ sách gỗ ghề như ván ghép gỗ có thể làm hỏng bìa sách, trong khi đó kệ sách được sơn hay được xử lí hóa học sẽ làm mòn sách, phai màu, làm yếu đi kết cấu của bìa sách. Khi chọn kệ sách, ta nên chọn những kệ làm từ gỗ trơn, kín, được dùng trong nhà hay kệ làm từ kim loại trơn và được tráng men.

4 . VẤN ĐỀ VỀ ÁNH SÁNG:

Chọn nơi để kệ có ánh sáng tốt, ánh sáng mạnh, gay gắt từ mặt trời hay bóng đèn có thể làm cho sách cũ, sách quý hiếm trở nên bạc màu và hư hỏng. Hãy chọn không gian không bị chiếu trực tiếp bởi ánh sáng mặt trời và tránh để vật có ánh sáng mạnh bên cạnh sách . Sách sẽ tốt nhất khi được ở trong môi trường tối hơn ví dụ như góc hay phòng phía trong của nhà.

5. LÀM SẠCH KỆ SÁCH:

Cho dù bạn có ý định để sách lên kệ, hoặc tủ (có cửa kính), phải đảm bảo rằng kệ phải được sạch sẽ trước khi đưa sách vào. Làm sạch bụi trên kệ, lau sạch mọi bề mặt, đặc biệt bề mặt trên cùng của kệ sách nơi mà bám nhiều bụi nhất, phải đảm bảo tất cả các bề mặt của kệ được lau chùi kỹ lưỡng

BƯỚC II. VỆ SINH SÁCH..

2.1. MÁY HÚT BỤI VÀ MÁY HÚT BỤI CẦM TAY.

Sử dụng máy hút bụi cầm tay nhỏ để nhẹ nhàng hút đi bụi bẩn và các mảnh vỡ từ các trang và bìa sách. Đối với sách rất cũ, và sách đã bị hư hỏng, tránh hút trực tiếp lên bề mặt của sách; thay vào đó, di chuyển trên bề mặt sách, chậm và nhẹ nhàng từ bên này sang bên kia.

2.2. LAU SẠCH TRANG SÁCH VỚI VẢI MỊN:

Đây là loại vải phù hợp nhất cho việc vệ sinh các trang sách. Sử dụng một miếng vải mịn sạch sẽ và nhẹ nhàng lau xuống từng trang của cuốn sách. phương pháp làm sạch này nên sử dụng găng tay, bởi vì mồ hôi và dầu trên da tay có thể làm nhòe hoặc làm hỏng trang sách cũ.

2.3 BÀN CHẢI LÀM BẰNG SỢI TỰ NHIÊN:

Đây là loại bàn chải đặc biệt dùng cho sách, thậm chí là loại bàn chải dùng để cọ chai lọ chưa sử dụng. Quan trọng hơn hết là chất liệu của bàn chải đó. Lông ngựa, xơ dừa và các loại sợi tự nhiên khác sẽ tốt cho gáy và trang sách hơn các loại sợi bằng nhựa và hóa chất.

2.4 TIÊU DIỆT VÀ NGĂN CHẶN SỰ PHÁ HOẠI CỦA CÔN TRÙNG

Sách thường thu hút côn trùng, ta có thể tìm thấy chúng đang làm tổ, gặm nhấm những trang sách, gáy sách, bìa, và áo sách. Chỉ cần tìm thấy những dấu hiệu như: lỗ nhỏ, xác côn trùng, hoặc trứng ấu trùng thì:

Để quyển sách của bạn trong túi nhựa bịt kín trong ngăn lạnh 2-3

Trong quá trình dọn dẹp đó, có thể lau sạch hoặc hút đi những côn trùng còn sót lại, ấu trùng và túi trứng.

Đặt vải lanh ngâm tinh dầu long não trên kệ sách của bạn, hoặc đặt các gói tiêu hạt, lá cây bạc hà quanh tủ sách. Điều này sẽ khiến các loại côn trùng tránh xa tủ sách của bạn.

2.5 TÌM KIẾM VẾT BẨN VÀ NẤM MỐC

Đối với hầu hết các trường hợp mà vết bẩn không thể bị xóa sạch, thì nó có thể cung cấp thông tin về điều kiện mà sách cần. Chẳng hạn, vết nước loang sẽ cho ta biết cuốn sách đó có thể nhạy cảm với độ ẩm, trong khi màu vàng của các trang sách cho thấy sự nhạy cảm với nhiệt độ. Nấm mốc được tạo ra bởi điều kiện ẩm ướt, điều này có thể khắc phục bằng cách để sách ở nơi khô ráo, thoáng mát. Để loại bỏ nấm mốc, để sách trong tủ lạnh 3 - 4 ngày, sau đó lau nhẹ các vết mốc, hoặc sử dụng máy hút bụi với bộ lọc.

BƯỚC III. CÁCH LƯU TRỮ SÁCH

1. ĐẶT SÁCH THẲNG ĐỨNG.

Các sách phải được xếp thẳng đứng trên kệ, chứ không xếp chồng lên nhau hoặc đặt theo chiều ngang. Xếp sách ko đúng cách như xếp chồng lên nhau có thể gây ra những chèn ép, và có thể dẫn đến việc hư cấu trúc của cuốn sách.

2. HÃY NHÓM SÁCH THEO KHỔ.

Sách khổ nhỏ nên được đặt cạnh nhau để không bị che khuất. Việc **để**

sách khổ lớn cùng sách khổ nhỏ theo thời gian sẽ dẫn tới việc phần bìa của sách khổ lớn bị hở,quăn góc và k đồng đều.Bạn cũng nên dùng một miếng kim loại để phân khu sách.

3.LƯU Ý KHOẢNG CÁCH GIỮA CÁC QUYỂN SÁCH.

Khoảng cách rời rạc làm sách dựa vào nhau, bìa sách sẽ bị cong và ảnh hưởng tới chất lượng của sách. Lí tưởng nhất là khoảng cách vừa đủ cho một đầu ngón tay, sách k bị quá chèn ép nhưng cũng không quá lỏng lẻo.

BƯỚC IV. BẢO QUẢN BỘ SƯU TẬP CỦA BẠN

4.1 LAU SÁCH VÀ KỆ SÁCH THƯỜNG XUYÊN

Tối thiểu một lần trong tháng, dùng vải mịn để lau sách và kệ sách bám bụi. Cứ mỗi 3-6 tháng một lần, lập lại việc lau dọn đã được hướng dẫn ở (bước II), một lần nữa chú ý đến các loại côn trùng và hoạt động nấm mốc có thể gây hại cho sách.

4.2 ĐIỀU CHỈNH TRẠNG THÁI BẢO QUẢN KHI THỜI TIẾT CHUYỂN MÙA

Đánh giá không gian lưu trữ sách mà bạn đã chọn trong suốt mỗi mùa để đảm bảo sách luôn được giữ trong tình trạng tốt nhất. Vào mùa hè, phải đảm bảo rằng phòng sách luôn ở độ mát thích hợp, ngược lại vào mùa đông, phòng luôn được làm ấm đúng mức. Nếu tình trạng ẩm ướt hay diễn ra trong một số mùa, hãy xem xét đến việc đặt một chiếc máy hút ẩm bên cạnh tủ sách của bạn.

4.3 SỬ DỤNG SÁCH MỘT CÁCH CẨN THẬN

Có thể đơn thuần bạn sưu tập sách không phải để cho người khác xem, nhưng có những nhà sưu tập lại thích chạm vào, ngửi, và chia sẻ sách của họ. Khi bạn sử dụng sách, hãy thật cẩn thận: đeo găng tay, tránh kéo gáy sách và các trang sách. Thay vào đó, dùng ngón tay đặt vào 2 mặt của quyển sách, nhẹ nhàng lấy nó ra bằng cách dùng lực tác động vào 2 bên. Lật trang sách thật chậm và nhẹ nhàng.

Ghi Chú:

Sách được đóng bìa da sẽ giữ được lâu hơn trong việc bảo quản sách, bởi vì mồ hôi và dầu ở tay sẽ giúp da mềm hơn.

Nếu bạn không thể để tủ sách tránh ánh sáng trực tiếp, hãy dùng một tấm màn che chúng lại những khi có nắng.

Mặc dù hệ thống đèn led giúp tôn lên vẻ đẹp của tủ sách, nhưng bạn không nên duy trì chúng lâu. Độ nóng và ánh sáng trực tiếp có thể làm hỏng sách của bạn.

Đặt những cuốn sách quý hiếm của bạn vào tủ sách với những cửa kính được đóng chặt là cách tuyệt vời để giúp sách không bị ảnh hưởng bởi khí hậu và bụi. Nếu bạn sở hữu những cuốn sách cũ quý hiếm, ắt hẳn bạn muốn lưu trữ nó ở một nơi an toàn và khí hậu luôn nằm trong tầm kiểm soát.

Không phải tất cả sách hiếm đều có hàng trăm năm tuổi, nhiều phiên bản mới được hạn chế trong việc truyền thông cũng được xem là hiếm.

Nhóm phiên dịch: Quán Sách Mùa Thu
Nguồn: Wiki How

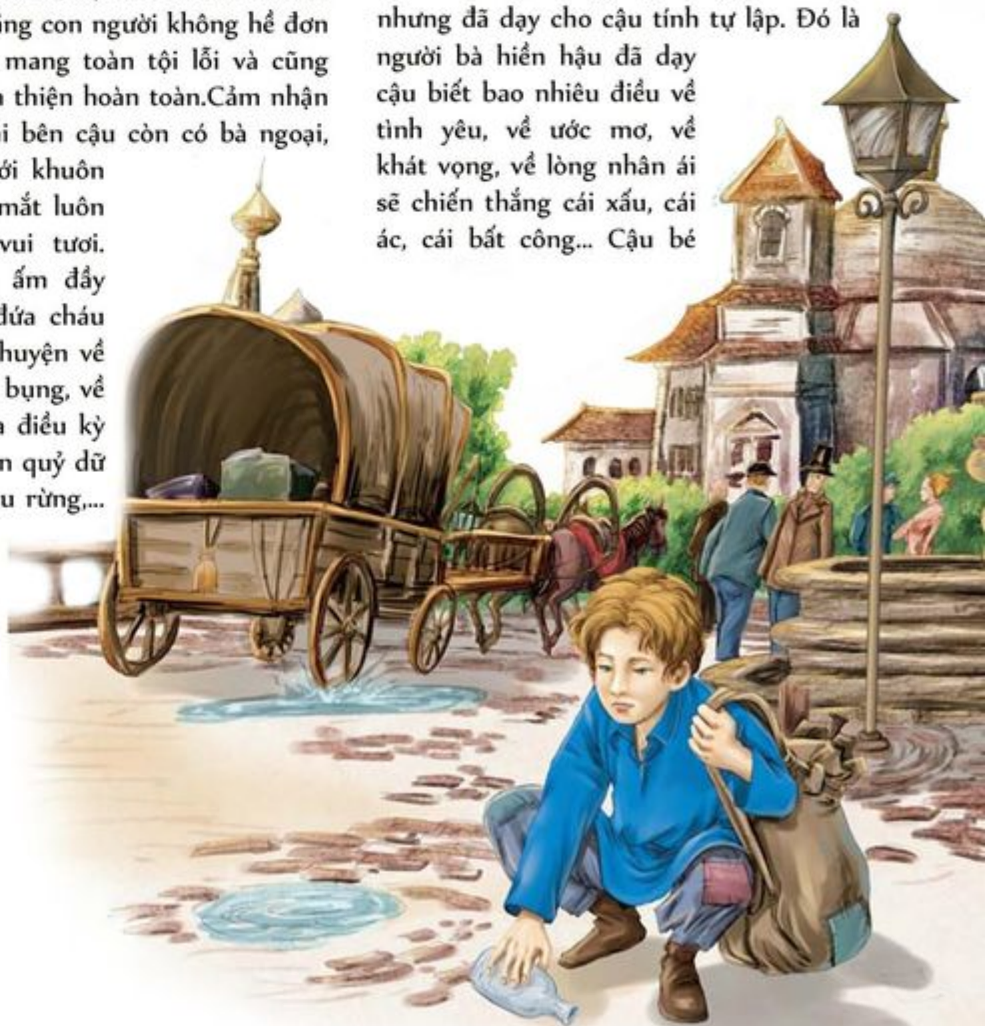
Thời Thơ Ấu

+ MAXIM GORKY +

Alexei, nhân vật chính trong tiểu thuyết "Thời thơ ấu", là một cậu bé phải trải qua một tuổi thơ nhiều sóng gió và đau thương. Sớm mồ côi cha khi mới lên bốn, mẹ đi lấy người khác, cậu bé trưởng thành trong tình thân ấm áp của người bà và sự dạy dỗ nghiêm khắc của ông. Ông không ngần ngại trừng trị cậu bé bằng những trận đòn khủng khiếp mỗi khi cậu phạm lỗi.

Tuy nhiên, chính ông ngoại đã dạy cho Alexei biết đọc, và cuốn hút cậu vào câu chuyện về thời trai trẻ lao khổ làm nghề kéo thuyền trên sông Volga. Ngay từ thời thơ ấu, cậu bé Alexei đã bắt đầu cảm nhận được, rằng con người không hề đơn giản, không có ai chỉ mang toàn tội lỗi và cũng chẳng người nào thánh thiện hoàn toàn.Cảm nhận đó càng mạnh hơn khi bên cậu còn có bà ngoại, một phụ nữ to béo với khuôn mặt phúc hậu và đôi mắt luôn trong sáng, ấm áp, vui tươi. Bằng giọng nói trầm ấm đầy huyền bí, bà kể cho đứa cháu trai nghe những câu chuyện về những tên kẻ cướp tốt bụng, về những vị thánh làm ra điều kỳ diệu, về những linh hồn quỷ dữ quấy phá trong các khu rừng,... Những câu chuyện được kể từ trái tim giản dị và nhân hậu của bà đã dạy cho cậu bé Alexei lòng trắc ẩn đối với những kẻ bị chà đạp, truyền cho cậu niềm ham mê khám phá thế giới đời thường và tình yêu đối với ngôn ngữ Nga bình dân hết sức sinh động và phong phú. Đó cũng chính là tài sản duy nhất và quý giá nhất mà Alexei được thừa kế để mang theo vào đời.

"Thời thơ ấu" của Macxim Gorki là như vậy đấy. Cậu bé Alêchxây đã bước vào đời, không có bàn tay cha, không có hơi ấm của mẹ, một mình, đơn độc. Nhưng hành trang mà cậu mang theo lại phong phú biết bao nhiêu. Đó là những kí ức về gia đình, tuy đau buồn nhưng ấm áp tình cảm của bà, của cha, của mẹ, và của cả người ông tuy bề ngoài dữ dằn nhưng đã dạy cho cậu tính tự lập. Đó là người bà hiền hậu đã dạy cậu biết bao nhiêu điều về tình yêu, về ước mơ, về khát vọng, về lòng nhân ái sẽ chiến thắng cái xấu, cái ác, cái bất công... Cậu bé

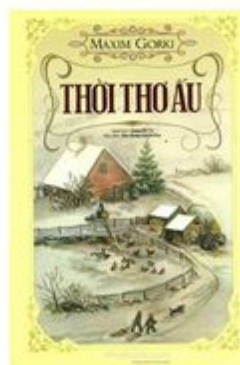

Alêchxây đã " mang theo tất cả để lên đường- khi từ những năm niên thiếu dịu dàng bước vào tuổi trưởng thành khắc khổ"...Để rồi cả nước Nga và nhân loại có một Macxim Gorki- nhà văn hiện thực nhân đạo vĩ đại.Tác phẩm mở ra trước mắt người đọc một thế giới tuổi thơ khá dữ dội của chú bé Alêchxây, để rồi khi bước chân vào thế giới ấy, người đọc nào dường như cũng tìm thấy một phần tuổi thơ của mình.

Là một cuốn tiểu thuyết được kể theo lối tự thuật, "Thời thơ ấu" thực sự lay động trái tim người đọc bằng sự chân thật và chiều sâu nhân văn trong từng chi tiết. Cậu bé Alexei lao lực để kiếm sống, đau đớn trước nhưng trận đòn roi, hạnh phúc trước tình thân của bà, hồn nhiên giữ những người bạn nhỏ, kiên cường vượt qua từng khó khăn và cả khát vọng được đến gần hơn với tri thức,... tất cả những hình ảnh ấy đều để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng người đọc và thuyết phục người đọc rằng: những sóng gió quật ngang cuộc đời không làm ta ngã đổ, mà ngược lại, nó làm cho ta lớn mạnh để theo đuổi ước mơ của mình.

Tác phẩm đã phác họa thành công zã hội thời bấy giờ, những tâm niệm mê tín của người xưa. Alexei vẫn giữ được tính cách vốn có của mình mà không bị thay đổi sau khi trải qua khoảng thời gian đầy khó khăn ấy. Đọc xong tác phẩm này, nó động lại trong ta những cảm xúc khó phai không thể diễn tả thành lời. Dù hạnh phúc hay bất hạnh, thì chắc rằng mội chúng ta đều có một thời thơ ấu để nhớ. Nếu muốn giữ mãi tuổi thơ trong tim, hãy đọc "Thời thơ ấu" của Macxim Gorki một tác phẩm xuất sắc của mọi thời đại

THƯ VIỆN ĐẶC BIỆT Ở WAYANAD THẾ GIỚI CỦA SÁCH CŨ LIÊN XÔ

Vài thập kỷ trước đây, rất nhiều cuốn sách Liên Xô nằm trong danh sách ưa thích của các độc giả Malayali. Sau sự sụp đổ của Liên bang Xô Viết, việc cung cấp sách Liên Xô ngưng dần. Tuy nhiên những độc giả nhiệt huyết sẽ không thể quên được nền văn học Liên Xô đã từng rất được ưa chuộng thời kỳ đó. Nhiều người vẫn tiếp tục với niềm đam mê sưu tập sách Liên xô của mình.

Nuôi dưỡng những kỷ niệm về thời thơ ấu với sách, đôi vợ chồng Ani Emage và Laila Saein đã quyết định sưu tập những cuốn sách Liên Xô và gìn giữ cho thế hệ mai sau. Với niềm đam mê và nỗ lực không ngừng nghỉ, họ đã mở một thư viện dành riêng cho Văn học Liên Xô tại Kalpetta, Wayanad với một bộ sưu tập hơn 2000 cuốn sách bao gồm nhiều thiểu thuyết, sách nghiên cứu, văn học thiếu nhi và tạp chí.

THƯ VIỆN - TRÁI NGỌT CHO NIỀM SAY MÊ ĐỘC ĐÁO

Anil nhớ lại, anh đã từng là một người thích đọc sách từ khi còn rất trẻ. Những cuốn sách mà anh "ngấu nghiến" bao gồm một số lượng các cuốn sách thiếu nhi Liên Xô dịch. Sở thích này chỉ thực sự lớn dần khi trưởng thành và niềm đam mê với sách của Anil chưa bao giờ vơi . Theo Anil, Niềm đam mê với việc đọc sách và tình yêu cho sách Liên Xô đã thôi thúc anh cố gắng. Sau này, Laila cũng mạnh dạn tham gia với anh.

Anil Emage là một huấn luyện viên chuyên nghiệp trong hơn 20 năm qua còn Laila Saein là một giáo viên đồng thời cũng là một nhà báo. Họ đã tận dụng thời gian rảnh của mình giữa bộn bề công việc để theo đuổi ước mơ. Hiện nay, Anil và Laila đang giảng dạy tại một học viên nghiên cứu và

Thư viện của họ tạm thời được đặt trong khuôn viên học viện. Nó mới được mở cách đây khoảng 2 năm. Được sự hỗ trợ của rất nhiều sinh viên, trong vòng 7-8 năm qua ,cả Anil và Laila đã sưu tập rất nhiều sách thuộc nhiều thể loại khác nhau. Họ quyết định sẽ mở một thư viện để lưu trữ sách. Không hề có mục đích kinh doanh hay chính trị cho sự việc làm này bởi họ đơn thuần coi nó là một hoạt động văn hóa để thúc đẩy kỹ năng đọc.

TIẾT KIỆM, CHIA SẺ VÀ THƯƠNG MẠI

Theo Anil, mục đích của thư viện Liên Xô đó là **3S:** Saving-Tiết kiệm, Sharing-Chia sẻ và Selling-Thương Mại. Ngoài tình yêu với sách và việc đọc sách, thư viện này còn có một mục đích xã hội khác. Đó là bảo tồn những giá trị văn hóa của quá khứ cho thế hệ sau.

Không giống như những của hiếm khác, sách luôn đồng nghĩa với sự chia sẻ để lan truyền tình yêu và kiến thức. Ý nghĩ này đã thôi thúc họ mở thư viện cho cộng đồng. Trong số hơn 2000 cuốn sách ở đây, những cuốn sách tiếng Anh dịch từ tiếng Nga chiếm số lượng nhiều nhất. Tuy nhiên họ còn có nhiều cuốn sách đa dạng về ngôn ngữ như Malayalam, Hindi, Bengali... và thậm chí là cả các phiên bản nguyên gốc tiếng Nga.

Nguồn sách chính của họ là những cuốn sách cũ từ các nhà xuất bản hiện đã đóng cửa. Bây giờ nhiều phiên bản mới của nhiều cuốn sách nổi tiếng đã được in lại. Anil và Laila có sự hỗ trợ rất lớn từ sinh viên trong việc sưu tập sách quý, hiếm.

QUẢNG CÁO THÔNG QUA FACEBOOK

Những người đọc có cùng chung sử thích kết nối với nhau thông qua mạng xã hội và chia sẻ với nhau những phiên bản họ có. Vì vậy bộ sưu tập của họ càng ngày càng nhiều thêm. Để tìm được những người yêu đọc sách và có tình yêu với sách Liên Xô, họ đã giới thiệu trên 2 trang là AFRC Book House và Soviet Book Kerala, India.

Hai người có hơn 20 bản cho mỗi đầu sách Liên Xô phổ biến và bán cho những bạn yêu sách. Tiền từ việc bán sách được dùng đầu tư cho việc mở rộng thư viện và mua thêm những đầu sách mới. Có rât nhiều cuốn sách quý với giá rất đắt nên không phải ai cũng dế dàng có thể sở hữu.

Để thực hiện dự án mơ nước này, Anil và Laila đã trích khoảng 30% tổng thu nhập của họ ở học viện để dành cho thư viện. Theo Anil, tiền kiếm được từ việc bán các cuốn sách

Liên Xô không đủ để mua thêm các cuốn sách quý khác. Không có nguồn tiền nào khác, cập đôi đã vui vẻ dành một phần tiền lương của họ để phát triển thư viện.

Sách Liên Xô chứa đựng rất nhiều những thông tin về các vấn đề xã hội có liên quan và có tác động rất lớn đến người đọc. Họ đã sử dụng sách như một công cụ cho sự phát triển xã hội và nó là hình mẫu để nhân rộng. Những cuốn sách được inb ởi nhà xuất bản Cầu Vồng, Mir hay Tiến Bộ đều được dịch sang tiếng địa phương Ấn Độ và được phân phối tại đây khi Liên Xô chưa sụp đổ. Những cuốn sách này với những nội dung, công nghệ in ấn và những bức tranh độc đáo đã rất phổ biến trong các thư viện cũng như trong những bộ sưu tập cá nhân của nhiều bạn đọc ở Kerala.

Sau sự sụp đổ của Liên Xô, việc in ấn và xuất bản sách Liên Xô bắt đầu dừng. Một số cuốn bây giờ chỉ được trao đổi giữa các nhóm . Vì vậy việc duy trì một bộ sưu tập với những cuốn sách quý sẽ rất hữu ích đối với thế hệ đi trước và thế hệ sau này. Thư viện sách Liên Xô ở Wayanad có một bộsưu tập khá thú vị các cuốn sách Liên Xô bao gồm cuốn Người Mẹ của Maxim Gorky, cuốn tự truyện của ông :" Thời thơ ấu", "những trường đại học của tôi", những cuốn sách của Leo Tolsoty, anton Chekkov, Alexander Puhskin và các tác gia Liên Xô khác, những cuốn sách thiếu nhi, tạp chí

như "Misha" và rất nhiều cuốn sách quý và có giá trị của Liên Bang Xô Viết.

NHỮNG KẾ HOẠCH CHO VIỆC MỞ RỘNG

Anil nói rằng, anh đã xin chính phủ hỗ trợ việc mở rộng thư viện và họ cũng lên kế hoạch mở thư viện ở một nơi riêng, ra mắt một hiệu sách để bày bán những cuốn sách Liên Xô có sẵn.

Rất nhiều người say mê văn học và các đồng nghiệp đã tới để tìm các cuốn sách Liên Xô quý được lưu trữ tại đây và đều cảm thấy hài lòng. Anil Emage cho rằng mọi người từ khắp nơi trên Ấn Độ và các quốc gia khác đều được hưởng lợi từ thư viện này.

Trong tháng này, một sự kiện sách Liên Xô đã được lên kế hoạch để tổ chức tại thư viện.

Có niềm đam mê với viết văn, Anil và Laila đều có những bút danh độc nhất. Anil chọn "Emage" như là tên thứ hai của mình bởi vì lúc còn nhỏ, anh là một cậu bé rất khép kín và cảm thấy anh đã thiếu đi một hình tượng. Anh đã thay đổi cách viết chính tả trong bút danh để lột tả sự thiếu hoàn hảo trong bản thân và vì vậy có cái tên Anil Emage. Anh cũng gợi ý bút danh Saein cho vợ mình bởi nó là sự kết hợp tên của cha mẹ cô ấy Sainudheen và Sainaba.

Anil và Laila đã nhận được sự ngưỡng mộ cho những cống hiến của họ trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo. Anil đã trình bày các nghiên cứu tại Microsòft, văn phòng SAP và cả Liên Hợp Quốc. Cả hai người đều nhận được giải thưởng quốc tế ToastMaster từ câu lạc bộ Toastmaster ở Rabigh, Ả rập Xê Út. Ngoài ra, Laila còn giành giải thưởng quốc gia Karmaveer Chakra. Cô cũng là tác giả của cuốn tiểu sử về Nihari Mandali.

Với công việc vất vả , hăng say, đôi vợ chồng yêu sách Liên Xô luôn ấp ủ việc nhân rộng sức lan toản của sách đến với bạn đọc. Khi mà mạng xã hội và công nghệ đang chi phối hầu hết thời gian giải trí của mọi người thì những nỗ lực của họ trong việc gìn giữ các cuốn sách quý có nguy cơ biến mất là một điều đáng ghi nhận. Thư viện sách Liên Xô vẫn đang đón đợi bạn đọc ở thung lũng sương mù Wayanad.

Aswini K. P. May 8, 2019

https:/english.mathrubhumi.com/f

Mấy anh em gần một năm trời mới có dịp hội ngội nên đã có buổi offline kỷ lục từ 9h sáng đến 3h chiều mà không cần ăn trưa. Anh Hoàng "sếp tổng" mang đến cuốn Pop up Nipper Nipper về cậu bé Kibansich và cuốn bìa mềm Nối Gót Cha Anh của Novosti, anh Vân "vơ vội cho nhanh" mấy cuốn thường mà vẫn "hiếm" với minh họa đặc sắc, Kiều Chính tay không bắt giặc nhưng bù lại chu đáo mang hoa quả kẹo bánh để mấy anh em liên hoan tất niên, anh Tiến - thanh viên chân trong NXB Kim Đồng không làm thất vọng với bộ 3 cuốn sách toán Thuyền Trưởng Đơn Vị, Người mật nạ đen nước Al-Jabr, Ba ngày ở nước tí hon sắp được lên kệ trong tuần tới, các thành viên được dịp chiêm ngưỡng cũng như bình phẩm về chất lượng giấy in, giá sách cũng như những bộ cùng loại. Hải Đoàn với 2 phiên bản in của sách kỷ yếu nhóm sách cũ Liên Xô và 2 phiên bản Bratino và Mít đặc tiếng Rumani vừa cập bến.

Các thành viên có dịp ngồi đánh giá sơ bộ về tình hình nhóm hiện nay với những nhân tố mới, những hoạt động mới, những ý kiến đóng góp cho cuốn kỷ yếu thứ 2 với những bài viết được đặt hàng cũng như "giao nhiệm vụ" cho chính các thành viên để thắp lửa thêm cho nhóm; đồng thời cũng ôn lại những kỷ niệm cũ với những lần mua sách từ thời xa xưa, cách bảo quản sách cũng như chia sẻ hướng sưu tập của từng thành viên trong thời gian tới...

Hy vọng ra Tết các anh/ chị và các bạn trong nhóm ở nhiều đầu cầu sẽ có dịp hàn huyên cũng như có thêm những chia sẻ mới để góp phần xây dựng group!

OFFLINE
SÁCH CŨ LIÊN XÔ

đầu cầu Hà Nội 28/1/2019

Gemini Coffee

(137 Nguyễn Chí Thanh, Q.Đống Đa, Hà Nội).

Hoang Nguyen: Gần đây có thấy bán ở đâu đó, hàng China

Kevin Vuong: E chỉ có ếch dây cót, chắc không phải Liên Xô, nhưng nhìn con gà đẹp nhỉ, không biết còn món nào Liên Xô hay hay không?

Kevin Vuong: Món này mà làm 12 con giáp thì hay phải biết

Đặng Khánh Huyền: Ebay có ạ. Cả ship nữa chắc gần 1tr/con đấy ạ.

Lâm Olifant: hình như có cả hình robot lên giây cót, bước đi chậm chậm

Minh Hoàng Nguyễn: hic, hồi đó mình bẻ chân cho nó nhoi nhoi

Meou Gianta: 30 năm trước thì có đủ cả gà, ếch và hình như là cả chó nữa

Nguyen Thu Phuong Ngày bé mình cũng có 1 con gà như vậy, thích lắm

Kin Sori: Ôi, hồi bé có 1 con, nhưng mà ko thít. Giờ thích thì ko có. Đời

Có bác nào còn giữ món đồ chơi thần thánh này không?

Nguyen Thanh Van Ôi chết lặng! Đẹp và độc quá anh ơi!! Anh còn ạ???

SÁCH ĐẸP

facebook.com/sachdeplehaidoan

CHÚT BUỒN

29 tháng 3, 2016 - Hà Nội

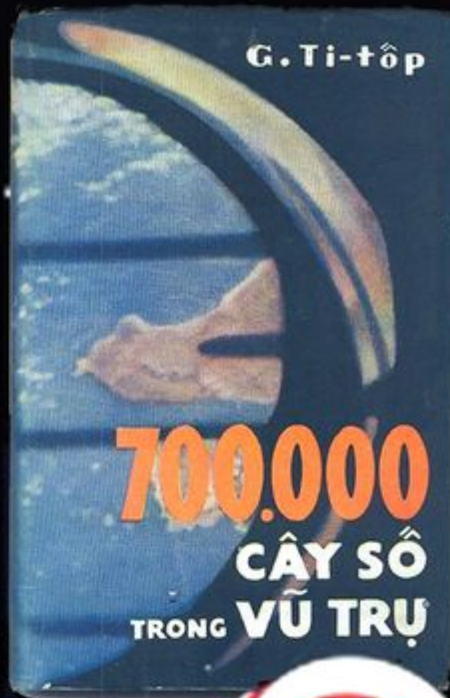
Group mình đã sắp ngàn mem
Mà post thì vẫn thường xuyên làng nhàng
Chủ xị là bác **Nguyễn Hoàng**
Quẩn quanh cũng chỉ **Hải Đoàn, Nguyễn Quân**
Thỉnh thoảng thêm chú **Thành Vân**
Góp vui cũng chỉ đôi lần mà thôi
Kevin ở quá xa xôi
Nhật Béo thì lại lâu rồi ít lên
Bác **Hồng Hạnh** đã quên tên
Bác Nam vẫn **Little Prince** ẩn mình...
Chị Sao Bắc bận rối tinh
Anh **Quang Hiệp** cũng một mình phượt xa
Lâu rồi chả gặp **Gia Khoa**
Dăm ba hội sách sa đà việc riêng
Nguyễn Can đơn lẻ một miền
Còn anh **Hưng Phạm** vẫn siêng chạy hàng
Sài Gòn Sách cũ lỡ làng
Một năm đôi bận ghé sang com mần
Ông **Tuấn Đức** cũng khất lần
Thêm thằng cu tí rối chân hết ngày
Tơ vò gờ rúp thế này
May mà có được mấy thày gác sân
Mở đầu bác **Nguyễn Thành Vân**
Tiếp theo có bác **Nguyễn Quân** góp hàng
Thành viên năng nổ **Hải Đoàn**
Đam mê tuổi trẻ kiếm toàn sách hay
Tết rồi họp mặt thêm say
Kevin về nước mang đầy sách ngon
......

Nguyen Thanh Van - Hoang Nguyen

Tạm quên đi 14 bác sĩ Aibolit gây xao động hồi chiều, xin giới thiệu cùng các bạn 2 anh em song sinh Ti-tốp.

G.Herman Titov sinh ra ở Verhnee Zhilino, phía nam liên bang Nga. Năm 1960, ông là một trong 20 người Liên Xô đầu tiên được chọn để huấn luyện trở thành phi công vũ trụ. Ngày 06.08.1961, Titov đã bay lên không gian trên tàu vũ trụ Vostok-2. Chuyến bay kéo dài 1 ngày 1 giờ 18 phút, bay quanh Trái Đất hơn 17 vòng. Titov là người thứ 4 bay lên vũ trụ (sau Gagarin, Shepard và Grissom).

Gherman Titov được phong tặng danh hiệu Anh hùng Liên Xô, được trao nhiều phần thưởng và huân chương cao quý, trong đó có huân chương Lenin. Ông cũng được một số nước khác như: Việt Nam, Bulgari, Mông Cổ phong tặng danh hiệu "anh hùng". Tên ông được đặt cho một hòn đảo tại vịnh Hạ Long, Việt Nam.

Ngày 22 tháng 11 năm 1962, Chủ tịch Hồ Chí Minh cùng nhà du hành vũ trụ người Liên Xô Gherman Titov lên thăm đảo Cát Nàng vịnh Hạ Long. Để ghi dấu kỉ niệm chuyến đi đó, Hồ Chủ tịch đã đặt tên cho đảo là Ti Tốp.

Chinh Kieu 5.2019

NEW YEAR'S IN SOKOLNIKI
THE ELEPHANT
MASHENKA
A Live Hat

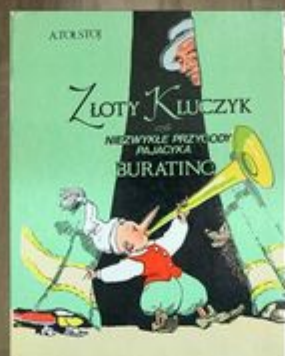
TERYOSHA
NEW YEAR'S IN SOKOLNIKI
MASHENKA
A Live Hat

MỘT GÓC HỘI CHỢ SÁCH Ở ẤN ĐỘ

Fregatten
kapitän
EINS

LA LLAVE DE ORO
o Las aventuras de Buratino

A.TOLSTOJ
ZŁOTY KLUCZYK
czyli
NIEZWYKŁE PRZYGODY PAJACYKA
BURATINO

Alexandre Kononov
RÉCITS SUR LÉNINE

Sapaev

Arkadi Gaidar
Timur e a sua Equipa

Н. НОСОВ
Приключения
Незнайки
и его друзей

MAN
AND
THE STARS

В. ГОЛЫШКИН
ЯБЛОКИ

AVENTURILE
GREIERAȘULUI
MEN

KHÁCH, KHÁCH!

SÁCH ĐẸP

KHÁCH, KHÁCH!

Truyện dân gian Nga

Minh họa bởi: Y. VASNETSOV

Dịch thơ: Lê Hải Đoàn

SÁCH ĐẸP

facebook.com/sachdeplehaidoan

"Kể với cháu đi
Hỡi cô Chim Khách!
Lâu nay biệt tích
Cô ở phương nào?"

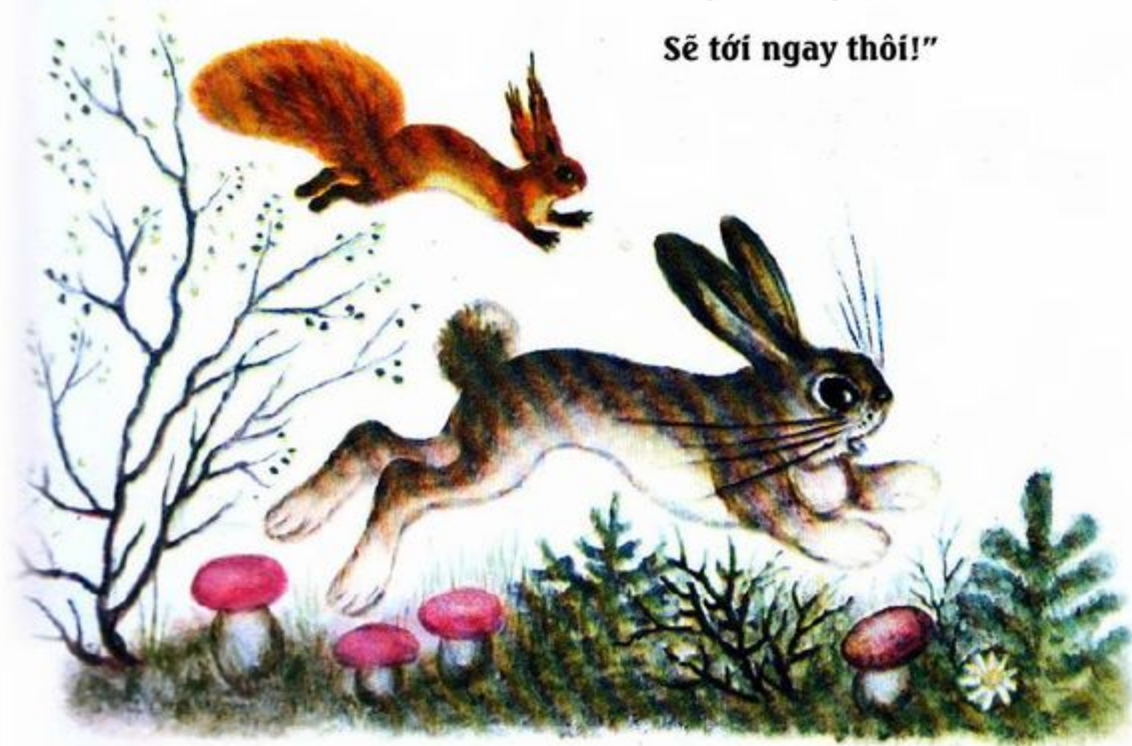
"Cháu chẳng biết đâu.
Ở nơi xa lắm!
Giờ cô mau chóng
Nhóm bếp lửa hồng
Sửa soạn cho xong
Nấu nhanh nồi súp! "

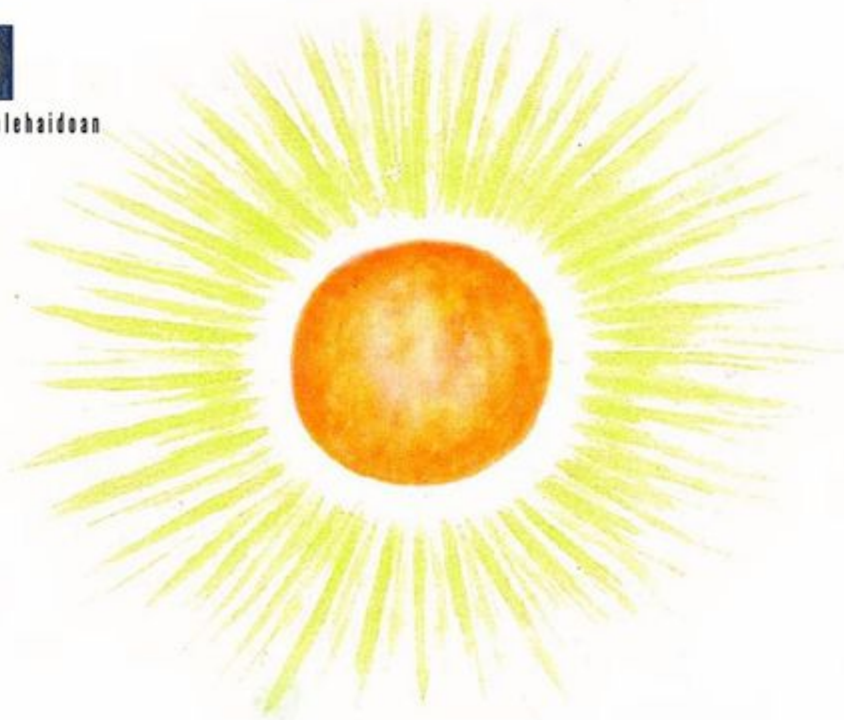

"Bạn bè một chốc

Sẽ tới ngay thôi!"

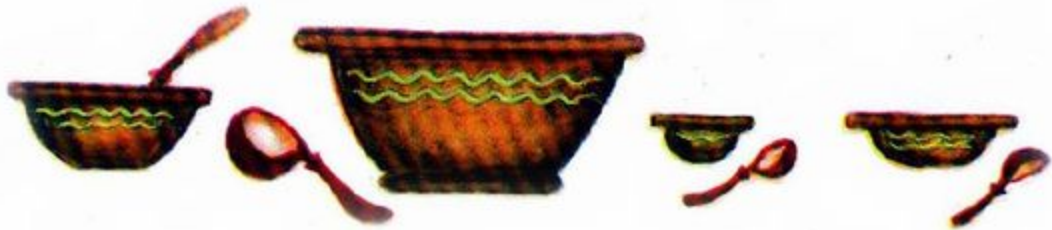

"Ấy chưa dứt lời
Đã qua đông đủ
Các cô, các chú
Ai nấy đói meo.

" Vịt, Cú chia nhau
Mỗi người bát súp
Sóc lấy một chút
Thỏ múc vài thìa
Còn chú Chim Ri
Chẳng còn gì hết:

"Anh chẳng gánh nước
Bổ củi, ngại làm
Bếp lửa không châm
Nấu ăn, chối biến."

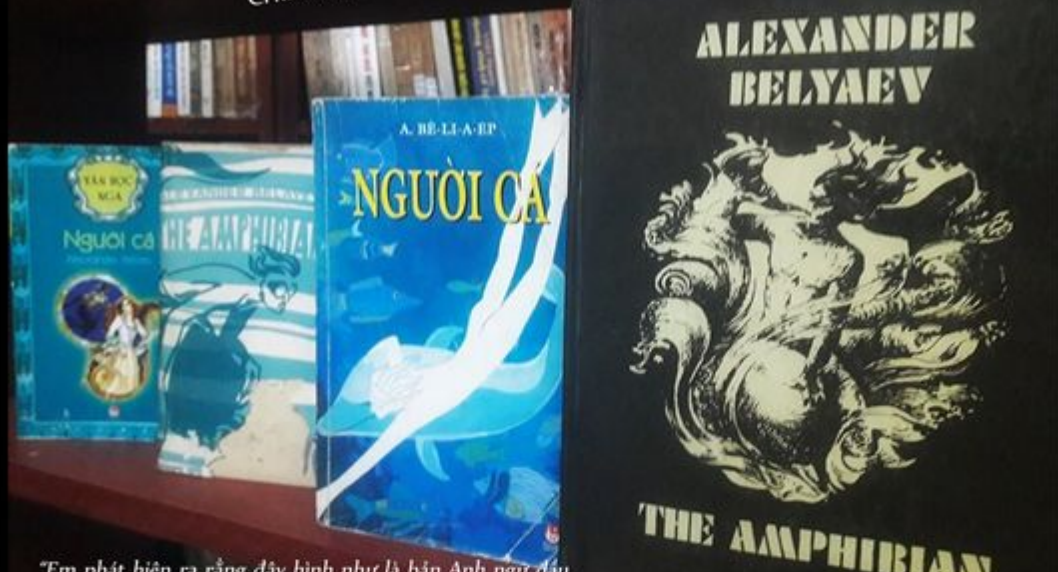
"Và rồi đi hết.
Trên cành cây cao,
Qua núi, sông sâu
Đâu đâu cũng kể."

CHINH KIEU: Thôi nhé, nghiêm túc đấy, cá mú như vậy đủ rồi

"Em phát hiện ra rằng đây hình như là bản Anh ngữ đầu tiên của truyện Người cá , và Nhà xuất bản ngoại văn Matxcơva chính là nhà xuất bản Tiến Bộ . Năm 1964 thì NXB này tách thành Tiến Bộ và Mir."

ENOTS GNILLOR: Cám ơn Nguyễn Tháng Ngọc, đã nhận đủ sách và lấp đầy góc sách Liên xô nho nhỏ

HUNG PHAM: Đừng bao giờ cho mượn sách chưa ai từng trả lại chúng; những cuốn sách duy nhất tôi có trong thư viện của mình là những cuốn người khác cho tôi mượn" (Anatole France)

Đi ngủ đi các đồng chí !!!

X. Mi-khan-cốp
CHÚ XTÊ-PA
BÍ MẬT QUÂN SỰ
CÔ BÉ THÀNH THỊ
HÀNH QUÂN
Sergei Mikhalkov
UNCLE STEEPLE
A. MI-CHI-A-ÉP
CHÚ KIẾN VÀ NHÀ DU HÀNH VŨ TRỤ
THEO LỆNH CÁ MĂNG...
MÁNH KHÓE CỦA CÁO
VUI CHƠI VỚI NHỮNG CON SỐ
N. Nô-xốp
NÓI KHOÁC

LIÊN XÔ VIỆT NAM

SÁCH VIỆT NAM

Người bạn hiền của chúng tôi

Tuần sách Việt Nam thường lệ đã được khai mạc ở thủ đô Matxcov tại thư viện quốc gia văn học nước ngoài toàn Liên bang. Tại đây đã tổ chức cuộc triển lãm và minh họa chuyên đề " Sách văn học Việt Nam trong thư viện quốc gia văn học nước ngoài toàn Liên Bang.

Ở Liên Xô, việc tổ chức những hoạt động kỷ niệm Cách Mạng Tháng Tám của Việt Nam đã trở thành truyền thống. Tuần sách Việt Nam ở Liên Xô chỉ là một trong những hoạt động đó và lần này được tổ chức cùng một lúc ở Matxcova, Leningrat, Vladivoxtoc, Craxnodar, Taskent và Bacu. Những địa danh phong phú như vậy nói lên sự trao đổi sách giữa hai nước chúng ta đã phát triển rộng rãi.

Sách giống như những con tàu lướt trên ngọn song thời gian, trân trọng mang theo mình món hàng kiến thức vô giá để truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác, từ dân tộc này đến dân tộc khác. Hơn ba chục năm nay, trong các cửa hàng sách và thư viện Liên Xô đã thường xuyên và liên tục xuất hiện những cuốn sách mới của các nhà thơ, nhà văn Việt Nam.

Mối liên hệ gữa những người làm công tác xuất bản sách của Liên Xô và Việt Nam được thực hiện đặc biệt có kết quả trong lĩnh vực dịch thuật. Chính nhờ vậy mà tên tuổi của Nguyễn Du, Hồ Xuân Hương, Nam Cao, Nguyễn Trãi, Tô Hoài những tác giả cổ điển của nền văn học Việt Nam đã trở nên quen thuộc với các bạn đọc Liên Xô. Trong những năm tháng hợp tác, 345 đầu sách của các tác giả Việt Nam đã được dịch và xuất bản ở Liên Xô với tổng số 16.7 triệu bản. Những tác phẩm tiên tiến nhất trong thơ, văn và chính luận hiện đại của Việt Nam được in thành bộ phẩm lớn nhất in ở nước ngoài của các nhà văn Việt Nam.

Các nhà xuất bản Liên Xô :"Khoa học", " Tiếng Nga"," Nhà xuất bản chính trị" đang cộng tác có kết quả với các đồng nghiệp Việt Nam. "Nhà xuất bản chính trị" vừa cho ra mắt bạn đọc cuốn sách "Chủ tịch Hồ Chí Minh ở đất nước Xô viết" của nhà văn Hồng Hà và tập văn kiện về chuyến đi thăm Liên Xô của đồng chí Nguyễn Văn Linh, Tổng bí thư ĐCSVN tháng 5 vừa qua.

Những tác phẩm của các tác giả Việt Nam được sưu tập khá đầy đủ của thư viện quốc gia văn học nướ ngoài toàn Liên Bang. Với hơn 10 chủ đề, cuộc triển lãm đã giới thiệu nhiều thể loại văn học, các ấn phẩm định kỳ cũng như những công trình khoa

Tp. Matxcocva. Khách tham quan triển lãm làm quen với những sách văn học mới của Việt Nam.
Ảnh : A.Ter Mexronhian

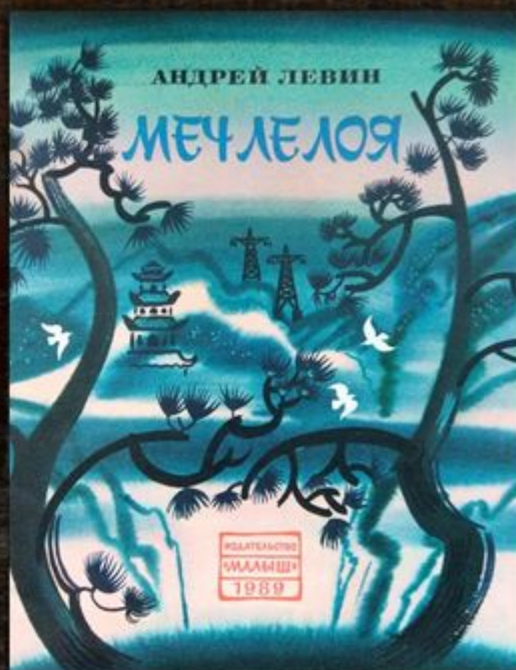
học của Việt Nam. Trong số những tác phẩm mới, tại chỗ trưng bày sách chính trị - xã hội còn có Tuyển tập các bài nói và bài viết của đồng chí M.X Goócba-chốp được dịch ra từ tiếng Việt và "Nhật ký trong tù" của Chủ tịch Hồ Chí Minh xuất bản bằng tiếng Nga. Tại cuộc triển lãm còn trưng bày những tác phẩm của các nhà văn Việt Nam đã được dịch ra hơn 20 thứ tiếng dân tộc ở Liên Xô. Trong số đó có tiểu thuyết "Miền Tây" của Tô Hoài in bằng tiếng Lítvia, tuyển tập truyện ngắn Việt Nam dịch ra tiếng Tatgic, cuốn "Phía Tây Trường Sơn" của Vũ Hùng xuất bản bằng tiếng Ucraina.

Người dân Xô viết còn có dịp làm quen với sách Việt Nam tại cuộc triển lãm hội chợ quốc tế lần thứ VI khai mạc vào tháng 9 năm nay ở Matxcova.

Sách của các nhà xuất bản Việt Nam tại giá triển lãm trong thư viện.
Ảnh : A. Ter Mexronhian

Hình bên: Một số tác phẩm Việt Nam được dịch sang tiếng Nga

Sách cũng giống như những cánh chim nối cánh nhau bay thành hàng dài mang theo tình hữu nghị - giống như mặt trời trên những đôi cánh rực rỡ... ".Khi nhận thấy quá trình trao đổi sách quốc tế phát triển rất nhanh chóng mà trong đó, con đường Matxcova Hà Nội Matxcova đóng góp phần không nhỏ, người ta bất giác nhớ lại hình tượng độc đáo ấy do nhà thơ Litva Eduardas Mejelaltis xây dựng lên.

Năm vừa qua, thư viện dạng sách của các tác giả Việt Nam được dịch ra nhiều thứ tiếng của các dân tộc ở Liên Xô có thêm rất nhiều sách mới. Gần một chục tên sách mới được xuất bản tại Matxcova, Dushanbe và Riga. Chỉ riêng tên sách văn nghệ Việt Nam được dịch và xuất bản tai Liên Xô cũng đã vượt con số 250, tổng số lượng xuất bản những tác phẩm dịch đó đạt gần 15 triệu bản.

Tiểu thuyết của hai nhà văn Việt Nam là Trần Việt và Nguyễn Mạnh Tuấn dịch ra tiếng Nga trong năm 1986 được xuất bản với số lượng rất lớn. Cuốn sách đầu tiên với nhan đề: "Bông hồng nhung" ra là bán hết ngay, vì một nguyên nhân đơn giản: trước đó, ở Liên Xô, rất ít người được đọc những cuốn sách nói về các chiến sĩ tình báo Việt Nam. Những người yêu thích văn học ở Liên Xô cũng rất chú ý đến cuốn tiểu thuyết của Nguyễn Mạnh Tuấn với tên gọi :"Những khoảng cách còn lại" đặt ra nhiều vấn đề xã hội gay gắt, đặc thù đối với giai đoạn phát triển hiện nay của xã hội Việt Nam.

Năm nay, các nhà xuất bản ở Liên Xô sẽ cho ra mắt ít nhất là 10 tác phẩm của các tác giả Việt Nam. Trong số ấy có 2 tập sách của Hoàng Bảo Châu về châm cứu sắp được nhà xuất bản Y Học phát hành. Nhà xuất bản Cầu Vồng, nhà xuất bản lớn nhất Liên Xô sẽ cho ra mắt bạn đọc một tuyển tập văn xuôi lớn của Nguyễn Minh Châu, nhà văn rất quen biết đối với độc giả Xô-viết. Nhà xuất bản Quân đội đang chuẩn bị cho ra mắt bạn đọc cuốn truyện dài của Lê Chân nói về các cuộc chiến đấu anh dung của các chiến sĩ biệt động và những người hoạt động bí mật chống đế quốc Mỹ và ngụy quyền Sài Gòn. Nhà xuất bản "Thiếu Nhi" sẽ giới thiệu với các em một tuyển tập truyện cổ tích dân gian Việt Nam được trình bày với nhiều màu sắc.

Năm 1987 sẽ có thêm nhiều em ở Liên Xô được đọc các tác phẩm của Việt Nam. Độ giả Moldavia sẽ được giới thiệu một tuyển tập truyện ngắn và truyện vừa của nhà văn Nguyễn Tuân, độc giả Gruzia sẽ làm quen với những áng thơ mẫu mực của Việt Nam. Bạn đọc ở Kirgizia sẽ được thưởng thức truyện ngắn của các nhà văn Việt Nam.

Năm 1986, bản dịch bộ "Tư Bản" của C. Mác, bản dịch tuyển tập các tác phẩm của V. L Lenin, bản dịch cuốn sách "V.I. Lenin, thân thế và sự nghiệp" (tài liệu và ảnh) đã được gửi sang Việt Nam. Ngoài ra, độc giả Việt Nam được đọc tập 1 trong bộ sách "Phong trào công nhân quốc tế" và nhiều sách khác của Liên Xô.

THEO CON ĐƯỜNG TRAO ĐỔI SÁCH

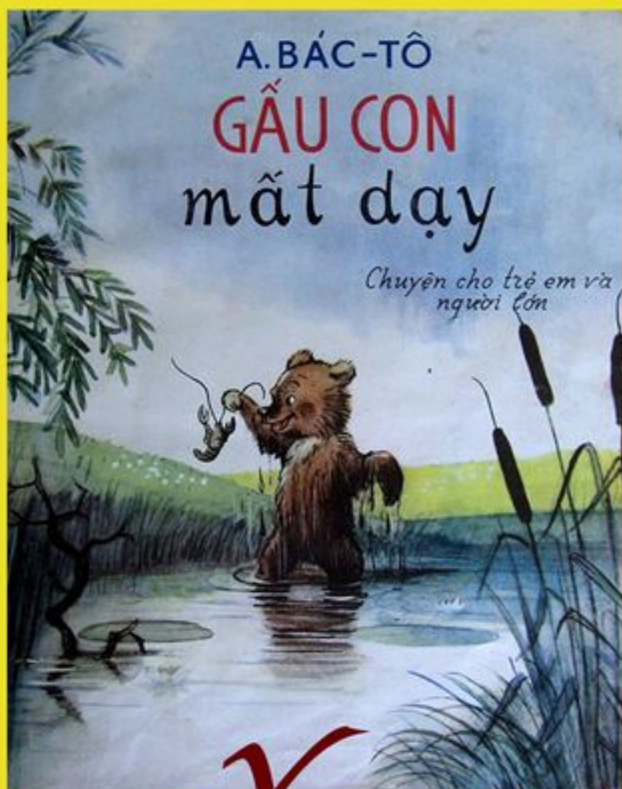
Năm nay, kế hoạch phát hành sách của Liên Xô theo đơn đặt hàng của Việt Nam bao gồm gần 60 tên sách. Trong số sách dịch, những cuốn sách được xuất bản nhân dịp kỷ niệm 70 năm Cách mạng tháng Mười Vĩ đại chiếm vị trí quan trọng nhất, trong đó có cuốn

"Cách mạng là đầu tầu lịch sử", công trình nghiên cứu của một số nhà khoa học "Học thuyết về cách mạng xã hội chủ nghĩa của Lenin và thời đại hiện nay", các tuyển tập V. I. Lenin. "Về cách mạng xã hội chủ nghĩa tháng Mười vĩ đại", "Lịch sử Cách mạng xã hội chỉ nghĩa tháng Mười vĩ đại (có ảnh minh họa)", "Cách mạng tháng Mươi vĩ đại và vận mệnh nhân dân Á, Phi, Mỹ Latinh".

Trong số rất nhiều sách giáo khoa dành cho học sinh và sinh viên Việt Nam có thể kể đến những cuốn sách như "Quản lý có kế hoạch nền kinh tế xã hội chủ nghĩa", từ điển kinh tế chính trị học,"Tìm hiểu Đoàn Thanh niên Cộng sản", cuốn anbom "Nước xã hội chủ nghĩa đầu tiên". Khối lượng sách văn nghệ dành cho các bạn Việt Nam với tên tuổi của Mikhail Sholokhov, Chingis Aitmatov, Danill Granin, Constantin Simonov, Iuri Trifonov và nhiều nhà văn Xô viết nổi tiếng khác.

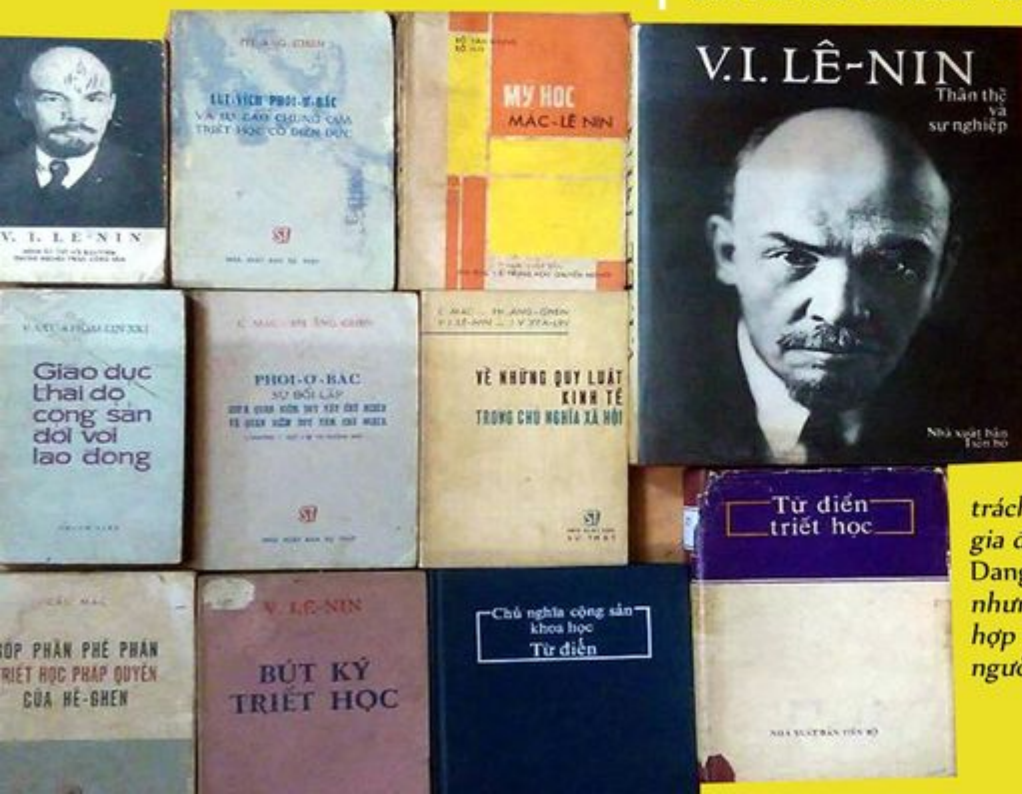
Việc trao đổi sách giữa hai nước trở thành nguồn gốc của sự tiếp xúc về mặt tinh thần, tạo nên con đường trao đổi kinh nghiệm xây dựng chủ nghĩa xã hội. Chính vì vậy mà đàn chim sách bay giữa Matxcova và Hà Nội," mang theo tình hữu nghĩa giống như mặt trời trên đôi cánh rực rỡ..." ngày càng đông thêm...

G. Illushco

CHỮ X BÍ ẨN

11.6.2019 Kiều Chính tiếp tục phát hiện thêm cuốn thứ 81 trong seri "Chữ X bí ẩn" - những cuốn sách Liên Xô thiếu nhi bìa mềm kinh điển, tiếp tục là một sự ngạc nhiên cho tất cả các thành viên bởi tiêu đề gây tranh cãi :" Gấu con mất dạy". Theo ý kiến của Kiều Chính thì " từ *"mất dạy" thực ra phản ánh rất sâu hiện tượng, cụ thể ở đây là chú gấu nhỏ có rất nhiều biểu hiện hư do gấu mẹ nuông chiều và không dạy con lẽ phải. Như vậy chữ "mất dạy" rất là đủ ý."* *Nếu nói "gấu con hư quá" hay "gấu con không ngoan" thì tiêu đề tập trung vào đổ lỗi cho gấu con, nhưng nói "gấu con mất dạy" thì nói lên trách nhiệm giáo dục của gia đình."* Thành viên Trung Dang bổ sung :*"Hơi gật nhưng chắc tác giả dịch kết hợp ngôn từ cho trẻ con và người lớn ."*

L.H.Đ tổng hợp

Đây là một cuốn sách hiếm hoi thuộc về văn học Nga mà tôi đọc. Cuốn sách này vốn đặc biệt bởi đó là sách tiếng Việt được in và xuất bản tại NXB Cầu Vồng Moskva năm 1984. Cuốn sách này đã 35 tuổi nhưng chất giấy vẫn bóng và chữ rõ đến từng nét. Đó là cuốn sách đẹp từ bìa cứng bọc lụa đến hình minh họa và cả nội dung.

Tôi tự gọi ‹**Đaghextan của tôi**› là một cuốn "tạp văn" bởi cuốn sách này gồm cả tản văn, thơ và những mẩu chuyện ngụ ngôn mà tác giả được nghe kể lại hoặc chính ông được trải nghiệm.

"Người miền cao thường nói: "Để biết giá trị của mỗi con người, cần phải hỏi bẩy điều sau đây:

1. Hỏi tai họa.
2. Hỏi niềm vui.
3. Hỏi phụ nữ.
4. Hỏi gươm.
5. Hỏi của cải.
6. Hỏi bình rượu.
7. Hỏi chính con người đó.""

ĐAGHEXTAN
Của tôi

RAXUN GAMZATÔP

Sách là những triết lý từ cuộc sống giản đơn. Là tình yêu giữa người với người, giữa người với vật và giữa con người với quê hương. Raxun kể lại những câu chuyện cuộc đời mình, ấu thơ niên thiếu trưởng thành cùng Đaghextan với lời nhắc nhở của cha và mẹ, những người đã có cả cuộc đời để đúc kết kinh nghiệm cho đời sau.

"- Đừng đùa với lửa! Bố tôi đã nói.

Đừng ném đá xuống nước, mẹ tôi thường bảo."

Đây là cuốn sách không phải ai đọc cũng ngấm, có lẽ bởi giọng văn khá tỉnh và mang đầy chất tôi của tác giả. Viết cuốn sách không với tinh thần xiểm nịnh người đọc khiến người đọc thích cuốn sách mà đơn giản là truyền đạt lại những điều tác giả muốn. Không gian trong tác phẩm, từ vùng núi đá cao ở Đaghetxtan với những ngôi nhà ốp phân trâu bò với ống khói đến khung cảnh đường phố tấp nập nơi thủ đô nhưng dù là ở đâu, bề ngoài nơi đó ra sao nhưng bên trong ngôi nhà vẫn mang thói quen cũng như trái tim hướng về quê hương của người chủ nhà.

Đây vẫn là một cuốn sách giống nhiều cuốn sách khác tôi từng đọc ngốn nhiều thời gian không nên đọc liền mạch có thể đọc lại rất nhiều lần.

Lần đầu tiên tôi đọc cuốn sách này là khi học lớp 8. Lý do cầm cuốn sách là vì sách đẹp. Những năm đi học xa nhà cũng mang sách theo, như một niềm an ủi mỗi khi tâm trạng không được ổn định. Đến bây giờ vẫn đọc bởi nội dung tác giả mang đến là quá nhiều. Là cuộc sống tự do tự tại, là tấm lòng con người, là những điều mà xã hội chủ nghĩa (Liên Xô cũ) mang lại, là những dân tộc nhỏ với cái tôi và ý chí lớn lao.

Gấp cuốn sách lại, nhắm mắt và nghĩ đến hình ảnh chim ưng liệng cánh được nhắc đến nhiều. Đó là bầu trời, là tự do, là sải cánh nương mình theo gió.

Trích một bài thơ tôi rất thích trong cuốn sách:

"Tình yêu tôi như cây tiêu huyền hai nhánh
Một ánh vừa khô thì một nhánh đâm chồi
Tình yêu tôi như chim đại bàng hai cánh
Một cánh sải dài khi một cánh khép hờ thôi!

Trong ngực tôi, hai vết thương nhức nhối
Một vết còn đau khi một vết liền da
Và cứ thế, suốt cuộc đời bất tận
Niềm vui với nỗi buồn, từng phút nối nhau qua!"

An Nhiên

HUYNH LE EM

Giáp trận

Ai có thể chết thì đã chết,
Ai sống sót thì sẽ bất diệt,
Đời nối đời vang mãi tiếng thơm,
Và cháu chắt không thể bị gườm gườm.
Lao vào trận sắp sửa là trận cuối
Vai sát vai với những người bạn mới
Chúng ta đi, cánh quân khác mở ra.
Thì những người thân sẽ chẳng quên ta!
Hạnh phúc thay, người nào từng nếm trải
Những chiến công hiển hách hơn người,
Từng rịt vết thương, băng lên phía trước
Quyết chiến cùng ta có cả đất trời.
Vinh dự đâu là lời nói gió bay,
Mà giản dị hơn ánh trời, cho tất thảy
Mà cuộc sống này - thảo dược thì đầy rẫy
Trước rừng kia - bát ngát xôn xao.

Ác-xê-nhi Ta-cốp-xky (1907-1989)

Tôi không nỡ cứ để nguyên quân phục

Tôi không nỡ cứ để nguyên quân phục,
Mà ngủ vùi trong đống rơm nát mục.
Khi ta gia ơn cho kẻ bần hàn,
Chẳng nỡ quên trận đói hoành hành.
Đang buốt cóng, tránh cơn gió thốc,
Chợt nhớ họ tên những người đã khuất,
Tin nhà lâu lâu chẳng nhận được gì,
Đánh đổi tư trang lấy mẩu bánh mỳ.
Mỗi ngày hai lần tôi coi mình đã chết,
Kế hoạch, đường đi, con số lung tung hết,
Hoan hỉ vì mình sống được ở trên đời
Chưa đến tuổi hai mươi.

Vxe-va-lốt Ba-grít-xky (1922-1942)

dịch giả Đăng Bẩy chọn dịch từ nguyên bản tiếng Nga.

Thư Gửi Mẹ

Mẹ có còn đó chăng thưa mẹ
Con vẫn còn đây xin chào mẹ của con
Ánh sáng diệu kì vào lúc hoàng hôn
Xin cứ toả trên mái nhà của mẹ
Người ta viết cho con rằng mẹ
Phiền muộn lo âu quá đỗi về con
Rằng mẹ hay dạo bước ra đường
Khoác tấm áo choàng xưa cũ nát
Trong bóng tối của chiều hôm xanh ngắt
Mẹ mãi hình dung chỉ một cảnh hãi hùng
Có kẻ nào đã đâm trúng tim con
Trong quán rượu ồn ào loạn đả
Mẹ thân yêu xin mẹ cứ yên lòng
Đó chỉ là cơn nặng nề mộng mị
Con có đâu be bét rượu chè
Đến nỗi chết mà không nhìn thấy mẹ
Con vẫn như xưa đằm thắm dịu dàng
Vẫn như xưa chỉ một niềm mong ước
Sớm thoát khỏi nỗi buồn đau trĩu nặng
Để trở về với mái nhà xưa
Con sẽ về vào độ xuân sang
Mảnh vườn ta trắng cây cành nảy lộc
Chỉ có điều mẹ nhé mỗi hoàng hôn
Đừng đánh thức con như tám năm về trước
Đừng đánh thức những ước mơ đã mất
Đừng gợi lên những mộng đẹp không thành
Đời con đã thấm nỗi nhọc nhằn
Đã sớm chịu bao điều mất mát
Cũng đừng dạy con nguyện cầu vô ích
Với cái cũ xưa không nhắc lại làm chi
Chỉ mẹ là niềm tin , là ánh sáng diệu kì
Chỉ mình mẹ giúp đời con vững bước
Mẹ thân yêu hãy yên lòng mẹ nhé
Đừng muộn phiền quá đỗi về con
Mẹ đừng luôn dạo bước ra đường
Khoác tấm áo choàng xưa cũ nát

Xecgây- Êxênin

жива еще, моя старушка?
ив и я. Привет тебе, привет!
усть струится над твоей избушко
от вечерний несказанный свет.

Пишут мне, что ты, тая тревогу,
Загрустила шибко обо мне,
Что ты часто ходишь на дорогу
В старомодном ветхом шушуне.

И тебе в вечернем синем мраке
Часто видится одно и то ж:
о кто-то мне в кабацкой драке
финский нож.

LIÊN XÔ

những điều khó hiểu có thể bạn chưa biết về

1.BẢO VỆ ĐỒNG BÀO

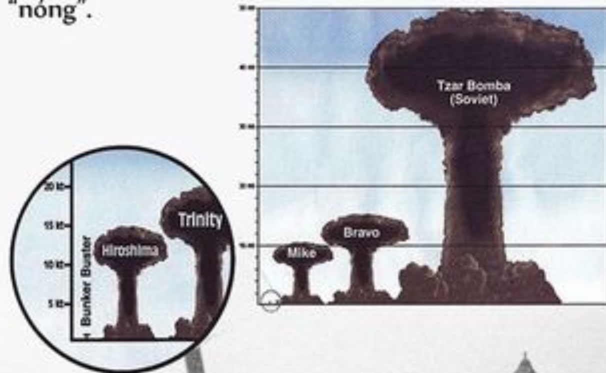
Trong cuộc vây hãm Leningrad ở Thế chiến thứ II, một nhóm các nhà khoa học Liên Xô đã tiến hành đóng hộp những hạt giống quý giá và di chuyển chúng vào tầng hầm của bảo tàng Hermitage, đó là một nỗ lực để bảo vệ nền nông nghiệp của quốc gia trong và sau chiến tranh.

Họ đã từ chối ăn một phần trong số chúng và khi kết thúc cuộc vây hãm vào mùa xuân năm 1944, chín người trong số đó đã bị chết vì đói.

2. VŨ KHÍ HẠT NHÂN

Trong cuộc đua để sở hữu vũ khí hạt nhân, nước Nga hùng mạnh cũng sở hữu những quả bom siêu khủng trong kho vũ khí của mình. Một trong số đó là Tsar Bomba, biệt danh của quả bom hydro AN602 với sức công phá vô cùng khủng khiếp, nó có thể tạo ra một đám mây hình nấm cao gấp 7 lần chiều cao của núi Everest.

Các dư chấn của nó khiến những ô kính cửa sổ ở cách xa tâm vụ nổ 900km bị vỡ ra, và có lẽ giờ bạn đã biết chúng ta may mắn đến dường nào khi Chiến tranh Lạnh đã không trở thành Chiến tranh "nóng".

3.MÁY BAY SIÊU THANH

Chắc hẳn ai trong chúng ta cũng từng nghe qua về máy bay siêu thanh Concorde huyền thoại, tuy nhiên nó không phải là chiếc trực thăng thương mại đầu tiên phá vỡ rào cản âm thanh.

Danh hiệu này thuộc về Tupolev Tu-144, chiếc máy bay vận tải siêu âm của quốc gia Xô viết đã bay lần đầu tiên vào ngày 31 tháng 12 năm 1968 ở gần Moscow, hai tháng trước chuyến bay đầu tiên của Concorde.

4.HÌNH XĂM LÃNH TỤ

Có thể bạn không biết, vào thời kỳ nước Nga Xô viết, các tù nhân đã xăm hình Lenin hay Stalin lên ngực và một số bộ phận khác của cơ thể để bảo vệ mạng sống của mình, bởi vì các binh sĩ không được phép bắn vào các hình ảnh của những nhà lãnh đạo quốc gia.

5.RƯỢU VODKA

Năm 1959, Nikita Khrushchev đã ký một thỏa thuận với Nixon - phó Tổng thống Mỹ vào thời điểm đó, để xây dựng nhà máy chưng cất rượu Vodka Nga đầu tiên tại Hoa Kỳ. Tuy là điều khó hiểu nhưng rõ ràng loại rượu này của Nga thực sự được người Mỹ yêu thích ngay cả trong thời Chiến tranh Lạnh.

6.KỸ THUẬT CẤY GHÉP TRONG Y HỌC

Vladimir Demikhov được xem là một nhà khoa học tiên phong trong lĩnh vực cấy ghép nội tạng của Liên bang Xô viết. Vào năm 1959, anh đã thực hiện một ca phẫu thuật để tạo nên con chó hai đầu mà sau này, nghiên cứu của ông đã mở ra rất nhiều hướng phát triển cho nền y học tiên tiến của thế giới.

7.COKE TRẮNG

Bạn đã từng nghe đến đến "Coke trắng" bao giờ chưa? Đây chính là phiên bản thay thế cho nước Coca-Cola có màu đen truyền thống được sản xuất vào năm 1940 theo yêu cầu của Georgy Zhukov, nguyên soái CCCP lúc bấy giờ. Ông yêu thích mùi vị của loại nước giải khát này nhưng lại thấy ngại khi bị nhìn thấy dùng thức uống nổi tiếng của Mỹ trước công chúng.

Chính vì thế, màu trắng sẽ khiến người ta nghĩ rằng ông đang uống một ly...vodka thay vì Coke, rất thông minh phải không nào?

8.KỸ THUẬT "ĐÁNH CẮP" CÔNG NGHỆ ĐỈNH CAO

Trong chuyến thăm Boeing tại Seattle (Washington)vào đầu những năm 1980, các nhà khoa học Liên bang Nga đã bí mật đặt một thiết bị vào đáy giày của họ nhằm thu thập mẫu kim loại từ sàn nhà và các thông tin có liên quan khác. Theo KGB, nhiệm vụ của họ đã hoàn thành một cách xuất sắc.

9.TRÒ CHƠI NỔI TIẾNG TETRIS

Mặc dù nước Nga xã hội chủ nghĩa không phải là một quốc gia nổi tiếng về ngành công nghiệp giải trí, song nó lại là nơi sản sinh ra trò chơi kinh điển nhất thế giới: Tetris (xếp gạch).

Bộ môn cực hấp dẫn này đã được tạo ra bởi lập trình viên người Nga Alexey Pajitnov vào năm 1984, khi ông làm việc cho Trung tâm máy tính Dorodnicyn của Viện Hàn lâm Khoa học Liên Xô ở Moscow. Nó được phát hành ở các nước phương Tây hai năm sau đó và đã bán được gần 200 triệu bản chỉ trong một thời gian ngắn, khiến nó trở thành một trong những trò bán chạy nhất mọi thời đại.

10.SỨC TRẺ

Bạn đã từng nghe nói đến khái niệm "Stilyagi" (sức trẻ) chưa? Đó là một tầng lớp thanh niên mới

nổi vào những năm cuối thập niên 1940 cho đến đầu thập niên 1960 ở Liên bang Xô viết, họ nghe nhạc phương Tây và ăn mặc như những người trẻ ở châu Âu hoặc châu Mỹ. Ngoài ra họ còn có biệt danh khác là Hipster.

11.SÁCH VỀ SHERLOCK HOLMES BỊ CẤM

Cuốn sách "Những cuộc phiêu lưu của Sherlock Holmes" đã bị cấm ở quốc gia xã hội chủ nghĩa này vào năm 1929 vì bị cáo buộc là mang tính "huyền bí", nhưng điều đó khiến cuốn sách trở nên phổ biến ở thị trường chợ đen cùng với những tác phẩm khác. Mãi đến năm 1940, lệnh cấm này mới bị dỡ bỏ.

12.THAM GIA THẾ VẬN HỘI OLYMPIC

Trước khi tan rã, quốc gia Xô viết hùng mạnh đã từng thống trị bảng thành tích huy chương tại các kỳ thế vận hội của thế giới. Tham gia lần đầu tiên vào năm 1952, các vận động viên CCCP đã giành được 1.204 tấm huy chương (473 vàng) chỉ trong 8 lần tham gia, đây quả là một điều khó hiểu với quốc gia có tổn thất lớn về kinh tế lẫn dân số như vậy.

Cho đến thời điểm hiện tại, nước Nga của Vladimir Putin vẫn chiếm thế thượng phong ở rất nhiều môn thể thao, điển hình như thể dục dụng cụ, đấu vật, cử tạ, bóng chuyền nam và nữ, ...

13.KẾ HOẠCH HỢP TÁC CHINH PHỤC VŨ TRỤ VỚI HOA KỲ

Ngày 20091963, trong một bài phát biểu trước Đại hội đồng Liên Hiệp Quốc, Tổng thống Kennedy đã đề nghị Hoa Kỳ và Liên Xô cùng hợp tác một chiến dịch chinh phục Mặt Trăng.

Thủ tướng quốc gia xã hội chủ nghĩa lúc bấy giờ là Nikita Khrushchev đã chấp nhận đề nghị đó, nhưng khi Kennedy bị ám sát, ông đã nhanh chóng bác bỏ kế hoạch vì không tin tưởng người kế nhiệm là phó Tổng thống Johnson.

14.ĐIỀU KHÔNG MONG ĐỢI KHI BÔI XẤU PHƯƠNG TÂY

Trong quá khứ, Liên bang Nga cũng từng thất bại trong việc bôi xấu các quốc gia phương Tây, khi các rạp công chiếu bộ phim The Grapes of Wrath (Tạm dịch là Chùm nho uất hận) để khán giả thấy rằng người dân các nước tư bản đã nghèo khó như thế nào.

Tuy nhiên chính phủ đã phải tiến hành dừng chiếu bộ phim ngay lập tức vì công chúng nhận ra rằng, ngay cả những người khốn khổ nhất của nước Mỹ vẫn có đủ tiền để mua một chiếc xe hơi.

15.HẬU QUẢ CỦA CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ HAI

Người ta ước tính rằng, có đến 80% nam giới của nước Nga sinh ra vào năm 1923 đã không thể sống sót sau Chiến tranh thế giới thứ 2, điều này đã tạo ra những vấn đề vô cùng nghiêm trọng và phức tạp thời hậu chiến, nhưng điều khó hiểu là quốc gia này đã bất chấp tất cả để hồi phục rất nhanh chóng sau đó.

16.HỘ CHIẾU

Các dòng chữ in trên bìa hộ chiếu Liên bang Nga đã bị ăn mòn, nguyên nhân là do việc sử dụng các nguyên liệu kém chất lượng, trong

khi đó Hoa Kỳ đã sử dụng thép không gỉ trên các passport của họ. Cũng vì việc này, cơ quan an ninh quốc gia KGB đã bắt hàng trăm đại lý của Mỹ vì làm giả hộ chiếu của CCCP kém chất lượng.

17.GIẢI PHÓNG CÁC TRẠI TẬP TRUNG

Các chiến sĩ Hồng quân Liên Xô đã giải phóng trại Auschwitz, nơi tập trung giam giữ và giết hại dã man các tù nhân chiến tranh lớn nhất lúc bấy giờ vào tháng 01 năm 1945. Trên thực tế, số lượng trại được CCCP phóng thích lớn hơn rất nhiều so với quân Đồng Minh thực hiện.

18.CHIẾN DỊCH BARBAROSSA

Trong quá khứ, nước Nga hùng mạnh của Vladimir Putin đã từng bị phát xít Đức tấn công xâm lược bằng chiến dịch Barbarossa, nó bắt đầu từ ngày 22/06/1941 và là một thất bại thảm hại của Hitler trong cuộc chiến với Hồng quân Liên Xô, khi 95% thương vong trong giai đoạn 1941-1944 của quân Đức là tại chiến trường này.

19.CHÚ CHÓ LAIKA

Chắc hẳn trong chúng ta ai cũng đã từng nghe đến chú chó Laika, nhưng mãi vẫn không hiểu tại sao nó lại nổi tiếng thì đây là lý do: từ một chú chó hoang lang thang trên đường phố Moscow, nó đã trở thành một trong những loài động vật đầu tiên bay vào vũ trụ.

Để được biết đến như chú cún nổi tiếng nhất thế kỷ XX, nó đã phải trải qua một quá trình chọn lọc và rèn luyện vô cùng rối rắm, phức tạp, một phần cũng bởi các nhà khoa học tin rằng chó hoang có khả năng chịu đựng tốt hơn về thời tiết cực lạnh và đói khát.

20.NGHỆ THUẬT THỨ 7

Mặc dù đang chịu ảnh hưởng của cuộc Chiến tranh Lạnh, quốc gia xã hội chủ nghĩa này vẫn giành được giải Oscar cho bộ phim nói tiếng nước ngoài hay nhất, gồm các tác phẩm Chiến tranh và hòa bình (1968), Dersu Uzala (1975), Moskva không tin những giọt nước mắt (1980).

Các đạo diễn CCCP cũng quan tâm nhiều đến sự thành công trong lĩnh vực nghệ thuật hơn là về mặt kinh tế, do đó đã có rất nhiều tác phẩm điện ảnh mang tính triết lý cao được ra đời, và những người như Andrei Tarkovsky cũng đã thành danh, trở thành các đạo diễn vĩ đại nhất của thế kỷ XX.

21.Tàu vũ trụ Soviet Venera 7

Những ai hiểu rõ câu chuyện về ngành công nghiệp hàng không vũ trụ của Liên bang Nga chắc chắn sẽ không ngạc nhiên khi biết rằng, tàu vũ trụ đầu tiên hạ cánh trên một hành tinh khác và truyền dữ liệu về Trái Đất là Soviet Venera 7.

Nó được phóng lên vũ trụ vào ngày 17/08/1970, bắt đầu tiếp cận bầu khí quyển Sao Kim vào ngày 15/12/1970, tuy nhiên điều khó hiểu là sau khi hạ cạnh nó chỉ truyền dữ liệu về trong 23 phút với tín

hiệu yếu ớt, có thể là do công nghệ lúc bấy giờ chưa được hiện đại cho lắm.

22.THÁP TRUYỀN HÌNH OSTANKINO

Ostankino là tháp truyền hình cao nhất ở châu Âu cho đến năm 2006 và là kết cấu tháp độc lập cao nhất thế giới từ năm 1967 đến năm 1976. Đây được xem là một kiệt tác kỹ thuật của nước Nga ngay đúng thời điểm xây dựng cho đến khi tháp CN được hoàn thành tại Toronto (Canada) vào năm 1976.

23.KHẨU SÚNG NỔI TIẾNG NHẤT

Hầu như cả thế giới đều biết đến danh tiếng lẫy lừng của khẩu súng trường Kalashnikov, thứ vũ khí vô cùng lợi hại được tạo ra bởi CCCP vào năm 1947 và vẫn còn được sử dụng một cách phổ biến cho đến tận ngày nay.

24.THAY ĐỔI QUỐC TỊCH TRONG KHÔNG GIAN

Cosmonaut Sergei Krikalev là phi hành gia vũ trụ đã ở trong không gian vào thời điểm chế độ xã hội chủ nghĩa sụp đổ (26021991), đó là lý do vì sao khi ông bước chân lên tàu du hành là công dân Xô viết, nhưng khi trở về Trái Đất thì lại là người mang quốc tịch Nga.

25.CÁCH NẤU KHOAI TÂY

Trong chuyến thăm nước Anh của Tổng thống Liên Xô lúc bấy giờ là Mikhail Gorbachev vào tháng 12 năm 1984, vợ ông, Raisa đã nói với Bộ trưởng Nông nghiệp Michael Jopling rằng có hơn 300 cách để nấu khoai tây ở quốc gia xã hội chủ nghĩa này.

Tất nhiên, Michael tỏ ra nghi ngờ về điều này, và vị phu nhân Tổng thống đã hứa tặng cho ông một quyển sách nấu ăn mà bà tự làm vài tháng sau đó. Thế nhưng, điều thú vị hơn cả là lời xin lỗi bên trong: "Xin lỗi ông vì đã nói không chính xác, thực tế thì chúng tôi có đến 500 chứ không phải 300 cách nấu khoai tây".

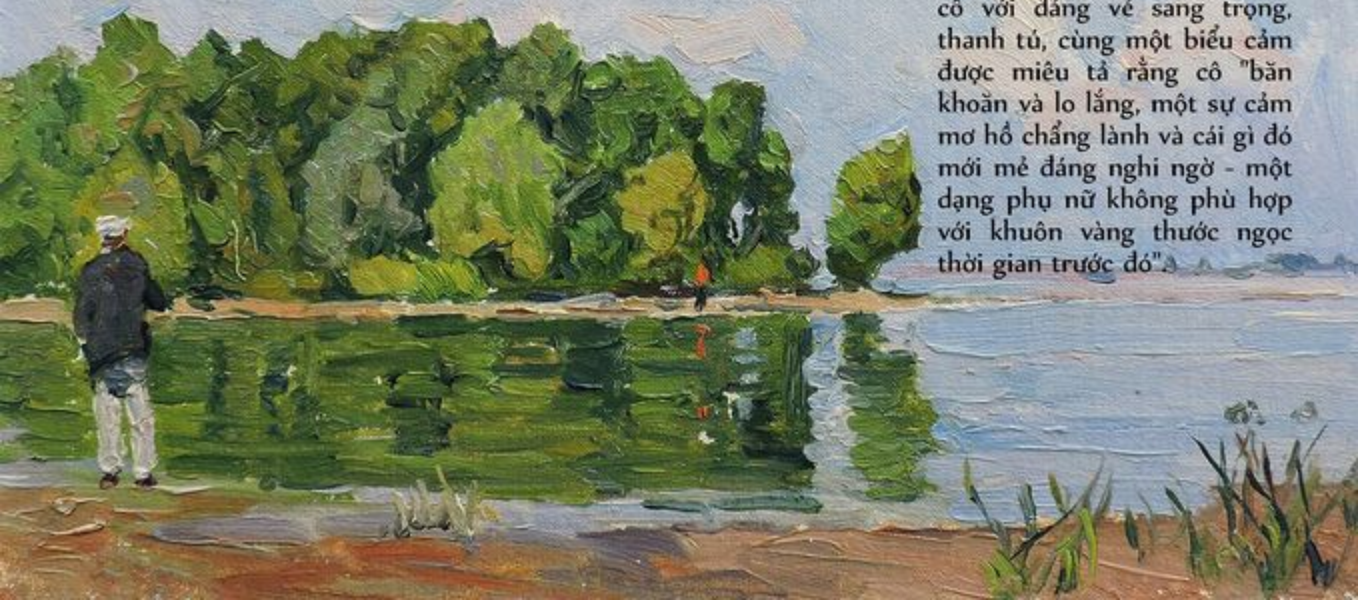

NGẮM NHÌN NHỮNG TUYỆT TÁC CỦA HỘI HỌA NGA

Có những người đem lòng yêu mến xứ sở Bạch Dương từ những bức tranh. Bởi chúng không chỉ là những tác phẩm nghệ thuật thông thường, mà còn mang cả hình dáng tâm hồn của người dân Nga trong đó.

Bức tran "NGƯỜI ĐÀN BÀ XA LẠ" (1883) - IVAN KRAMSKOY

Tác phẩm hội họa nổi bật nhất của Kramskoy vừa là một tuyệt tác nghệ thuật lại ẩn chứa những bí mật lạ kỳ.Không một ai biết danh tính của người mẫu xuất hiện trong tranh, kể cả chính tác giả cũng không bao giờ tiết lộ thân thế của người đẹp tuyệt sắc này. Người ta chỉ ấn tượng về cô với dáng vẻ sang trọng, thanh tú, cùng một biểu cảm được miêu tả rằng cô "băn khoăn và lo lắng, một sự cảm mơ hồ chẳng lành và cái gì đó mới mẻ đáng nghi ngờ - một dạng phụ nữ không phù hợp với khuôn vàng thước ngọc thời gian trước đó".

Bức "CHÂN DUNG NHÀ THƠ NGA ALEXANDER PUSHKIN" (1827) - OREST KIPRENSKY

Chân dung của đại thi hào nổi tiếng người Nga - "mặt trời của thi ca Nga" - Puskin được lột tả đặc sắc nhất qua bức tranh này. Thậm chí, đến chính nhà thơ cũng cảm động vô cùng khi dáng vẻ của mình được lột tả quá chân thực trong tác phẩm, tựa như đang soi vào một tấm gương. Puskin đã tặng lại cho họa sĩ bài thơ "Gửi Kiprensky" để thể hiện lòng biết ơn.

Bức "TRẤN ÁP CUỘC NỔI DẬY CỦA LỰC LƯỢNG CẤM VỆ STRELTSY" (1881) - VASILY SURIKOV

Chưa nói đến nội dung bức tranh, chỉ cần nhìn sơ, người ta cũng nhận ra kiến trúc mái vòm củ tỏi đặc trưng của nước Nga - một kiến trúc không lẫn vào đâu được. Chỉ cần vậy thôi, chúng ta cũng có thể cảm nhận được sự tài tình của người họa sĩ trong việc đưa những nét đặc sắc nghệ thuật của đất nước mình vào tác phẩm. Và khi tham gia một tour du lịch Nga, bạn sẽ nhìn thấy kiến trúc điển hình này ở khắp mọi nơi. Hiện bức tranh đang được trưng bày tại triển lãm Tretyakov ở Moscow. Đây là bức tranh đầu tiên đánh dấu sự nghiệp của họa sĩ Vasily Surikov.

Bức tranh thu hút người xem nhờ nét vẽ ấn tượng mà tài tình, tạo nên tên tuổi họa sĩ nổi danh Vasily Surikov. Đồng thời, tác phẩm cũng khắc họa một sự kiện mang tính lịch sử của nước Nga, với những biến động to lớn trong chính trị xảy ra vào cuối thế kỷ XVII năm mà cuộc nổi dậy diễn ra.

Bức **"CÔ GÁI BÊN NHỮNG TRÁI ĐÀO" (1887) - VALENTIN SEROV**

Người ta bắt đầu biết đến tài năng xuất chúng của Valentin Serov trong việc thể hiện chiều sâu tâm lý của nhân vật qua tranh. Tác phẩm khắc họa cô bé 12 tuổi Vera Mamontova, con gái của nhà tư bản Savva Mamontov - một trong những người Nga giàu nhất thời kỳ đó. Bức tranh vẽ lại cảnh cô bé đang ngồi trong phòng ăn của gia đình, với chân dung xinh đẹp rạng ngời của cô.

Bức **"SỰ HIỆN THÂN CỦA CHÚA TRƯỚC CON NGƯỜI" (1837-1857) - ALEXANDER IVANOV**

Từ hơn 600 bức phác họa, họa sĩ Alexander Ivanov đã kỳ công tạo nên bức tranh này trong khoảng thời gian dài đến 20 năm, thể hiện nhiều câu chuyện trong Kinh Thánh. Hoàng đế Nga Alexander II đã ấn tượng trước vẻ đẹp của bức tranh và đặt mua nó sau khi hoàn tất. Ngày nay, tác phẩm được trưng bày cùng nhiều tuyệt tác hội họa khác ở phòng tranh Tretyakov giữa thủ đô Moscow.

Bức **"LÀN SÓNG THỨ 9" (1859) - IVAN AIVAZOVSKY**

Aivazovsky là một trong những họa sĩ có sức sáng tạo mạnh mẽ nhất của hội họa Nga. Trong đó, bức "Làn sóng thứ 9" được xem là siêu phẩm đỉnh cao của ông, thể hiện tài năng của họa sĩ trong việc thể hiện cảnh biển.

Bức tranh miêu tả cảnh một vùng biển sau cơn bão đêm cùng một nhóm người đang cố gắng tự cứu mình khỏi cái chết bằng cách bám vào những mảnh vỡ từ một con tàu bị đắm, lột tả chân thật sự kết hợp giữa cái tàn phá nghiệt ngã cùng vẻ đẹp của thiên nhiên.

Bức "ĐÀN QUẠ TRỞ VỀ" (1871) - ALEKSEY SAVRASOV

Tác phẩm này nổi tiếng đến mức được đưa vào chương trình học phổ thông chính thức của nước Nga. Bức tranh cũng được xem là thành công nhất trong sự nghiệp hội họa của Savrasov, thể hiện sự khéo léo cùng nét vẽ chân thực của ông trong việc thể hiện vẻ đẹp trước những hình ảnh tưởng chừng như rất đỗi bình thường trong thiên nhiên.

BỨC "ĐÊM TRĂNG TRÊN SÔNG DNIEPER" (1880) - ARKHIP KUINDZHI

Ở thành phố Saint Petersburg năm 1880 có một cuộc triển lãm gây sốc bởi chỉ trưng bày duy nhất một tác phẩm, là bức "Đêm trăng trên sông Dnieper". Ngay lập tức, tác phẩm gây được hiệu ứng mạnh, không chỉ vì cách thức trưng bày mà còn thu hút bởi cách khắc họa chân thực lạ lẫm của ánh trăng phản chiếu trên dòng Dnieper, qua nét bút đầy tài tình của Arkhip Kuindzhi.

Bức "HÌNH VUÔNG ĐEN" (1915) - KAZIMIR MALEVICH

Gây ấn tượng với người xem như chính cái tên của nó. Bức tranh là những đường nét mảnh phủ đầy trên một hình vuông đen. Theo đuổi trường phái tuyệt đỉnh (Suprematism), bức "Hình vuông đen" cho thấy những quan niệm triết học của Malevich trong nghệ thuật, với sự kết hợp giữa nghệ thuật Hiện đại và nghệ thuật Trừu tượng đặc trưng phương Tây.

https://www.vyctravel.com

Văn học Nga
chiếc nôi của sự vĩ đại

Lượn hiệu sách, lần nào cũng vậy, loanh quanh rồi lại mò đến khu vực bày sách văn học Nga. Hễ cứ sa vào khu vực ấy, tôi cũng bị mê dụ, khó tránh khỏi cám dỗ, nâng lên đặt xuống mãi rồi cũng mua một vài quyển, cho dù tôi đã từng đọc, từng mua quyển sách mang đậm nét văn hóa nước Nga đó. Nhìn thấy chúng, tôi lại càng muốn đi tour du lịch Nga hơn.

VĂN HỌC NGA - CHIẾC NÔI CỦA SỰ VĨ ĐẠI

Trong bộ sách Đi tìm thời gian đã mất (Retrouvé le temp) của Marcel Prouts, ở phần Cái tên xứ sở, tác giả đã tự sa vào mê cung của hồi ức, để rồi giăng bẫy bạn đọc và để họ tự cuốn theo không tài nào cưỡng nổi, quẫy tìm mãi mà chẳng thấy đường ra. Văn học Nga cũng luôn làm tôi mất phương hướng. Với tôi, văn học Nga không chỉ là văn thôi, mà còn là tình cảm và ký ức. Chẳng thế mà trong phần tự bạch của mình về văn chương thế giới kim cổ, văn học Nga đã chiếm một tỷ trọng không nhỏ và càng làm tôi muốn đi du lịch Nga.

Về nhà văn : N. L.Tolstoi (nhà văn xuất sắc nhất) , S.A. Exenin (nhà thơ xuất sắc nhất) , A.P. Tsekhov (nhà văn viết truyện ngắn & kịch xuất sắc nhất) , I.S. Turgeniev (nhà văn viết về tình yêu hay nhất) , P.M. Dostoievski (nhà văn viết về cái ác hay nhất) , M. Gorki (nhà văn viết cho thiếu nhi hay nhất), K.G. Pautovsky (nhà văn viết chân dung văn học xuất sắc nhất), I.A. Bunin (nhà văn viết truyện ngắn xuất sắc nhất).

Về tác phẩm văn học : Chiến tranh và hòa bình (N.L Tolstoi)- tiểu thuyết xuất sắc nhất ; Bút ký người đi săn (I.S. Turgeniev)- tác phẩm du ký xuất sắc nhất ; Sông Đông êm đềm (M.K. Solokhov)- tiểu thuyết hoành tráng nhất ; Taras Bulba (N.V. Gogol)- tiểu thuyết bi tráng nhất ; Đất vỡ hoang (M.K. Solokhov)- tiểu thuyết khôi hài nhất; Cánh buồm đỏ thắm (A. Grin)- tác phẩm cho thiếu nhi hay nhất ; Chuyện núi đồi và thảo nguyên (T. Aimatov)- tác phẩm văn xuôi giàu chất thơ nhất ; Evgeni Onegin (A. S.Pushkin)- trường ca hay nhất v.v...

Ngày ấy, cuối những năm sáu mươi và đầu bảy mươi thế kỷ trước, sách truyện hiếm lắm, còn hơn xa xỉ phẩm. Sách giáo khoa cho học sinh còn truyền nhau mấy thế hệ trong nhà cùng học thì lấy đâu ra sách truyện. Tôi may mắn vì cha tôi vốn là mọt sách, ông lại giỏi hai ngoại ngữ là Hán ngữ và Pháp ngữ, nên đọc rất nhiều. Từ nhỏ, tôi thường được cha kể cho nghe nhiều chuyện. Chuyện Tàu thì có Thủy Hử, Tam Quốc diễn nghĩa, Tây Du ký, Phong thần diễn nghĩa... còn chuyện Tây thì những Truyện cổ An-đec-xen, truyện cổ Grim, truyện ngụ ngôn La Phông-ten... Song đấy mới là chuyện kể. Còn những tác phẩm văn học tôi tự đọc lấy thì lại là những tác phẩm văn học Nga Xô viết. Tôi nhớ, những cuốn sách văn học Nga đầu tiên tôi được đọc là: Thời thơ ấu, Những

Văn học Nga
chiếc nôi của sự vĩ đại

trường đại học của tôi, Kiếm sống (M. Gorky), Suối thép (A.Xêraphimôvits), Những linh hồn chết (N.V. Gogol), Chiến tranh và hòa bình (L. Tolstoi), Người con gái viên đại uý (A. Pushkin), Người anh hùng của thời đại chúng ta (M. Lermontov), Chuyện chú bé đánh trống (A.P. Gaidar), Cánh buồm đỏ thắm (A. Grin), Con đường đau khổ (A. Tolstoi), Đội cận vệ thanh niên (A. Fadeev); rồi cuốn Trong chiến hào Xtalingrad, Những người chân đất và một số tác phẩm của các nhà văn học Nga mà giờ đây tôi không còn nhớ tên tác giả.

Lớn lên chút nữa, tôi có dịp mon men đến các tác phẩm khác như Anna Karenina (L. Tolstoi), Taras Bulba (N. V Gogol), Bút ký người đi săn, Cha và con, Mối tình đầu, Lũ xuân, Axia (I.Turgeniev), Sông Đông êm đềm, Đất vỡ hoang (M. Solokhov), Người đàn bà có con chó nhỏ cùng vài ba truyện ngắn khác của A. Tsekhov... Và như vậy, tôi đã mong manh biết hương vị của tình yêu đôi lứa toát ra từ những nhân vật, những cuốn sách văn học Nga vốn luôn thấm đẫm tình người. Những tình cảm đó len lỏi trong tôi, ít nhiều dẫn dắt tôi đến với thứ tình cảm tự nhiên đầy hấp dẫn với tuổi mới lớn, tình yêu nam nữ, mối tình đầu...

Đến lúc tôi học đại học, cũng là thời điểm Việt Nam đang lên đến đỉnh cao của quang vinh, ấy là kết thúc thắng lợi cuộc chiến tranh chống Mỹ Ngụy. Đây cũng là thời điểm cực thịnh của phe XHCN. Lưu học sinh Việt Nam ào ạt sang Liên Xô học tập, từ học nghề và bậc đại học đến bậc cao hơn là phó tiến sĩ, tiến sĩ đủ các chuyên ngành. Những người từng được đào tạo sớm ở Liên Xô đã về nước làm việc thì vào độ chín. Ấy cũng chính là lúc văn học Nga Xô-viết được dịch ra tiếng Việt, được các nhà xuất bản ở ta thi nhau in. Tuy in trên giấy xấu, song người đọc có cái mà đọc. Những năm tháng này, qua hệ thống thư viện nhà trường, rồi dè sẻn tiền gia đình cho, tôi đã đọc không biết bao nhiêu tác phẩm văn học Nga Xô-viết. Trong trí nhớ của tôi ngổn ngang những tác phẩm như : Xê-vat-trô-pôn (L. Tolstoi), Những đóm lửa (Korolenko), Chuyện sông Đông , Số phận con người (M. Solokhov), Gia đình Golovdiov ( ), Đêm trước (I. Turgeniev), Paris sụp đổ (I. Erenburg), Tuyển truyện ngắn (A. Tsekhov), Tuyển truyện ngắn (M Gorki), Thép đã tôi thế đấy (Ostrovski), bộ ba tác phẩm chân dung văn học là Bông hồng vàng-Bình minh mưa-Một mình với mùa thu (K. Pautovsky), Cây phong non chùm khăn đỏ, Vĩnh biệt Gun-sa -rư , Con chó khoang chạy bên bờ biển, Đoạn đầu đài (T. Aimatov), Truyện một người chân chính, Những người Xô-viết chúng ta (B.

(B.Polevoi),Daghestan của tôi(R.Gamzatov), Bến bờ (I.Bondarev),Trên mảnh đất người đời (K.Ivanov),Và nơi đây bình minh yên tĩnh (Vaxiliev), Bài ca núi Anpơ (V. Bıkov)... Rồi đó là hàng loạt những cái tên như: K. Feedin, A. Platonov, B. Zitkov, N. Dumbadze, F. Gladkov, K.Ximonov, V. Sucsin, Raxputin, A. Kron ...v.v... Dạo đó, những tác phẩm bị xem là có vấn đề về chính trị như các tác phẩm của I. Bunin, thơ và tiểu thuyết của B. Pasternak (Bác sĩ Zivago), của A. Soljenitsin; hoặc những tác phẩm được cho là khó hiểu hoặc lạ lẫm kiểu như Trái tim chó, Nghệ nhân và Margrita (M. Bugakov), hay như Lôlita (Nabokov) không hề được dịch và xuất bản, mà chỉ nghe phong thanh rằng hay ho thế này xuất sắc thế kia chứ nào biết đầu cua tai nheo ra sao.

Văn học Nga Xô-viết đã chinh phục nhiều thế hệ người Việt Nam, trước tiên là bởi tình cảm với quê hương Cách mạng Tháng Mười, với đất nước của V.I.Lenin, sau nữa là vì chính sự xuất sắc của nền văn học đó.Vào thời ấy, hết thảy những ai yêu văn văn học, ở độ tuổi học trò rồi sống đời sống sinh viên, hoặc ra mặt trận, đều mang trong lòng tình cảm và hình bóng một vài nhân vật hay tác phẩm văn chương Nga Xô-viết. Ngày ấy, những tác phẩm thắp lên bầu nhiệt huyết của thanh niên Việt Nam và trở thành cẩm nang gối đầu giường là những Thép đã tôi thế đấy, Đội cận vệ thanh niên, Trong chiến hào Stalingrad ; tuổi trẻ học đường chớm yêu đương thì truyền tay nhau Mối tình đầu của Turgeniev, Anna Karenina của L. Tolstoi, Bông hồng vàng của Paustovski, là Chuyện núi đồi và thảo nguyên của Aimatov, là thơ Pushkin và Lermontov .v.v...

Tôi nhớ, văn học Nga Xô-viết đã làm nên những hiện tương xã hội, những trào lưu nho nhỏ. Ví như, Thép đã thôi thế đấy, đã thôi thúc nhiều nam thanh niên viết đơn tình nguyện ra mặt trận (thậm chí đã có người cắt tay lấy máu mình để viết đơn) ; Bài thơ Đợi anh về của K. Ximonov qua bản dịch của nhà thơ Tố Hữu làm nhiều người xúc động, dám hy sinh mà không bi lụy ; Cuộc họa thơ tình tay đôi giữa Berxonov Onga Bergon dậy lên trào lưu

tình yêu tinh thần trong giới sinh viên ; Tiểu thuyết luận đề Thao thức của A. Kron đã cho thấy phần nào sự xơ cứng của xã hội và nhà nước Liên Xô với những giá trị ảo, đồng thời sớm cảnh báo về một sự rạn nứt khó bề cứu vãn, đã làm không ít trí thức ta phải suy ngẫm, kiểm chứng ...

Sự thăng hoa của tâm trạng nhiều khi lại bắt nguồn từ sự thăng hoa của âm nhạc và văn học, và nó dẫn đến sự thăng hoa về sáng tạo. Không biết với những người khác thì thế nào, riêng với tôi , văn học Nga-Xôviết không những dẫn dắt tôi đến lòng yêu cuộc sống và tình yêu đôi lứa, hơn thế còn thắp lên trong tôi sự khát khao của sáng tạo, đưa tôi đến con đường sáng tác văn học. Nếu như văn học sử Trung Quốc đã mê hoặc tôi, kích thích lòng ham hiểu biết, khiến tôi bị lôi kéo để rồi sa đà vào mớ bòng bong rối rắm của các sự kiện và buồn vui theo sự thăng trầm của lịch sử, thì văn học Nga Xô-viết lại khiến lòng tôi rạo rực đam mê, ham sống và mong muốn được sáng tạo, cống hiến. Tôi biết ghi nhật ký, bắt đầu viết những vần thơ, những dòng văn đầu tiên là nhờ thế !...

Bây giờ văn chương đa sắc màu, đa diện... Đông hay Tây, cổ hay kim, thích hoặc không, đều vô nghĩa cả, khi mà internet luồn lách và xuyên phá hết thảy. Việc định giá trị thật giả , hiện thực huyền ảo cũng khó lắm thay. Người đọc có quyền, họ tự lựa chọn và biết tìm cách để đọc được những gì họ cần xem, muốn xem. Vậy thì, lựa chọn cái gì là việc của họ, công việc của người cầm bút là viết. . Viết ra những gì mà mình tâm đắc, mình muốn bộc lộ, thể hiện...
Với người viết, sống trong một bầu không khí như thế tưởng dễ lắm thay, song kỳ thực lại khó lắm thay.... Và giờ đây, sống trong một thế giới có HIV và ma túy, có bạo lực và khủng bố, có hạt nhân và virus máy tính ... thì ai có thể tránh được đây, và cũng chẳng thể dọn nhà sang một thế giới khác trong sạch hơn để sinh sống ? Chỉ còn cách chấp nhận và sống chung, với sự nỗ lực mang tính cá nhân nhiều hơn ?.... Ấy là lúc âm nhạc và văn chương lên tiếng. Đấy là dạng thức, là phương tiện, hơn thế là công cụ, để nâng đỡ và cứu rỗi tinh thần con người ta. Tôi đã từng yêu văn học Nga Xô-viết với cả tấm tình. Tôi không hề hối tiếc, bởi với tôi, văn học Nga Xô-viết luôn luôn là chiếc nôi vĩ đại và êm ái, bởi giờ đây, vẫn chính văn học Nga Xô-viết nâng giấc tâm hồn tôi !...

Tôi đã hiểu thế nào là đặc sản Nga, bánh mỳ đen với muối và văn học, tôi đã hiểu thế nào là tâm hồn và tính cách Nga.
Mặc dù, chưa một lần đặt chân đến nước Nga mà tôi lòng đã đầy ắp ký ức về thiên nhiên và con người Nga như đã sống những năm dài ở đó, chỉ là qua cuộc thám hiểm kỳ thú vào thế giới văn học Nga Xô-viết mà thôi !...

Nguyễn Chu Nhạc

IVAN NÔVITXKI

TRẦN ĐĂNG KHOA

Người đầu tiên đón tôi ở Trường viết văn Macxim Gorki - Maxcova là Iuri Valentinôvich Gaphurôp. Ông là nhà phê bình văn học, tốt nghiệp khoa lý luận trường M. Gorki, ra làm báo Đường sắt Xô-viết, rồi trở lại trường làm Trưởng khoa ngoại quốc, phụ trách người nước ngoài. Đó là một người tầm thước. Mái tóc nâu. Đôi mắt sắc và nụ cười bỡ ngỡ mà ta thường chỉ thấy trên gương mặt các giáo sư Xô-viết. Đó là nụ cười nhân hậu và trong vắt của đứa trẻ thơ nằm trong nôi mà các cụ ta ở quê vẫn quen gọi là nụ cười bà mụ dạy. Còn tôi, không hiểu sao, tôi cứ nghĩ đấy là nụ cười của Nước thiên đàng.

Tôi ọ ẹ nói với Iuri Valentinôvich bằng một thứ tiếng Nga ngọng nghịu, rằng tôi muốn được ở chung với người Nga, một anh bạn Nga thuần khiết để học tiếng. Chẳng biết Iuri có hiểu điều tôi nói không, chỉ thấy ông gật gật và mủm mỉm cười, một nụ cười đúng là của Nước thiên đàng.

Thế rồi ngay chiều hôm ấy đã có tiếng gõ cửa. Một anh bạn Nga to béo phục phịch với gương mặt rậm rịt râu ria, mang theo một chiếc va-li cũ nát đựng đầy sách. Những cuốn sách cũng cũ kỹ và bụi bặm như ông chủ của chúng.

- Tôi là hàng xóm của anh. Iuri bảo anh là đại uý quân đội. Đúng không? Tôi cũng là đại uý, đại uý phục viên.
Anh bạn mới đến bắt đầu nói bằng một thứ tiếng nghe xèo xèo như rán tóp mỡ. Vừa nói, anh vừa ra hiệu, hai tay cứ khoắng tít trong không khí như một bà cốt đã nhập đồng. Sau những lời ồm oãm của anh, tôi lờ mờ hiểu rằng, anh cũng đã từng là một người lính, từng làm nghĩa vụ quốc tế đánh nhau ở Apganixtan và để lại trên vùng đất xa xôi ấy một nửa bàn chân trái, do giẫm phải mìn.

- Tôi là Ivan Nôvitxki. - Anh bạn tiếp tục giới thiệu.- Ivan Nôvitxki nghĩa là gì, cậu biết không ? Nghĩa là Ivan no whisky - Ivan không có rượu.

Nói rồi, Ivan không có rượu búng búng một ngón tay ngắn chủn, mập mạp vào cái cổ to, đỏ bự như cổ gà chọi. Và thế là chúng tôi thân nhau. Thân khá nhanh. Có lẽ chính cái chất nông dân quê kiểng đã giúp chúng tôi sớm "bắt" nhau. Tôi ở sông Kinh Thầy; còn Ivan ở sông Đông. Anh là đồng hương của Mikhain Sôlôkhôp. Thành phố Rôxtôp trên sông Đông, quê anh có thể gọi là thành phố M. Sôlôkhôp. Ngay từ khi nhà văn còn sống, người ta đã dựng tượng ông bên bờ sông Đông,

đã có cả một bảo tàng M. Sôlôkhôp do chính ông, ăn lương nhà nước, biên chế làm nhân viên hướng dẫn bảo tàng. Các phố, đại lộ và ga tàu điện ngầm trong thành phố đều mang tên các nhân vật của M. Sôlôkhôp, chứ không phải tên các danh nhân văn hoá hay các vị chính khách như ở các thành phố Nga khác. ở đó có ga Grigôri, công viên Panchêlêvits, phố Đunhiasca. Nhà Ivan trên đại lộ Acxênhia. "Tiếc là bây giờ chẳng còn Acxênhia nữa. - Ivan lầu bầu. - Các cô gái sông Đông bây giờ họ nghiêm trang lắm, cứ như là những cây cột điện mặc váy. Phụ nữ mà không lẳng lơ, không sóng sánh ướt át thì chán lắm, vì mất hết sự hấp dẫn". Ivan là người mau chuyện. Anh bô lô ba la suốt ngày, cứ như một cái rađiô di động.Không cần biết ông bạn ấm ở ở trên sao Hoả kia có nghe được mình hay không. Có khi nửa đêm, anh còn lôi tôi dậy, bắt nghe hàng loạt thơ mới. Anh viết lại nhiều. Mà viết được bài nào, anh cũng bắt tôi phải nghe. Có ngày, anh nhăn nhó với tôi : "Hôm nay đối với tớ, quả là một ngày xúi quẩy". Tôi hoảng hốt : "Sao thế ? Có chuyện gì thế, Ivan?". "Một ngày xấu. Rất xấu chứ sao? Đúng là ngày quỷ tha ma bắt. Tớ viết được ít quá. Có được mỗi... mười một bài thơ thôi". Tôi tròn mắt kinh hãi. Còn anh thì lầu bầu đọc thơ. Anh đọc chậm. Thỉnh thoảng lại hỏi :"Cậu có hiểu không ?".

Nếu thấy mặt tôi nghệt ra, anh lập tức lật từ điển. Ivan tra từ điển ma quái như một nhà ảo thuật. Anh chỉ lật một, hai nhát đã ra ngay được chữ cần tra. Đi dạo, hay ngồi trò chuyện với tôi, bao giờ anh cũng cặp kè kè hai bên nách hai cuốn từ điển dày đến hàng.... chục ký. Tôi nghe thơ Ivan lâu thành quen, quen đến mức không cần từ điển cũng hiểu được hết. "Cậu viết khoẻ thật. - Tôi bảo. - ở Việt Nam, đến thi sĩ lớn cũng không thể viết nổi một ngày chục bài. Có người hàng tháng, thậm chí phải hàng năm mới viết được một bài. Ngày xúi quẩy mà cậu còn sản xuất được hơn chục bài thì cậu đúng là thiên tài. Nhưng thiên tài thì không nên đọc thơ, Ivan ạ, chỉ đọc số lượng bài cho thiên hạ hãi thôi, chứ đừng đọc thơ nhá, vì thơ như thế này mà một ngày cậu viết được có mười một bài thì... ít quá".

Ivan cười hự hự, rồi dứ dứ nắm đấm lên trước trán tôi. Tôi cũng cười khụt khịt. Đúng là hai lão dở người. Ngoài kia, khu vườn vàng rực sau ô cửa sổ bỗng cồn lên tiếng quạ. Tuyết đang xuống. Những bông tuyết non đầu mùa bay rụt rè như đang muốn thăm dò mặt đất. Có bông tan lửng ngay trong không trung, có bông rơi xuống lá cây thì hoá thành những chấm nước nhỏ li ti như mưa bụi. Ivan nhảy cúa lên : "Được mùa ! Nước Nga lại được mùa rồi". Ivan ôm chầm lấy tôi, hôn rối rít. Bây giờ thì anh không còn là thi sĩ nữa, anh là gã nông dân sông Đông thực thụ. Rồi anh ồm oàm giải thích cho tôi hiểu tuyết có vai trò quan trọng như thế nào đối với mùa màng. Tuyết rơi sớm, rơi dày sẽ ủ ấm hạt giống trong đất. Khi tuyết tan, mùa sẽ bục dậy ngùn ngụt như có phép mầu nhiệm. Còn khi mùa tuyết mà chưa thấy tuyết thì dân lo đến thắt ruột, vì biết là mất mùa, đói kém, bởi hạt giống đã gieo sẽ cháy khô trong giá rét. Thế rồi vui quá, Ivan kéo tôi, lao tồng tộc xuống đường. Ở đó khá đông người. Toàn cụ già và trẻ con. Họ mặc những bộ váy áo sặc sỡ, rồi cứ để đầu trần mà nhảy múa tưng bừng. Có ông cụ đặt đứa cháu bụ bẫm lên vai mà múa. Ông cụ múa bằng đôi chân. Người Nga đón tuyết đầu mùa như thế đấy.

IVAN NÔVITXKI

TRẦN ĐĂNG KHOA

Chiều ấy, Ivan về nhà sớm hơn ngày thường. Anh khuân lỉnh kỉnh bao nhiêu đồ ăn. Bánh mì, bắp cải, súp cá, cà-rốt. Thấy tôi, anh reo lên :

- Tớ tìm được thơ cậu đây này. Có đúng là thơ cậu không ?

Rồi anh giơ lên đầu một cuốn sách mỏng dính, đen nhẻm, trông rất nhem nhuốc. Đúng là thơ tôi, tập Bên cửa sổ máy bay in ở Nhà xuất bản Tác phẩm mới, bằng tiếng Việt, thời còn bao cấp. Tôi rất kinh ngạc, làm sao Ivan có thể biết được đó là thơ tôi, khi ở trên bìa, ở khắp cuốn sách chẳng có một chữ Nga nào.

- Tớ tìm được ở hiệu sách Hữu nghị, phố Gorki đấy. ở đó, có rất nhiều sách Việt Nam. Trông tên tác giả, tớ đoán là cậu. Tớ mua những chín côpêch cơ đấy.

- Đó, cậu thấy không ? Tớ viết chật vật suốt mười năm mới được có chín côpêch, trị giá bằng một quả trứng gà loại ba... Trứng gà loại một thì một quả những mười hai côpếch cơ.

- Thế là quá đắt đấy. - Ivan lại cười hích hích.

- Tập thơ cậu bằng chín côpêch, chín côpêch mua được chín bao diêm. Mà chỉ một que diêm thôi cậu đã đốt được cả Matxcơva rồi. Thế thì có gì mà cậu phải quàng quạc như con quạ già mất tổ thế ?

Ivan khá hóm hỉnh và thông minh. Trong những cuộc tranh biện, anh luôn có những ý kiến bất ngờ. Tôi rất thích nghe những nhận xét của anh về những con người chúng tôi thường gặp. Bởi nghe nó ngồ ngộ, vui tai, chứ thực tình, tôi cũng không tin lắm ở những lời nhận xét của anh.

Lúc bấy giờ là đầu năm 1987. Rất nhiều nhà văn của ta sang trường Macxim Gorki thực tập và nghe một cua giảng ngắn hạn có phiên dịch, Ivan thân họ khá nhanh. Có đận anh về phòng đã say nhoè bia rượu. Anh hỏi: "Họ có tài không ? Các nhà văn Việt Nam ấy". "Tài chứ ! Tài lắm đấy. ở nước tớ, họ là những nhà văn lớn, gặp được họ không dễ, lại được họ mời bia như cậu càng không dễ". Ivan cười khùng khục, vẻ đắc chí như người trúng số độc đắc. "Tớ thấy họ rất chịu khó. Rỗi lúc nào, là họ đi cửa hàng. Họ mua gì, cậu biết không ? Họ mua khăn mùi-xoa, dây điện và máy sấy tóc. Toàn những đồ đạc lỉnh kỉnh của đàn bà. Các bố này chắc là yêu vợ lắm. Mà nói cho đúng, trông họ cứ cặm cụi như những người đàn bà đã hết duyên, phải lấy sự chịu khó, tần tảo để thay cho nhan sắc nhằm giữ chân các đức ông chồng. Những người như thế mà có tài thì thật quý. Đàn ông nước cậu tuyệt vời. Đàn ông Liên Xô, họ chẳng biết gì đến chuyện bếp núc". Rồi Ivan lẩm bẩm bình luận về từng nhà văn một. Cứ theo lời anh thì mỗi con người đều là cái giá phơi sách, một cuốn sách chứa toàn điều bí mật của cả đời mình mà lại cứ mở tênh hênh giữa giời đất. Cuốn sách ấy chính là gương mặt của họ.

Tôi đâm tò mò :

- Thế cậu thấy ông này thế nào ?

Tôi chỉ nhà văn Lê Lựu đang ngồi xổm trên chiếc ghế dài kê dọc hành lang, bỏm bẻm nhai bánh mì. Trông anh như một bà đi chợ vừa buông quang thúng, giờ thì đang thảnh thơi

nhai trầu vỏ.

- Ông này tuyệt vời ! - Ivan thì thầm. - Ông ấy rất thích kinh doanh, nhưng vốn không có, hoặc giả nếu có, ông ấy cũng không chịu bỏ vốn vì sợ lỗ. Bởi thế, ông ấy toàn kinh doanh đồ cũ. ở gầm giường ông ấy có đến hàng trăm đôi giày. Nhưng đến khi cần vào vũ trường thì ông ấy chẳng có đôi nào cả.

- Thế còn ông kia ?

Tôi lại chỉ nhà thơ Phạm Tiến Duật đang nói chuyện bằng tiếng Nga với mấy cô gái Nga ở bến đợi xe. Tôi chẳng biết anh nói gì. Chỉ thấy người anh lắc lư như một quả chuông, còn mấy cô gái Nga thì cười như nắc nẻ.

- Đấy là một thiên tài. Ông ấy còn là bậc thày của E. Eptusencô. - Ivan lại nhận xét - Đó là một nhà truyền giáo vĩ đại. Ông ấy có khả năng thôi miên hàng triệu người, nhưng ông ấy thì dường như lại không tin lắm ở những điều ông ấy nói ra. Chỉ khi nào người ta bắt đầu nghi ngờ ông ấy, thì ông ấy mới thực sự tin vào những gì mình đã phán truyền. Hình như những nhà truyền đạo đều như thế cả cậu ạ.

- Thế còn chị này ?

- Có phải người kia không ? - Ivan đánh mắt về phía nhà thơ Lâm Thị Mỹ Dạ. Chị đang xoè tay cho cô Elêna Elêcôva, một nhà văn Bungari bói tay.

- Đẹp quá. - Ivan thì thào - Bà ấy như Đức Mẹ ấy. Tiếc là Đức Mẹ hơi lùn một tí. Bà này mới đúng là thi sĩ. Bà ấy dễ tin người lắm. Ai nói gì cũng tin. Vào các cửa vải hay cửa hàng may đo của Nga, chắc bà ấy ngạc nhiên lắm. "Sao ở đây có lắm ông I. Gagarin thế nhỉ. Cửa hàng nào cũng có hàng chục ông I. Gagarin khoác đủ các loại áo như sắp sửa đi tắm". Trước con mắt bà ấy, cái manơcanh ở cửa hàng nào cũng thành nhà du hành vũ trụ I. Gagarin.

- Thế còn tớ ? Cậu thấy tớ sao? Thử hé cánh cửa cho tớ lé mắt nhòm vào tương lai tí chút.

- Cậu ấy à ? Thảm lắm !

Ivan vớ cái bút dạ, vẽ khoanh tròn một củ hành tây, bên trên loà xoà những lá, còn ở dưới thì lờ phờ mấy cái rễ xoăn xoeo.

- Đây chính là chân dung của cậu, khi cậu mới vào trường. Còn đây là khi cậu tốt nghiệp ra trường...

Ivan xoay củ hành tây, chúc ngược đầu xuống. Rồi anh cười ầm lên. Gương mặt hoang vu rậm rịt của anh bỗng nhoe nhoét nước mắt :

- Có đúng là cậu không nào ? Khi vào trường, cậu là anh chàng tóc dài, râu ngắn, còn khi ra trường thì cậu chỉ có râu mà chẳng còn sợi tóc nào...

TRẦN ĐĂNG KHOA

CUỘC ĐỜI SÁCH CŨ LIÊN XÔ

HOANG NGUYEN

(Các bạn đã chắc từng nghe đến các bậc thày thôi miên. Bằng khả năng của mình, họ có thể đưa người bị thôi miên trở về quá khứ, nhớ lại, nhắc lại từng câu chuyện đã trải qua trong kiếp này, kiếp trước, nhớ từng lời nói, từng cảm giác mà họ đã cảm nhận trong thời gian đằng đẵng đã qua. Thử tưởng tượng, cuốn sách Liên xô cũ sẽ nhớ gì thấy gì khi được thôi miên nhé).

1.

"Rừng Nga mát quá, tuyết vừa tan, họ nhà cây chúng ta đã thức giấc rồi"

"Vậy là 6 tháng đêm trường Xibiri đã hết, lại tiếp tục đâm chồi nảy lộc"

"Chẹp, tụi sóc, gấu này nghịch quá. Sóc thì leo trèo , gấu thì bẻ cành ngắt lá"

"Gấu, sóc là hiền dịu nhất đấy. Nhiều điều khó chịu khác đã xảy ra với ông cha ta. Cứ chờ xem. Vui đến đâu hay đến đấy, trong cánh rừng lạnh này"

"Đúng đấy, cứ vui đi khi còn có thể, anh em nhỉ"

"Xèo xèo xèo, tiếng gì lạ vậy cha?"

Tới lượt bố mẹ rồi đấy, con còn nhỏ, sẽ phải chục năm nữa"

"Chú ý chú ý. Thợ cắt gỗ lại đến, cưa máy, xe tải cũng tập kết ngoài bãi rồi"

"Vậy là số kiếp của chúng ta đã được định đoạt"

"Thôi, chào rừng Nga, chào cáo, chim rừng, ... Chúng tôi đi trước đây"

...

"Khúc gỗ nào tốt thì dành làm đồ gỗ nội thất, gỗ tạp thì làm củi nhé. Các đồng chí lưu ý phân loại cho phù hợp, tiết kiệm"

"À, gỗ này thì hợp với nhà máy giấy đây"

2.

"Chà, những mẻ giấy mới trắng phau, hàng triệu cuốn vở học sinh, hàng triệu cuốn sách lại sắp sửa ra đời rồi"

"Đánh số cẩn thận nhá. Lô giấy này thuộc nhà máy in Maxcova. Họ đặt hàng chờ cả tháng nay rồi"

"Bốc dỡ hàng thôi anh em. Chà, nặng quá"

"Nhà máy in Maxcova thẳng tiến nhé"

3.

"Hợp đồng với Nhà xuất bản Cầu Vồng vừa ký đó, 10000 cuốn sách in loại giấy tốt nhất cho trẻ em"

"Tốt, chuẩn bị sắp chữ, các máy in đã sẵn sàng sau 3 tháng nghỉ ngơi"

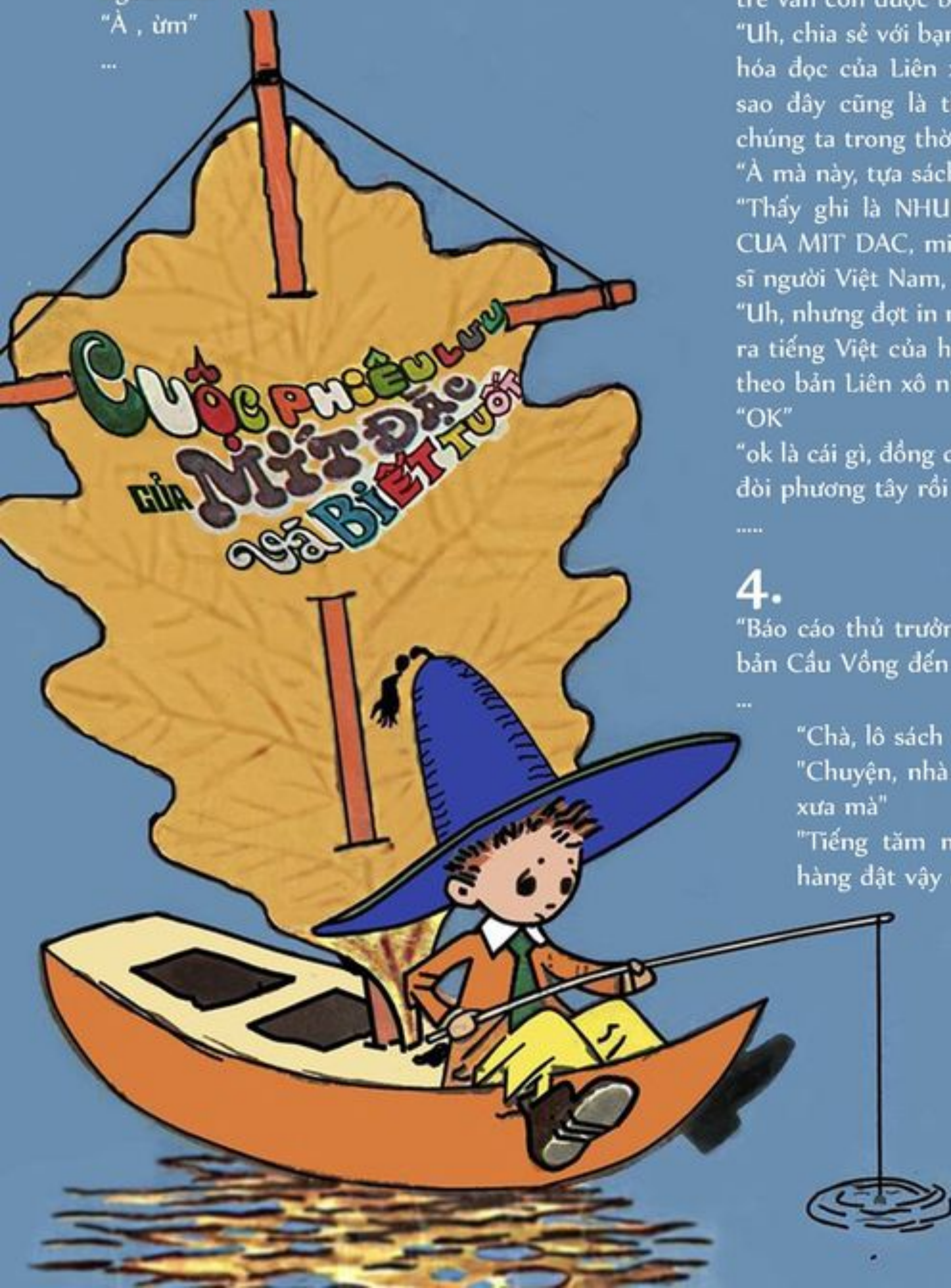
"Bộ font chữ tiếng Việt đâu rồi nhỉ, toàn thấy font tiếng Anh, Pháp"

"Ừ, rồi cả font chữ cho Ấn độ nữa. Có tới 3 bộ khác nhau, sao một nước mà dùng lắm loại chữ thế không biết"

"Ấn độ đa chủng tộc đa ngôn ngữ mà. Họ luôn được ưu tiên vì là nước đồng minh lớn nhất nằm ngoài khối XHCN"

"À , ừm"

...

...

"Báo cáo, bộ font chữ tiếng Việt đã tìm thấy. Cả năm dùng có dăm bảy lần. Mà này, nội dung sắp thế nào đây ?"

"Đây, theo bản in sẵn có này ?"

"Sao, đã in rồi à? À, ra là in ở Việt Nam, giấy đen xấu quá?"

"Ừ, thế nên bây giờ Liên xô ta mới phải in lại, mà sách đã hot ở Việt Nam rồi, thì sách Liên xô in lại theo là phù hợp nhất"

"Sách Việt Nam đúng là còn thua xa tiêu chuẩn của chúng ta. Thời buổi này, bánh mì không còn dư dả, may mà sách vở cho bọn trẻ vẫn còn được bao cấp"

"Uh, chia sẻ với bạn đọc Việt Nam chút văn hóa đọc của Liên xô cũng là điều tốt. Dù sao đây cũng là thế mạnh hiếm hoi của chúng ta trong thời điểm này"

"À mà này, tựa sách gì ấy nhỉ"

"Thấy ghi là NHUNG CUOC PHIEU LUU CUA MIT DAC, minh họa lạ quá, một họa sĩ người Việt Nam, Ta Luu, nét vẽ ngộ nhỉ"

"Uh, nhưng đợt in này, ta chỉ dùng bản dịch ra tiếng Việt của họ, còn hình ảnh nhớ lấy theo bản Liên xô nhé"

"OK"

"ok là cái gì, đồng chí lại nhiễm cái thói học đòi phương tây rồi đấy"

.....

4.

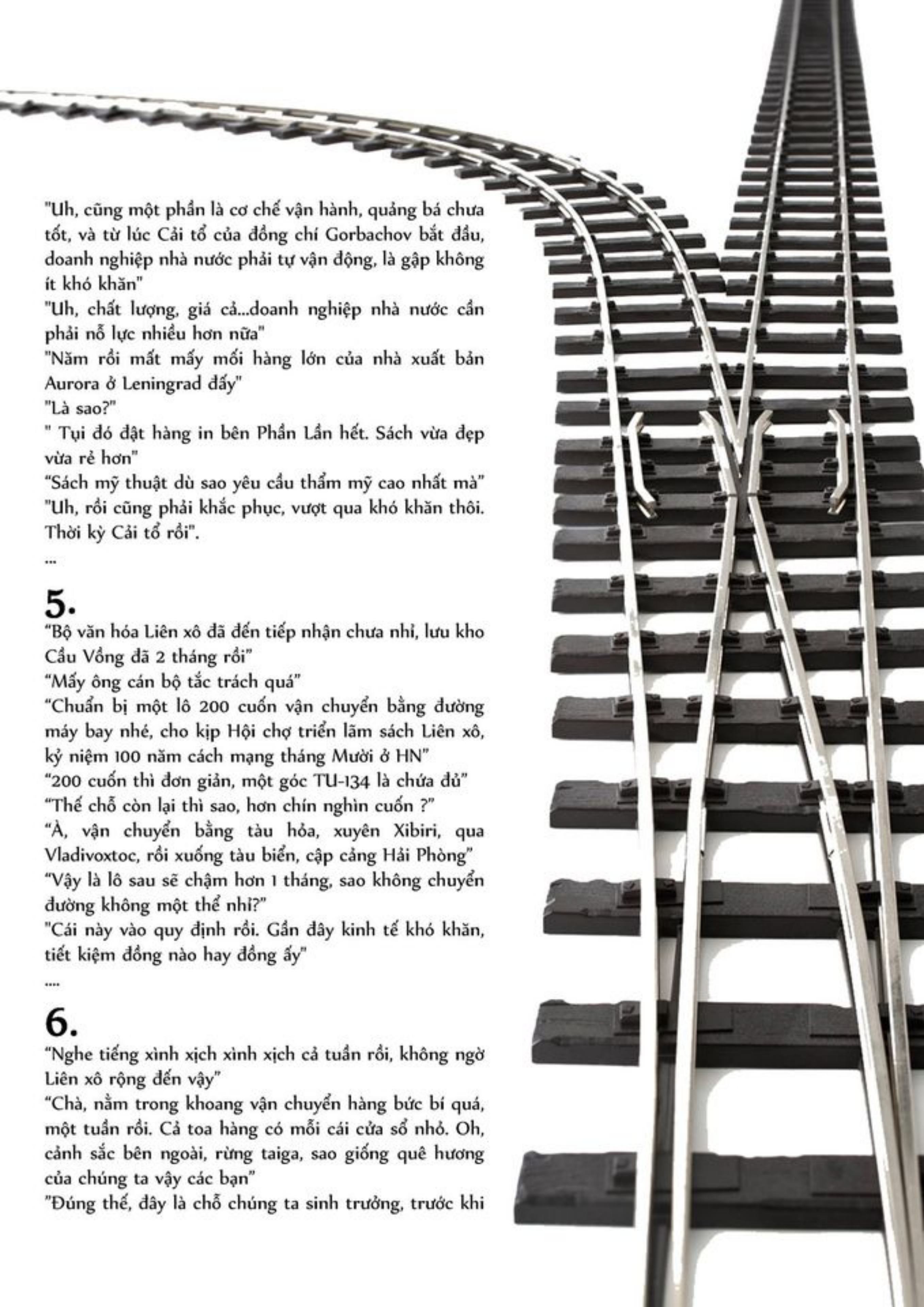
"Báo cáo thủ trưởng, có đại diện nhà xuất bản Cầu Vồng đến kiểm tra hàng"

...

"Chà, lô sách in ra đẹp quá"

"Chuyện, nhà in Maxcova có tiếng từ xưa mà"

"Tiếng tăm mà sao dạo này ít đơn hàng đặt vậy đồng chí?"

"Uh, cũng một phần là cơ chế vận hành, quảng bá chưa tốt, và từ lúc Cải tổ của đồng chí Gorbachov bắt đầu, doanh nghiệp nhà nước phải tự vận động, là gặp không ít khó khăn"
"Uh, chất lượng, giá cả...doanh nghiệp nhà nước cần phải nỗ lực nhiều hơn nữa"
"Năm rồi mất mấy mối hàng lớn của nhà xuất bản Aurora ở Leningrad đấy"
"Là sao?"
" Tụi đó đặt hàng in bên Phần Lần hết. Sách vừa đẹp vừa rẻ hơn"
"Sách mỹ thuật dù sao yêu cầu thẩm mỹ cao nhất mà"
"Uh, rồi cũng phải khắc phục, vượt qua khó khăn thôi. Thời kỳ Cải tổ rồi".
...

5.

"Bộ văn hóa Liên xô đã đến tiếp nhận chưa nhỉ, lưu kho Cầu Vồng đã 2 tháng rồi"
"Mấy ông cán bộ tắc trách quá"
"Chuẩn bị một lô 200 cuốn vận chuyển bằng đường máy bay nhé, cho kịp Hội chợ triển lãm sách Liên xô, kỷ niệm 100 năm cách mạng tháng Mười ở HN"
"200 cuốn thì đơn giản, một góc TU-134 là chứa đủ"
"Thế chỗ còn lại thì sao, hơn chín nghìn cuốn ?"
"À, vận chuyển bằng tàu hỏa, xuyên Xibiri, qua Vladivoxtoc, rồi xuống tàu biển, cập cảng Hải Phòng"
"Vậy là lô sau sẽ chậm hơn 1 tháng, sao không chuyển đường không một thể nhỉ?"
"Cái này vào quy định rồi. Gần đây kinh tế khó khăn, tiết kiệm đồng nào hay đồng ấy"
....

6.

"Nghe tiếng xình xịch xình xịch cả tuần rồi, không ngờ Liên xô rộng đến vậy"
"Chà, nằm trong khoang vận chuyển hàng bức bí quá, một tuần rồi. Cả toa hàng có mỗi cái cửa sổ nhỏ. Oh, cảnh sắc bên ngoài, rừng taiga, sao giống quê hương của chúng ta vậy các bạn"
"Đúng thế, đây là chỗ chúng ta sinh trưởng, trước khi

vào nhà máy giấy mà"

...

"Cảng Vladivoxtoc đã đến, xuống tàu thôi các đồng chí"

"Các đồng chí lưu ý, đây là sách, chú ý tuyệt đối tránh ẩm thấp của biển cả nhé"

"Lại bắt đầu một hành trình mấy nghìn cây số trên biển để đến Việt nam, tàu ta khá là có duyên chở hàng đến Việt Nam nhỉ"

"Uh, tàu mình là cạ quen của mấy ông bộ ở TW mà"

"Tôi chạy trên hải trình này đã 30 năm rồi, viện trợ cho Việt Nam từ thời họ chống Mỹ cơ"

"À, ra vậy"

...

"Sóng to quá, anh em thủy thủ mệt lăn hết cả ra boong rồi"

"Các cậu kém quá, hai mươi năm trước, tôi cùng đội tàu còn phải tránh cả máy bay, thủy lôi Mỹ khi chạy về Hải Phòng đấy"

...

7.

"Báo cáo, lô hàng sách thiếu nhi do Liên Xô tài trợ đã đến, chuẩn bị nhập hàng, đề nghị cán bộ của Bộ văn hóa thông tin đến biên nhận"

"Kiểm đủ rồi, để lại một phần nhỏ cho Sở văn hóa Thông tin Hải Phòng quản lý, còn lại sẽ chuyển lên tàu hỏa về Hà Nội, và từ Hà Nội sẽ phân chia cho các thư viện, các cửa hàng sách quôc văn trên cả nước"

"Anh em mình lại sắp phải chia tay rồi, mình ở Hà Nội, còn các cậu?"

"Nghe bảo sẽ chuyển vào nơi nào đó tên là tp Hồ chí minh"

"Tạm biệt anh em"

...

"Đề nghị cán bộ của Hiệu sách quốc văn, hiệu sách ngoại văn Tràng Tiền đến nhận bàn giao sách"

"Thế lô còn lại?"

"Chia lẻ cho các hiệu sách báo tư nhân, để họ thay chúng ta phân phối đến các bạn đọc nhỏ tuổi ở Hà Nội"

"Thế còn các hiệu sách quốc văn ở các tỉnh khác thì sao?"

"Đành chịu thôi, mỗi tỉnh có đôi ba hiệu sách quốc văn mà cũng thiếu sách. Hà Nội thì hiệu sách nhà nước, quầy báo tư nhân nhan nhản"

"Cuốn Mít đặc này khổ to, hơi khó lưu giữ bảo quản, ít sạp nhận quá. Chả bù cho lô Novosti, sạp báo nào cũng nhận"

8.

...

"Hiệu sách ngoại văn nhiều sách hay quá"

"Cháu tìm quyển gì thế?"

"Dạ, cháu chỉ xem thôi ạ"

...

"Sao, nửa tháng quay lại, vẫn chưa quyết định mua à chú bé?"

"Bọn trẻ làm sao đủ tiền mua sách đẹp thế này. Thằng cu nhà em, tiếng là mẹ bán ở Hiệu sách Ngoại văn, mà cũng phải mượn sách của bạn để

đọc đấy".
"Ừ, sách Liên xô in đẹp thật. Cũng hy vọng cuối năm, lao động tiên tiến, được lãnh đạo thưởng cho đôi cuốn về làm quà cho con"
...
"Chào các cô bán hàng xinh đẹp"
"Chào anh, gớm, cả năm mới thấy đưa cháu đến đây đôi lần"
"À, uh, hôm nay qua mua sách làm phần thưởng cho cháu mà, học sinh giỏi"
"Cháu học trường nào vậy anh"
"Cháu ở trường Ngô Sĩ Liên, thị xã Bắc Giang"
"Chà, ông bố tuyệt vời, đạp xe 50 cây số về Hà Nội mua sách cho con"
...
"Cho con lấy cuốn Mít đặc này, minh họa đẹp quá. Cả lớp con ai cũng thích, mà chỉ có mỗi bạn lớp trưởng có. Bố bạn ấy là cán bộ sở văn hóa thông tin Hà Bắc mà"

9.

"Con bé, từ ngày có cuốn sách, suốt ngày nâng niu"
"Uh, đọc sách là thói quen tốt, lại là sách thiếu nhi của Liên xô nên càng tin tưởng về giá trị giáo dục"
"Thế hệ các ông, suốt ngày chỉ Liên xô Liên xô thôi"
"Thì Liên xô là nước bạn lớn nhất của ta còn gì. Cái cô này, tiểu thương ngoài chợ có khác, chả nghĩ gì như tôi cả"

...

"Chà, vậy là cuốn sách thiếu nhi Liên xô thứ 20 đã có trong tủ của mình. Nhìn thích quá. Timua này, Cánh buồm đỏ thắm này, Bác sĩ Aibolit này, nay lại có thêm cuốn Mít đặc về làm bạn."

...

"Cuốn sách hay quá, bạn cho tớ mượn về đọc có được không"

"Bạn phải giữ gìn nhé, không cho ai mượn, mà mình cho mượn trong 1 tuần thôi nhé"

"Chà, không ngờ mình lại được các bạn nhỏ nâng niu chiều chuộng đến vậy"

"Bộp, chat.. bộp"

"Sao lại quăng quật sách như vậy hả thằng nhóc kia"

"Đã bảo rồi mà, sách vở đừng cho em bé nghịch, nó đã biết gì đâu"

"Nó cứ đòi xem tranh, rồi phá hỏng sách"

...

"Hôm nay chuyển nhà, tất cả sách truyện của con tự quản lý nhé"

"Chà , tụi mình bị nhét trong bao tải, ngột ngạt quá"

"Xích lô, xích lô"

"Bộp"

"Ông xích lô ơi, có đồ rơi kìa"

"Ông lão già, không nghe thấy gì?"

"À, có cuốn sách đẹp ai làm rơi kìa"

"Không thấy ghi địa chỉ, thôi, chúng ta dùng cho thư viện làng Thành đi"

10.

....

"Có quyển sách Liên xô duy nhất, bọn trẻ của xóm thi nhau mượn. Hỏng hóc thì phiền phức."

...

"Có Do Rê Mon không cho cháu mượn với"

"À, có cả truyện tranh Tây du ký kìa, chắc cũng hấp dẫn như phim đang chiếu nhỉ"

..

"Thủy thủ Mật trăng cho cháu cuốn mới nhất ạ"

"Bọn trẻ giờ ham truyện tranh Nhật quá"

...

"Có chỉ đạo từ đồng chí chủ tịch xã nhé. Các sách báo cũ, không ai đọc thì thanh lý hết. Vì ngân sách có hạn, không mở rộng được thư viện của các làng trong xã"

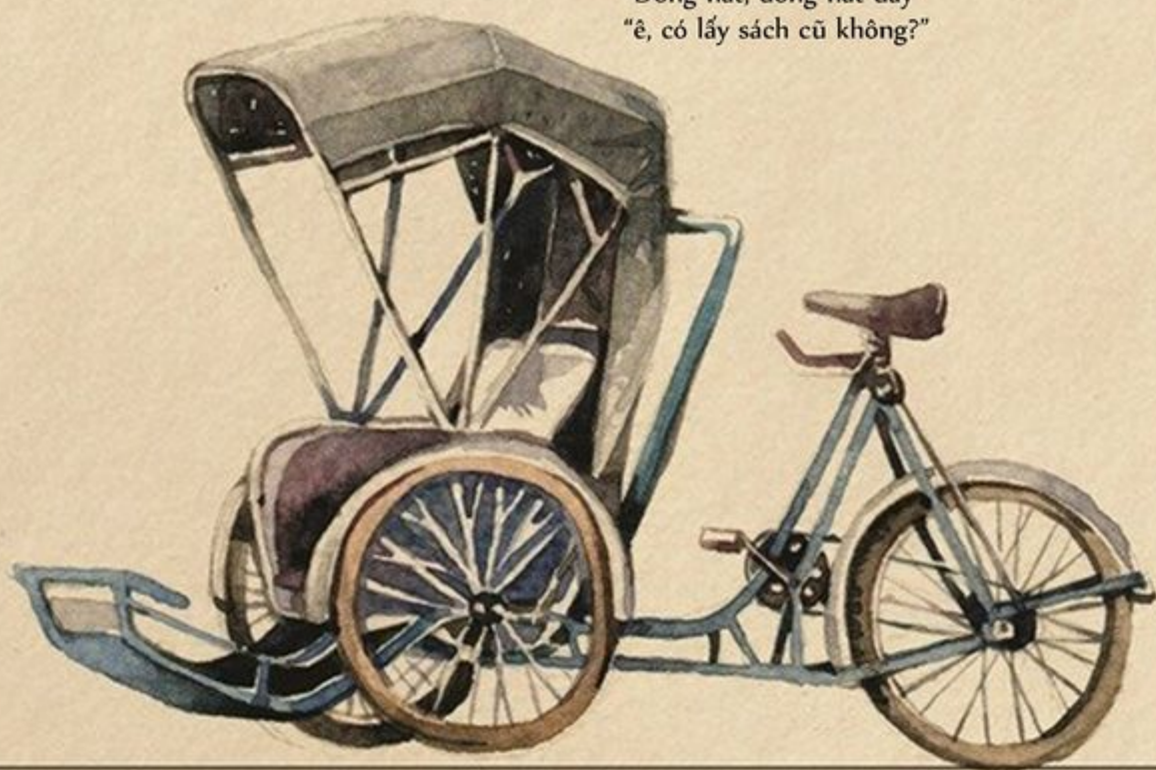
"Thanh lý thế nào đây, giá cả định mức ra sao"

"Ôi dào, cho ra đồng nát chứ làm gì. Có bán công khai thì mất thời gian, mà tiền cũng phải nộp lên quỹ khuyến học hết. Ra đồng nát cho nhanh"

...

"Đồng nát, đồng nát đây"

"ê, có lấy sách cũ không?"

"Sao, thư viện còn sách gì khác nữa không?"
"Cả năm trông thư viện mà chả mấy đứa vào xem, tôi thanh lý dần vậy"
"Sách bác mối mọt quá"

11.

...
"Giấy vụn mua về thì tập kết ở chòi ngoài sân nhá, cẩn thận mấy con chuột hay cắn xé đấy"
"Đợi dăm bữa nửa tháng, nhiều lên tí thì chở về kho thu mua giấy vụn ở Bắc Ninh. Mà hôi hám quá, đã nhắc rồi, cửa sổ mở ra chút cho có tí nắng, ở lâu nhiễm bệnh hết cả lũ đấy"
"Vẽ chuyện, quanh năm vục đầu vào mấy cái giỏ đồng nát thì có sao đâu mà"
...
"Xe Bắc Ninh đến rồi, bảo mấy thằng khuân giấy ra đi "
"Hụ hụ, hôi quá"

12.

"Đến Bắc Ninh rồi, đường xóc quá. Hàng ảnh hưởng đến vệ sinh môi trường nên toàn phải tránh đường lớn. Tụi công an môi trường dạo này làm chặt quá"
"Phân loại kỹ nhá, giấy tạp giấy vụn thì vứt về một bên, sách truyện tập trung một bên"
"Vào đến đây còn phân loại làm gì, tưởng cho vào máy nghiền tái chế hết chứ"
"Bậy nào, sách thì bán cho tụi buôn sách cũ, cũng được kha khá đấy"
"Khá là bao?"
"Sách cũ bán cho tụi có nghề, giá gấp 4-5 làn giấy cũ"
"Thế à, giờ mới biết. Trước, sách báo về đến đây là cho vào lò hết"
"May quá, vậy là anh em sách cũ chúng ta vẫn còn cửa sống"
"Hi, nghe đến cửa sống, tụi sách cũ tươi tỉnh hẳn. Mà các bác ở đâu mà về tới đây"
"Thư viện Quảng Ninh, Bắc Giang, Thái nguyên, ... Mỗi thằng một cảnh. Mà bác, sao trông giấy mực tinh tươm thế?"
"Vâng, tôi là hàng đến từ Liên xô mà"
"Thảo nào, hàng nước ngoài trông có khác. Mà tôi cũng quen hội sách Liên xô kha khá đấy. Nhớ hồi nằm xếp xó một góc trong thư viện tỉnh Bắc Giang, quen mấy chú, Chú bé Ki ban sich, Timua cùng đồng đội, rồi nào là Thép đã tôi thế đấy."
"Bác quen nhiều thế ạ, thế các đồng hương của tôi dạo này thế nào"
"Đi hết cả rồi. Dạo chục năm trước, thư viện

thanh lý, lô đấy ít người đọc, bị bán tống cho đồng nát hết. Mà nghe nói, đợt đấy đi là đi luôn, không được may mắn vào tay tụi sách cũ như chúng ta đâu".

"Chẹp, thôi thì trở lại với dân chơi sách cũng là may mắn, còn hơn nằm bẹp góc thư viện chờ mối mọt. Phải cái là, đi qua cái cửa Bắc Ninh này sợ phát khiếp, lỡ tay phân loại sai, thành rác như chơi."

"Uh, mong là anh em ta không phải trở lại chỗ tập kết rác Bắc Ninh này, rủi ro không biết thế nào mà lường"

"Yên tâm đi, tụi chơi sách cũ giờ hiểu biết lắm, không như mấy tay thủ thư dốt nát ở thư viện đâu. Chúng ta không khéo còn được lên tủ cao bày danh dự nữa ấy chứ"

"Mày là sách, nằm bẹp một chỗ, mà sao biết lắm thế?"

"À, đã nằm nửa tháng nay ở Bắc Ninh, suốt ngày nghe tụi chủ vựa thu rác nói chuyện, sao không thấu chuyện cơ chứ"

"Suỵt, có người vào kìa"

"Đâu, lô này hả, xấu bẩn quá, giá rổ thế nào anh giai"

"Xấu bẩn gì, cả đường Láng nhà các công soi đèn cả tháng cũng không ra lô này đâu"

...

"Lấy nhanh lên, không tụi khác đến ôm thì lại trách đấy ông anh"

"Rõ khổ, mấy quyển sách cũ này mà bọn Hà nội về đánh nhau sứt đầu mẻ trán đấy" Hà Nội giờ sang đây săn sách cũng nhiều"

"Thôi, chào anh em, mình lại về Hà Nội đây"

13.

...

"Chụp hàng xong chưa mày, tối nay hẹn up lên facebook đấy"

"Cuốn Mít này ổn đấy, để giá 400k nhé."

"Up xong nhớ share vào group Sách cũ Liên xô nhé."

"Chậc. Vừa up xong đã có người mua rồi. Mà tay này lại ở SG . Mà sao tay này rất hay show hàng trên group, tưởng hắn có rồi mà"

"À, dân chơi sách giờ đầu cơ cũng nhiều lắm, phần nhiều để trao đổi lẫn nhau"

"Đúng là kẻ ăn không hết người lần chẳng ra"

"Ok, Mai lại qua bưu điện chuyển lô hàng này.

14.

...

"Chà, đường xóc quá'

"Cho hỏi anh HHH có nhà không, có bưu phẩm gửi anh này"

"Ngon, lại một chú Mít đặc nữa"

"Chào anh em. Ở đây có ai cùng là sách Liên xô như tôi không vậy?"

"Cậu hỏi thì đúng chỗ rồi đấy. Tay chủ này là chuyên gia sưu tầm sách Liên xô mà"

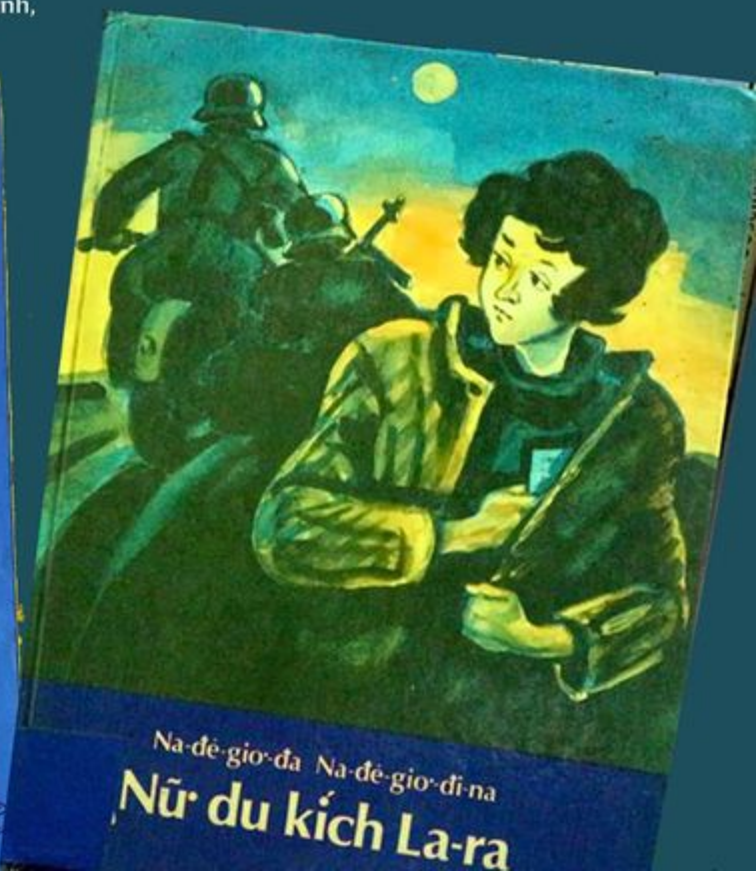

"Dậy, dậy đón khách thôi anh em ơi"
"Sao, lại hàng mới đến à. Novosti hay Cầu Vồng thế. Bà ngoại hay Cá măng vậy"
"Cô Lara này, mới gia nhập nhóm mà huyên náo ghê, Mời cô thay mặt anh em ra săn sóc người mới đê"
"Trời, lại Mít nữa à, sao tay HHH mê Mít thế không biết. Được cái, tay Mít mới này áo xống cũng khá ổn"
"Ồ, chào người anh em. Mà này, sao trông cậu quen quen. Có phải, ba mươi năm trước cùng trên chuyến tàu xuyên Xibiri với chúng tôi không đấy"
"Còn ai vào đây nữa hả bác, còn xuyên cả đại dương nữa ấy chứ"
"Chẹp, nghe lại vụ lênh đênh trên Thái bình dương 1 tháng trời vẫn còn khiếp. Say sóng suốt. Về Hải Phòng mãi mới tỉnh lại".
"À, mà bác Mít thành viên mới, kể qua chuyện mình cho anh em cùng nghe đi nhỉ"

15.

"Chuyện là thế này, sau khi cập cảng Hải Phòng, tôi được phân về hiệu sách ngoại văn phố Tràng Tiền, bày cảnh 3 tháng, sau được mua về làm phần thưởng cho một học sinh Hà Bắc. Vạ vật, quăng quật, bao lần. Vào cả bãi rác Bắc Ninh, rồi được một tay buôn sách ở Láng ôm về. Rồi hai hôm trước, lên tàu để vào đến Sài Gòn đấy"
"Gian nan nhỉ, nhưng dù sao cậu cũng được làm công việc ưa thích, bao đứa trẻ đọc rồi học được từ những bài học của sách. Mình thì có khác chút ít"
"Bác khác là sao, kể chuyện mình cho tôi nghe xem"
"À, mình thuộc lô sách tiếp nhận bởi Hệ thống thư viện quốc gia. Họ chuyển tôi về thư viện Cần Thơ cùng chục chú Mít khác. Nằm đó chừng 5 năm, phục vụ dăm bảy lượt đọc. Rồi đến đầu những năm 90, tụi Manga Nhật về, lũ chúng tôi xếp xó hết. Sách Liên xô sau bị thanh lý hết vào hàng SCCC. Rồi được cậu HHH mua về đây"
"Chà, mỗi người một câu chuyện, nhưng dù sao chúng ta cũng được làm công việc yêu thích là truyền bá tri thức"
"Đúng thế, nghĩ lại, nhiều người còn nhớ đến chúng ta, sau khi đọc sách. Cũng có cái mà tự hào sau bao năm xa quê hương, đến Việt Nam làm nghĩa vụ quốc tế nhỉ."
"Uh, chả bù cho mấy chú sách lính cảnh, chưa từng được ai đọc, đang ngồi vắt vẻo trên giá ngoài cùng kia kìa. Chả có ai biết đến nhớ đến

hắn"

"Lính cảnh là sao hả bác?"

"À, là mấy cậu sách mới tinh, phần nhiều là sách tặng nên chủ họ không đọc, thành ra vài chục năm vẫn mới nguyên"

"Hi, xuất xưởng in trên ba chục năm mà vẫn thất nghiệp, Tội nghiệp cho chú"

" Cái phận lính cảnh nó lạ thế đấy, xu hướng là sẽ được o bế làm cảnh suốt. Lại được bọc giấy nilon ở ngoài nữa chứ. Rồi phun thuốc chống mối mọt. Khổ, làm thằng cu ho hắng suốt, nhưng tụi chủ có biết gì đâu. Tụi chơi sách còn không dùng để đọc nữa cơ, sợ đọc lại làm rách, mất giá trị sách mà"

"Hi, và ngược lại, xâu xấu như anh em ta thì luôn được dùng để đọc"

" Bọn chơi sách lạ thế đấy"

" Họ thường đánh giá chúng ta qua hình thức bên ngoài. Còn tôi, tuy rách bìa, mà luôn có niềm tự hào riêng của mình"

"Là sao hả bác sĩ Aibolit?"

" À, tôi góp phần đem tình yêu nước Nga xô viết đến cho cậu chủ cũ. Cậu ấy học và nói được tiếng Nga. Giỏi lắm. Trong khi bạn bè chuyển sang tiếng Anh hết. Giờ thì du học Nga rồi"

"Đọc tôi xong, cậu ta còn tìm bản gốc tiếng Nga, rồi truyện ngắn, văn học Nga nguyên bản. Xơi tất"

" Rồi khi đi du học, tặng lại tôi cho cậu HHH này"

"À, mà sao tay HHH thu mua lắm sách thế nhỉ. Hắn có đọc không hay chỉ bày chơi thôi. Sợ dăm bữa nửa tháng, chán sách, lại cho anh em ta ra hàng đồng nát thì hỏng"

"Yên tâm đi, hắn là giáo viên, ham mê đọc sách, bạn bè nhiều. Nếu có chán thì cũng dành trao đổi thôi"

"Uh, mình cũng hy vọng vậy"

"Tiểu thư Lara vừa thấy ở đây, giờ chạy đi đâu rồi?"

"Cô ấy đang làm ấm trà samovar đãi bác và mọi người đấy"

"Đảm đang ra trò. Tay chủ ưu ái cô ấy lắm đấy. Kể ra, từ ngày có cô nàng về đây, góc sách Liên xô chúng ta càng thêm vui"

"Sao nhóm Mít đặc ở đây có chục chú, mà cô Lara một thân một mình thế nhỉ?"

"Cũng không hiểu sao. Đợt đấy Liên xô in số lượng thế nào, mà nay rất hiếm gặp"

"Tụi ta, Bu Mít Lít Khốt Lara... dù sao cũng còn thấy, bìa cứng dễ bảo quản mà. Chỉ tội anh em nhà Novosti, giờ tan tác phần nhiều"

"Uh, bìa mềm như truyện tranh Novosti nhìn chung cũng không còn mấy. Ấy vậy mà tay HHH chủ chúng ta có duyên phết, cũng ôm được gần chục cuốn ấy. Hội Novosti nằm ở giá phía trên kia kìa".

"Chục cuốn cơ à, còn tôi, nhớ hồi ở thư viện Hà Tây, cũng gặp dăm ba anh"

"Thép đã tôi thế đấy còn nhiều, Timua thỉnh thoảng, ấy thế mà thằng Kibansic hai chục

năm nay không nghe ai nói đến. Khổ thân thằng bé, sang đây vì nghĩa vụ quốc tế, mà giờ không còn ai nhớ mặt biết tên nữa. Cả binh đoàn Kibansich, nghe bảo cùng ra đi từ đại bản doanh Novosti cỡ năm 1978-80, giờ chắc hy sinh hết rồi. Tuyệt tăm tung tích cả. Chả hiểu sao nữa"

"Hí,í,í"

"Tiếng ngựa kêu à, có chuyện gì vậy ?"

"A, bác Sapaev cùng anh em Novosti xuống giao lưu kìa, mọi người rót trà ra mời đi"

"Chào anh Sapaev, lâu lắm mới gặp. Hồi 1988 cũng có gặp mấy anh ở sách ngoại văn Tràng Tiền"

"Nghe bảo đội Novosti nhà bác, anh em Thép đông đảo lắm, đâu hết rồi?"

"Chạy đôn chạy đáo khắp phòng đấy, trực đêm, bọn chuột dạo này táo tợn quá"

"À kia, họ cùng kéo về đây này"

"Anh em Thép đã tôi thế đấy xin chào đội sách Liên xô bìa cứng"

"Good evening"

"Bonsoir"

" Ồ, chào anh em. Binh đoàn Thép đã tôi thế đấy của Novosti nổi danh. Nghe nhắc tên luôn"

"Hàng ngũ chỉnh tề quá, mà sao các anh đồng phục lại hơi khác nhau nhỉ, mà lại có cả mấy anh ngoại quốc thế này, nói được cả tiếng Anh tiếng Pháp nữa?"

" Chào bác, vì binh đoàn Thép tiếng Việt qua đây hai lần, 1985 và 1988, nên vẻ ngoài có chút khác. Cũng như mấy cậu Timua ấy. Trong đội Novosti Thép đã tôi thế đấy, có cả mấy anh ngoại quốc"

"Cả sách ngoại quốc à, sao lại đến Việt Nam nhỉ?"

"À, hồi đó sách Liên xô về Việt nam, ngoài bản tiếng Việt, còn có một số sách tiếng Nga, Anh, Pháp. Nhưng số lượng ít thôi. Đội tiếng Pháp chủ yếu là qua Paris, Bắc Phi. Còn đội tiếng Anh thì đi khắp thế giới"

"À, lữ đoàn Thép quốc tế là đây"

"Không chỉ Thép đâu, tôi biết còn nhiều người anh em của tôi, tên gọi là Chapaev, Tsapaev"

"Vừa rồi tán chuyện về đội các anh, nói chuyện về chú bé Kibansic cũng đội Novosti. Có thông tin gì về chú không?"

"Không bác ạ, nhớ năm 1988, trước khi ra đi từ đại bản doanh, giám đốc nhà xuất bản

có một bài diễn văn cảm động lắm, trong đó có nhắc tới cậu này. Cậu ta sang Việt nam trước chúng tôi chừng chục năm"
"Hình như các anh là đợt cuối của Novosti sang đây thì phải, Thép đã tôi thế đấy 1988?"
"Không, sau tôi còn có Trái tim Maxcova, nhưng ông lão 800 tuổi ấy không có ở đây. Nghe bảo cậu chủ HHH đang săn lùng ghê lắm".
"Ấy chết, chuyện trò mải quá, làm chén trà đi các anh"
"Cảm ơn cô Lara, cảm ơn đội Timua"
"Các chàng trai đội Timua có vẻ thân thuộc khu Liên xô bìa cứng này nhỉ ?"
"À, họ xuống đây suốt mà, trực nhật, tuần tra. Tác phong đoàn thanh niên Komsomol thấm vào máu rồi"
"Lâu lắm mới gặp tụ tập chỗ đông đồng hương thế này, chuyện trò thâu đêm mất"
"E hèm "
"Ồ, chào hai cụ. Hai cụ Khốt ta bít mà mới thế này. Sao? Cụ mà cũng từng bị làm cảnh rồi à?"
"Đâu có, hai người chúng tôi nằm trong lô Khốt ta bit bị sót ở cảng Hải Phòng, gần 30 năm. Năm kia, mới được tay TTT ôm về. Cũng bất đắc dĩ thôi. Đang hừng hực khí thế trẻ trai đi xây dựng CNXH mà bị xếp xó, vui gì đâu"
"Chắc tại mấy ông bốc dỡ, hay cán bộ làm ăn tắc trách, mới ra nông nỗi này"
"Bù lại, cũng làm làng sách cũ xôn xao cả năm. Tụi chơi sách thích hàng đẹp mà. Sự kiện lớn của group Sách cũ Liên xô năm kia đấy"
" Lại group Sách cũ Liên xô à, là gì vậy các bác. Hôm trước còn ở Láng, nghe thấy tay bán sách nhắc tới nó suốt"
" À, đó là một nhóm gần 2000 thành viên yêu sách Liên xô. Tụi ta được vào tay họ là yên tâm. Họ rất hiểu giá trị của sách, coi chúng ta là những chiến sĩ văn hoá đến từ Liên bang Xô viết ngày nào".
" Nghe bảo tay chủ HHH cũng là thành viên

tích cực của nhóm ấy đấy"
" À, vậy thì yên tâm rồi"
"Hay nhỉ, tôi cũng lăn lộn qua bao chỗ, hiệu sách, thư viện, tưởng tiếp xúc biết nhiều, mà nay gặp anh em mới vỡ ra bao chuyện mới. Sao các bác biết nhiều thế?"
"Thì cứ anh em truyện trò dông dài hàng ngày thôi. Thi thoảng được cậu chủ mang đi offline, bọn mình lại được giao lưu với sách của những tay chơi khác. Off xong, về lại có khối truyện kể lại cho người ở nhà"
"Mà cậu trông cũng cứng cáp, vừa phải, chắc sẽ có dịp được mang đi offline đấy?"
"Vừa phải, là sao bác?"
"À, tụi chơi sách không phải lúc nào mang sách đẹp đi giao lưu, sợ hỏng mà"
"Ở đây duy nhất có cô du kích Lara trẻ đẹp là được đi offline nhiều. Cậu chủ thỉnh thoảng cũng muốn khoe hàng với bạn bè"
"Vui nhỉ, hy vọng tôi cũng có dịp được đi offline"
"Trò chuyện lâu quá, mấy giờ rồi nhỉ?"
"Mới có 8 giờ tối thôi mà"
"Cụ Khốt nhầm thế nào, bây giờ nửa đêm rồi chứ"
"Đâu, đồng hồ của tôi vẫn là 8h mà"
"Đúng là cụ Khốt có khác, 8h là giờ Matxcova, cụ nhập kho 30 năm, chả chịu cập nhật gì cả. Đến giờ giấc vẫn còn quên"
"Khổ, già cả lú lẫn thế đấy"
"Già là già thế nào, bọn tôi tuy gọi là ông già, mà cũng chỉ xuất bản năm 1990 thôi đấy, tuổi đời còn trẻ chán"
"Uh, lão nói cũng đúng, sinh sau đẻ muộn, lại nằm kho 30 năm ở cảng Hải phòng, ít va chạm tiếp xúc, tâm hồn còn ngây thơ tươi trẻ lắm"
"Thôi, các bác nghỉ trước đi, bọn tôi bay đêm đây"
"Hai cụ này hồn nhiên nhỉ"
"Véo...vèo"
"Loáng cái hai lão đã biến đâu mất rồi, xem có rơi xuống sàn nhà không đấy"
"Hai lão tự phi thân đấy, không nhớ họ có tấm thảm bay à"
"Ừ, thôi cho mấy cụ ấy xông xáo trải đời thêm cũng được"
"Mà thôi, cũng muộn rồi, ngủ đi anh chị em, mai ta tán chuyện tiếp"
"Chúc một giấc mơ đẹp"
"À này, nhắc lại nhé, thi thoảng đừng quên cùng nhớ về Tổ quốc xưa đã sinh ra chúng ta, nhớ cảng biển Vladivoxtoc, nhớ đường sắt Xibiri, rừng taiga, nhớ cả

thành phố Maxcova có nhà máy giấy, nhà máy in, có nhà xuất bản Cầu vồng, Novosti, Mir... Cũng ghi nhớ sứ mệnh của chúng ta không chỉ truyền bá văn hoá, mà còn kết nối tình hữu nghị giữa các dân tộc"

"Hura hura"

"Thằng cha nào nói hay vậy, khá truyền cảm hứng, nhưng cũng hơi phảng phất có tí như giọng chính trị viên ấy nhỉ"

" Chuyện, tay ấy xuất thân từ lò Novosti ra mà, nói năng bài bản phải biết"

“Lại Novosti, mấy anh em truyện tranh vừa rồi thân thiện, chân chất, gần gũi thế cơ mà?”

“À, Novosti, hay còn gọi là nxb APN mảng chính vẫn là sách chính trị tuyên truyền bác ạ. Còn truyện tranh chỉ là mảng phụ thôi. Tay chính trị viên kia là thuộc mảng chính trị, tuyên truyền, nên tác phong hô hào mới được như thế”

“Chuyện với các bác, thật chả muốn dứt ra được”

“Sách Liên xô đến Việt Nam rất phong phú, vài chục năm, hàng chục nhà xuất bản, hàng nghìn đầu sách. Chuyện trên trời dưới biển làm sao cho hết. Nếu bác muốn tìm hiểu sâu, hỏi ông bạn Danh mục sách LX ấy, một tay chơi, vẫn lại trên Sách cũ Liên xô, vừa tặng cậu HHH. Hôm nào rảnh ta cùng mời Danh mục sách LX qua giao lưu. Thế giới sách Liên xô này rộng lớn lắm, cả đời đọc, thưởng thức, trải nghiệm cũng không hết. Chúc mừng bác hôm nay gia nhập đội sách Liên xô cũ của chúng ta”

“Chúc mừng thành viên mới”

“Cảm ơn các bác nhiều”

“Chào mừng bạn gia nhập thế giới sách cũ Liên xô”

“Xin cảm ơn, xin cảm ơn”

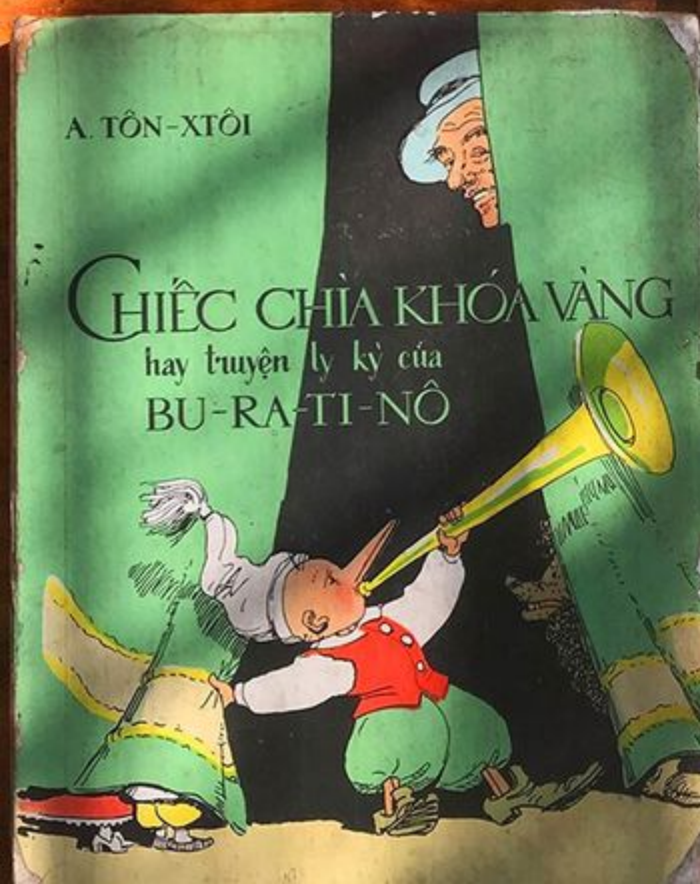
.....

.....

(Ghi lại theo lời kể của HHH)

HOANG NGUYEN

QUẢNG BÁ VĂN HỌC VIỆT- NGA

Trắc trở cả hai đầu

KHÁNH NGUYÊN

Đã từng có thời kỳ nhiều tác phẩm văn học Nga trở thành sách "gối đầu giường" của một bộ phận người Việt; ngược lại, nhiều tác phẩm văn học Việt cũng được dịch sang tiếng Nga và được người Nga đón nhận. Nhưng "mối giao tình" ấy đã bị ngắt quãng vài ba chục năm. Dù đã được nối lại những năm gần đây, nhưng mối "tình cũ" được hàn gắn này cũng gặp không ít khó khăn để có thể đơm hoa...

TÌNH CŨ KHÔNG RỦ...

Những năm 1970- 1980 là thời kỳ văn học Nga nở rộ ở Việt Nam với rất nhiều tác phẩm của các tác giả tên tuổi như Puskin, Tsekhoe, Dostoievski... được chuyển ngữ sang tiếng Việt. Và ngược lại, nhiều tác phẩm văn học Việt cũng được dịch sang tiếng Nga. Theo dịch giả Thúy Toàn thì: "Từ năm 1979- 1985, NXB Liên Xô đã cho in hàng trăm tác phẩm văn học Việt Nam dịch ra tiếng Nga, trong đó có cả bộ tác phẩm dài tới 15 tập văn học hiện đại Việt Nam. Còn ở Việt Nam cũng có trên 500 đầu sách văn học Nga được dịch". Nhưng kể từ sau khi Liên Xô tan rã, văn học đương đại Nga không còn được giới thiệu tại Việt Nam và ngược lại nữa.

Phải đến hơn 20 năm sau, văn học đương đại Nga mới lại bắt đầu xuất hiện tại Việt Nam cũng như văn học Việt lại đến với người Nga. Đó là nhờ dự án hợp tác dịch và quảng bá văn học giữa hai nước do Tổng thống Nga khởi xướng từ năm 2012. Đến nay, dự án đã đi qua 4 giai đoạn. Mới đây, Trung tâm Khoa học và văn hóa Nga đã tổ chức Lễ ra mắt sách dịch văn học Nga lần thứ IV, với 7 đầu sách do NXB Lokid Premium phát hành, gồm "Người chồng vĩnh cửu" và "Chàng ngốc" của F. Dostoievsky, "Cô gái không của hồi môn"

của A. Ostrovsky, "Du ngoạn vòng quanh châu Á trên lưng ngựa" của A. Viazemsky, "Chủ nghĩa Max và triết học ngôn ngữ" của V. Voloshinov, "Giáo đoàn nhà thờ " của N. Leskov và "Tuần đêm" của S. Lukianhenko.

Theo bà Elena Zubtsova- Giám đốc Trung tâm, "Dự án dịch văn học Nga ra tiếng Việt và văn học Việt ra tiếng Nga rất tốt cho giao lưu văn hóa giữa 2 nước. Trước đây, người Việt Nam từng đọc rất nhiều sách cổ điển, rất quý nhân vật cũng như tác phẩm của nhà văn Nga. Mấy chục năm vừa qua, sách văn học Nga ít được dịch ra tiếng Việt và đặc biệt là thế hệ trẻ tuổi ngày càng ít người hiểu ngôn ngữ để có thể đọc sách nguyên bản. Vì vậy, chúng tôi cần dịch những tác phẩm đó ra tiếng Việt để thanh niên Việt Nam có thể tìm hiểu về văn học Nga, văn hóa Nga, từ đó tạo nên sự gắn bó tâm hồn giữa nhân dân 2 nước".

Ông Lê Đức Mẫn- Phó Giám đốc Quỹ hỗ trợ quảng bá văn học Nga và văn học Việt Nam (Trung tâm Dịch thuật của Hội Nhà văn Việt Nam) cũng nhận định: "Sự phát triển, sức mạnh của một dân tộc phải dựa nhiều vào văn hóa. Chúng ta tin tưởng rằng với nền văn hóa Nga rất vĩ đại và đồ sộ thì qua việc quảng bá văn học Nga, chúng ta sẽ học hỏi được rất nhiều. Đồng thời, việc đưa các tác phẩm văn học Việt Nam sang Nga, một đất nước rộng lớn, đầy tiềm năng, sẽ là một đòn bẩy để văn hóa, văn học của chúng ta vươn xa ra thế giới".

LỆCH HAI ĐẦU

Sự kết nối trở lại giữa văn học Việt và văn học Nga qua kênh dịch thuật được ví như như mối tình nối lại. Tuy nhiên, lại đang có sự bất cân xứng giữa 2 bên, khi mà sau 4 năm (2012-2015), trong khi có tới 18 đầu sách văn học Nga dịch sang tiếng Việt, thì chỉ có 1 tác phẩm văn học Việt Nam dịch sang tiếng Nga. Nguyên nhân chủ yếu là do hiện nay quá thiếu dịch giả Việt có thể chuyển ngữ sang tiếng Nga một cách chuyên nghiệp.

Ông Mẫn cho biết: "Danh mục tác phẩm dịch sang tiếng Nga khá nhiều, nhưng việc thực hiện thì rất khó. Chẳng hạn, vừa rồi, chúng tôi đưa ra tuyển tập thơ của 15 nhà thơ chiến tranh Việt Nam để dịch sang tiếng Nga, phải chia làm nhiều khâu phức tạp. Trong đó, phải dịch thô từ tiếng Việt sang tiếng Nga, rồi Hội Nhà văn Nga phải tìm những người dịch tinh, tức là họ căn cứ vào đó chuyển thành một bài thơ Nga".

Trên thực tế, cùng với việc tiếng Nga không còn phổ biến ở Việt Nam, số lượng

người học tiếng Nga không nhiều, nên đội ngũ người Việt có thể dịch trực tiếp các tác phẩm văn học Việt sang tiếng Nga hiện không có. Số ít dịch giả thời trước nay đều đã tuổi cao. Bởi vậy, công việc chuyển ngữ chỉ còn biết nhờ vào phía bạn. Tuy nhiên, theo bà Elena thì Nga cũng đang gặp nhiều khó khăn trong việc tìm người dịch bởi các dịch giả người Nga biết tiếng Việt ngày càng ít và đều đã lớn tuổi. Vì thế, bà kêu gọi Chính phủ 2 nước cần quân tâm tới việc đào tạo chuyên gia, dịch giả để đáp ứng nhu cầu dịch thuật các tác phẩm văn học.

Dịch giả Thúy Toàn- dịch giả chuyển ngữ văn học Nga sang Việt hiếm hoi nay đã tuổi cao, sức yếu cũng lên tiếng kêu gọi những bạn đọc có khả năng, yêu văn học và nền văn hóa Nga cùng tham gia dự án dịch thuật, góp phần giúp người dân 2 nước hiểu biết về nhau nhiều hơn. "Hy vọng rằng tới đây sẽ một thế hệ dịch giả mới để tiếp nối công việc quảng bá hình ảnh Việt Nam tới nước Nga và ngược lại".

KHÁNH NGUYÊN

nhà thơ vĩ đại của văn học Xô Viết

Đánh giá về vai trò lớn lao của nhà thơ Mayakovsky, lãnh tụ Xô Viết Stalin đã từng nói: "Mayakovsky là nhà thơ ưu tú nhất của chủ nghĩa xã hội". Quả thật như vậy, sự nghiệp thơ ca của Mayakovsky chính là một pho biên niên sử của nước Nga thời đại Cách mạng Tháng Mười và những thập niên đầu tiên của nhà nước xã hội chủ nghĩa. Ông được **xem là một cây bút sống với công chúng, vì công chúng và nhờ công chúng.**

Vladimir Vladimirovich Mayakovsky sinh ngày 19/7/1893 tại làng Bagdadi ở Gruzia, trong gia đình của một người gác rừng. Thời thơ ấu của ông trôi qua ở Gruzia, nhưng sau khi cha ông qua đời, Mayakovsky cùng gia đình chuyển về Moskva. Tuổi 15, ông đã rời bỏ ghế nhà trường để tham gia cách mạng và ba lần bị bắt. Trong quãng thời gian bị biệt giam trong nhà tù Butyrskaya, Mayakovsky bắt đầu làm thơ và đây chính là dấu mốc mở đầu cho sự nghiệp sáng tác thơ ca của ông.

Ông phấn đấu không mệt mỏi để loại hẳn ra ngoài sáng tác của mình những rơi rớt của chủ nghĩa vị lai - một trường phái nghệ thuật hiện đại chủ nghĩa, mang nặng tư tưởng hư vô, vô chính phủ - mà ông bị ảnh hưởng trong thời kỳ đầu sáng tác, để vươn lên trở thành nhà thơ chân chính của "giai cấp tiến công".

Điển hình là trường ca "Đám mây mặc quần" sáng tác năm 1915, thấm sâu cảm hứng phê phán quyết liệt thực tại xã hội tư sản về mọi phương diện: chế độ xã hội, tôn giáo, nghệ thuật, quan hệ giữa người với người. Tác phẩm này được Marxim Gorky đánh giá rất cao. Tinh thần phản kháng, đấu tranh chống thực tại tư sản vô nhân đạo tiếp tục được phát triển mạnh mẽ trong những trường ca như "Cây sáo-xương sống" (năm 1915), "Chiến tranh và thế giới" (năm 1916), "Con người" (năm 1917)...

Ông Mayakovsky và vợ là bà Lilya Brik.

Tiếng nói trong thơ của Mayakovsky luôn bao trùm thời đại, nóng hổi như một điệu kèn xuất trận, thúc giục tiến lên phấn đấu cho chủ nghĩa xã hội. Trong cái rung chuyển long trời lở đất của Cách mạng Tháng Mười Nga vĩ đại, thơ Mayakovsky xuất hiện như một cơn động đất làm vụn nát những quan niệm tư sản cũ kỹ còn nặng nề trong thi ca Liên Xô.

Cách mạng Tháng Mười giành thắng lợi năm 1917, Mayakovsky đã công khai, dứt khoát đi với chính quyền Xô Viết, nguyện mang toàn tâm, toàn lực phục vụ sự nghiệp cách mạng của giai cấp vô sản. Thời kỳ này, ông viết những bài thơ phản ánh kịp thời, sinh động khí thế tiến công cách mạng của hàng trăm triệu nhân dân Xô Viết.

Những tác phẩm của nhà thơ mang đầy tính tuyên truyền, cổ động như trường ca "150 triệu" (năm 1920) mang âm hưởng của sử thi dân gian Nga. Đặc biệt, trường ca "Tốt lắm" ông viết nhân kỷ niệm mười năm Cách mạng Tháng Mười được coi là một trong những tác phẩm kiệt xuất của nhà thơ. Với trường ca này, chủ đề trung tâm trong thơ Mayakovsky "cách mạng của tôi" đã được chuyển sang một phương diện mới, mới, đó là "Tổ quốc của tôi". Tràn ngập niềm xúc động, ông viết: "Tôi ngợi ca/Tổ quốc/ngày nay/ Tôi ngợi ca gấp ba lần/Tổ quốc/ngày mai!".

Đặc biệt, Mayakovsky còn sáng tác cả một bản trường ca để ca ngợi vị lãnh tụ vĩ đại của nhân dân Liên Xô - Trường ca "Vladimir Ilich Lenin". Người ta đánh giá, đến nay, trong văn học Nga và thế giới, chưa có bản trường ca nào lại có tầm vóc về Lênin như bản trường ca Vladimir Ilich Lenin" của Mayakovsky.

Có thể nói, hình thức thơ của Mayakovsky rất độc đáo, sắp xếp theo bậc thang, tiết tấu rõ ràng mà khỏe khoắn, từ ngữ nghiêm trang mà chặt chẽ. Kết thúc cuộc đời ở tuổi 37, bằng phát súng tự sát, Mayakovsky đã vô tình để phủ lên cuộc đời mình một màn đen bí ẩn.

Theo báo chí đương thời tường thuật, đám tang Mayakovsky được tổ chức trọng thể trong ba ngày 15, 16, 17/4/1930, đã có gần hai chục vạn người đến nghiêng mình trước linh cữu ông. Đặc biệt hơn, trong số các vòng hoa viếng nhà thơ, có một vòng hoa được kết nối bằng đinh ốc, búa, ổ trục, với dòng băng tang "Vòng hoa thép viếng nhà thơ thép". Tận mắt chứng kiến dòng người đông đảo đi theo xe tang tiễn đưa nhà thơ vĩ đại về nơi an nghỉ cuối cùng, một

người bạn thân của Mayakovsky đã phải day dứt thốt lên rằng: "cả anh, cả chúng tôi đều không biết chúng ta yêu anh đến vậy...".

Tuy chỉ sống một cuộc đời ngắn ngủi nhưng sự nghiệp sáng tác của ông là một khối lượng công việc đồ sộ, cả về thơ, kịch, các bài chính luận, tiểu luận, hàng ngàn bức tranh áp phích, và rất nhiều công việc khác. Nhiều thi hào trên thế giới như Aragon (Pháp), Neruda (Chile), Tuvim (Ba Lan)... đều từng ca ngợi những công lao to lớn và sự ảnh hưởng của Mayakovsky đối với sự nghiệp thơ ca của mình...

Ở Việt Nam, Mayakovsky từ lâu đã trở thành người bạn chiến đấu gần gũi, thân thiết của độc giả Việt Nam. Thơ của Mayakovsky đến Việt Nam từ thời kỳ Mặt trận dân chủ (1936-1939). Và từ Cách mạng tháng Tám đến nay, nhiều tác phẩm của ông đã được dịch, giới thiệu ở Việt Nam.

Đến nay, Mayakovsky vẫn luôn được coi là nhà thơ vĩ đại của văn học Xô Viết, ảnh hưởng đến nhiều nhà thơ lớn trong nước và trên thế giới. Di sản thi ca của Mayakovsky rất đồ sộ và sự cách tân hình thức thơ của ông đã có ảnh hưởng không chỉ đến nền thơ ca Nga mà còn đối với thơ ca của cả thế giới.

Trung tâm Thông tin Tư liệu/TTXVN

Nhịp cầu kết nối văn học NGA

ANH THƯ

VH- Người Việt đã từng đọc rất nhiều sách kinh điển, rất yêu quý các nhà văn Nga nhưng trong thời gian dài, văn học Nga ít được dịch sang tiếng Việt và số lượng dịch giả cũng không nhiều. Di sản này bởi vậy giống như viên kim cương rất cần được mài giũa và lan tỏa nét đẹp.

TIẾNG NÓI HÒA ĐỒNG

Tuy "đến muộn" hơn các nền văn học khác như Trung Quốc, Nhật Bản, Pháp... nhưng văn học Nga đã nhanh chóng chinh phục trái tim độc giả Việt Nam. Bắt đầu từ lớp thanh niên đầu tiên đi theo cách mạng, từ những năm 30 yêu mến, say mê tìm đọc văn học Nga thông qua tiếng Pháp, tiếng Trung hay tiếng Nhật và tìm cách phổ biến văn học Nga. Sang đến những năm 70, 80, văn học Nga nở rộ với việc dịch rất nhiều tác phẩm của các tên tuổi lớn như Puskin, Tsekhov, Dostoievski... Nhiều tác phẩm đã đi sâu vào lòng bạn đọc, thậm chí trở thành sách "gối đầu giường" của thế hệ trẻ thời chiến tranh.

Giám đốc quỹ hỗ trợ quảng bá văn học Việt Nam, dịch giả Thúy Toàn cho biết, người Việt tìm thấy ở văn học Nga sự đồng điệu, hòa hợp với tâm hồn. Từ đó tác phẩm văn học Nga ảnh hưởng rất mạnh đến không những đời sống tinh thần mà cả bút pháp văn chương bấy giờ.

Tuy nhiên, kể từ sau khi Liên Xô tan rã, không có tác phẩm văn học đương đại nào của Nga được giới thiệu ở Việt Nam. Bẵng đi hơn 20 năm, người ta mới thấy sự trở lại của các tác phẩm văn học Nga được dịch sang tiếng Việt. Đó là kết quả từ năm 2012, dự án tủ sách của Tổng thống Liên bang Nga tặng bạn đọc Việt Nam và bạn đọc Nga bắt đầu được thực hiện. Trong khuôn khổ đó đã xuất bản hơn 30 đầu sách và đang chuẩn bị cho các đợt xuất bản mới. Có thể thấy, nhịp cầu giữa văn học Nga với độc giả Việt đã được nối lại nhưng còn không ít trắc trở.

Nhà nghiên cứu văn học Đào Tuấn Ảnh trong bài viết gần đây về văn học Nga đưa ra mong muốn độc giả Việt Nam được biết một cách hệ thống và đầy đủ hơn về các tác giả Kỷ nguyên bạc của Nga, những tuyển tập chứ

không phải lác đác vài tác phẩm để có cái nhìn tổng thể hơn về diện mạo văn chương phong phú thời kỳ ấy. Chúng ta đang có các tuyển thơ của Esenin, Svetaeva và Akhmatova của ngày hôm nay, thật biết ơn các dịch giả. Nhưng còn Pasternak, Mandelshtam, Balmont, Voloshin, Annensky, Gumiliov, Blok... Và cả các tác giả văn học hải ngoại Nga như Brodsky...

MỞ RỘNG RANH GIỚI

Nhìn vào di sản văn học Nga, có thể thấy còn nhiều điều chưa được phát lộ, những vẻ đẹp lấp lánh trên cánh đồng văn chương rất cần được giới thiệu đến độc giả. Những năm 70, 80, phần dịch văn học Nga chiếm thị phần rất lớn và thời ấy, văn học cũng đi liền các vấn đề chính trị, xã hội. Thế nhưng, ngày nay, văn học Nga lại có cơ hội lớn hơn trong tương quan cạnh tranh với các món ăn tinh thần đến từ các nền văn hoá văn học khác. Đó chính là tính đa dạng của thị trường sách và của gu đọc của độc giả.

Nhiều ý kiến cho rằng, cần giới thiệu với bạn đọc mới - công chúng mới chứ không chỉ hướng tới những người vốn đã yêu và gắn bó với văn học Nga trong quá khứ. Đặc biệt là chuẩn bị cho một "thế hệ độc giả mới" là các bạn đọc nhỏ tuổi tâm thế để đến với những tác giả Nga. Những người làm sách cần tham khảo thêm ý kiến các nhà nghiên cứu văn học Nga và có những động thái tập hợp, chia sẻ và khuyến khích các dịch giả văn học Nga hiện vẫn đang làm việc nhưng cũng theo cách nhỏ lẻ, cá nhân, chưa phát huy được nội lực dồi dào của họ. Chẳng hạn như các dịch giả Tạ Phương, Ngô Tự Lập, Quỳnh Hương, Nguyễn Thị Kim Hiền...

Mới đây, dịch giả Nguyễn Thụy Anh trở thành người Việt Nam đầu tiên được trao giải "Ngôn từ - sợi chỉ kết nối" của Hội Nhà văn Nga và Quỹ "Con đường sống" 2018. Nguyễn Thụy Anh chia sẻ: "Sau khi nhận giải, tôi nghĩ nhiều hơn về công việc của mình. Giải thưởng cũng là thông điệp với các dịch giả trẻ rằng họ sẽ được quan tâm hơn, cũng vì thế cần chuyên nghiệp hơn trong hoạt động dịch thuật để có sức lan tỏa hơn nữa, tự tạo cơ hội làm được nhiều hơn cho văn học Nga, cho độc giả".

Hiện nay, cùng với sự thay đổi của đời sống chính trị xã hội, nhiều người không chọn học tiếng Nga nữa, vì thế đội ngũ dịch thuật giảm đi. Theo dịch giả Nguyễn Thụy Anh, thực tế vẫn còn rất nhiều người yêu nước Nga, yêu văn học Nga và đang làm việc vì tình yêu ấy. Vấn đề là lôi cuốn họ đạt tới sự chuyên nghiệp để giới thiệu mạnh mẽ di sản văn học Nga tới thế hệ độc giả mới Việt Nam. "Tôi nghĩ giải pháp có nhiều: Giải thưởng; cơ hội giao lưu với nhà văn Nga, tạo không khí cho người dịch được đắm chìm trong không gian văn hóa Nga và tiếp cận những sáng tác mới. Các hội đoàn, quỹ văn hóa rất nên hỗ trợ họ trong việc này".

Cần sự hỗ trợ của các quỹ văn hóa, dịch thuật tổ chức quảng bá tác phẩm văn học Nga chuyên nghiệp để tác phẩm đến công chúng. Cũng cần khuyến khích, hỗ trợ các nhà xuất bản, công ty làm sách. Khi họ vào cuộc, độc giả mới có nhiều cơ hội "gặp gỡ" các tác giả Nga, hay nói cách khác, văn học Nga mới có nhiều cơ hội có thêm người đọc mới của mình!

(Dịch giả Nguyễn Thụy Anh)

VĂN HỌC NGA HIỆN ĐẠI

những vấn đề lý thuyết và lịch sử

ĂN HỌC NGA HIỆN ĐẠI: những vấn đề lý thuyết và lịch sử là một phác thảo lịch sử văn học được trình bày dưới hình thức ba vấn đề chủ yếu - cũng là ba xu hướng sáng tác, ba thời đại văn học lớn của văn học Nga thế kỷ XX là chủ nghĩa hiện đại, chủ nghĩa hiện thực xã hội chủ nghĩa và chủ nghĩa hậu hiện đại.

Chủ nghĩa hiện đại đánh dấu giai đoạn chuyển giao giữa hai thế kỷ XIX và XX, là con đẻ của thời đại các cuộc cách mạng Nga   từ cách mạng dân chủ tư sản đến cách mạng vô sản. Các khuynh hướng hiện đại chủ nghĩa của Nga như chủ nghĩa tượng trưng, chủ nghĩa đỉnh cao và chủ nghĩa vị lai phản ánh cả hai phương diện tiêu cực lẫn tích cực trong cảm quan nghệ thuật thời đại này: một mặt, đó là sự hoài nghi, sợ hãi, bất lực trước hiện thực đầy biến động dữ dội dẫn đến thái độ quay lưng lại với những vấn đề xã hội, rút vào thế giới cá nhân, hoặc tâm linh huyền bí, hoặc phá phách nổi loạn, tạo nên xu hướng văn học suy đồi, phi nhân văn; mặt khác, đó cũng là một hình thức dấn thân, muốn cải tạo, thay đổi thế giới bằng chính bản thân nghệ thuật, vì thế bùng nổ những cách tân táo bạo, hình thành xu hướng văn học tiền phong.

Chủ nghĩa hiện thực xã hội chủ nghĩa ra đời sau cách mạng vô sản, nhưng cội nguồn của nó có từ cuối thế kỷ XIX, từ những sáng tác lãng mạn của Maxim Gorky, trong đó có vai trò ảnh hưởng của những tư tưởng triết học ngoại lai lẫn những quan niệm nảy sinh trong chính thực tiễn xã hội Nga. Bức tranh sáng tác và phê bình lý luận các thập niên 1920   1930 cho thấy văn học hiện thực xã hội chủ nghĩa là một hiện tượng gắn với sự khẳng định nhà nước chuyên chính vô sản và trở thành dòng chủ đạo của

của văn học Nga Xô viết, là một giai đoạn phát triển mới hơn, đối lập với chủ nghĩa hiện đại, nhưng đồng thời cũng có sự tiếp biến từ những xu hướng tiền phong của văn học hiện đại chủ nghĩa. Bảy thập niên tồn tại cho thấy đây không phải là một sản phẩm của "chủ nghĩa Stalin", của một "hệ tư tưởng toàn trị", mà là một hiện tượng văn học sống động, phát triển, với nhiều thành tựu phản ánh những thăng trầm của đất nước Xô viết trong ba phần tư thế kỷ. Có thể nói, thế kỷ XX là thế kỷ của chủ nghĩa hiện thực xã hội chủ nghĩa, bởi cả chủ nghĩa hiện đại trước nó, cũng như chủ nghĩa hậu hiện đại sau nó không ít thì nhiều đều có liên quan đến nó.

Chủ nghĩa hậu hiện đại là hiện tượng văn học đương đại, nảy sinh từ trong lòng của văn học Xô viết như một phản ứng đối với văn học hiện thực xã hội chủ nghĩa, ban đầu chủ yếu là nghệ thuật chống lại chế độ Xô viết, chống lại tư tưởng cộng sản chủ nghĩa, nhưng vào thời hậu Xô viết, nhất là khi bước sang thập niên đầu thế kỷ XXI, thì tính chất bài Xô chống cộng giảm dần, thay vào đó là những vấn đề xã hội Nga đương đại, trong đó có vấn đề nữ quyền gắn với "văn học nữ". Đối với một số nhà văn Nga đương đại, nhất là các nhà văn nữ, việc tìm đến chủ nghĩa hậu hiện đại chủ yếu là nhằm đổi mới lối viết, chú trọng hơn phương diện thẩm mỹ của tác phẩm, nhưng tinh thần hiện thực chủ nghĩa cũng vẫn chiếm vị trí quan trọng trong các sáng tác của họ.

2. Từ những vấn đề lớn về lịch sử văn học nói trên, có thể có những liên hệ với một số vấn đề lý luận phê bình văn học Nga (văn học Xô viết). Hai thành tựu tiêu biểu có thể xem là "đặc sản" của phê bình lý luận văn học Nga hiện đại và có những ảnh hưởng mang tính thế giới đó là chủ nghĩa hình thức và lý thuyết loại hình lịch sử.

Chủ nghĩa hình thức Nga là một trường phái tồn tại trong các thập niên 1910 1930, với những đại diện tiêu biểu như Victor Shklovsky, Yuri Tynyanov, Vladimir Propp, Boris Eichenbaum, Roman Jakobson,... đã tạo nên một nền phê bình

mang tính cách tân, chú trọng đến những đặc thù và tính chất tự trị của ngôn ngữ nghệ thuật và văn chương, điều ảnh hưởng lớn đến phê bình hiện đại Âu Mỹ, đặc biệt là chủ nghĩa cấu trúc. Chủ nghĩa hình thức Nga nảy sinh từ thực tiễn sáng tác của các nhà văn, nhà thơ hiện đại chủ nghĩa. Quan niệm nghệ thuật vị nghệ thuật, về "thơ ca tự đủ", "ngôn từ tự thân", những cách tân táo bạo về hình thức của họ, đặc biệt là của các nhà thơ vị lai đòi hỏi nhà phê bình cũng phải đổi mới cách tiếp cận các tác phẩm. Cũng như các nhà hiện đại chủ nghĩa trong sáng tác thờ ơ với hiện thực xã hội và có xu hướng duy mỹ, thì phê bình hình thức chủ nghĩa không quan tâm đến phương diện nội dung tư tưởng của tác phẩm. Vào thời Xô viết, trường phái phê bình này bị phê phán. Lev Trotsky trong Văn học và cách mạng (1924) đã cho rằng

"Phương pháp phân tích hình thức là cần thiết, nhưng chưa đủ... Hình thức của nghệ thuật độc lập ở một phạm vi đáng kể, nhưng người nghệ sĩ sáng tạo nên hình thức đó, cũng như người khán giả thưởng thức nó, không phải là cỗ máy trống rỗng để tạo ra hình thức hay tiếp nhận hình thức. Họ là những con người đang sống, với một tâm lý được kết tinh... là kết quả của những điều kiện xã hội".

Cùng với cáo chung của chủ nghĩa hiện đại trong sáng tác, thì chủ nghĩa hình thức như một trường phái phê bình cũng chấm dứt sự tồn tại của mình ở Nga.

Sự phát triển của chủ nghĩa hiện thực xã hội chủ nghĩa trong sáng tác song hành với phê bình văn học Marxist của Nga. Nếu chủ nghĩa hiện thực nói chung và chủ nghĩa hiện thực xã hội chủ nghĩa nói riêng hướng tới "tái tạo chân thực tính cách điển hình trong hoàn cảnh điển hình" (F. Engels), thì phê bình Marxist của Nga chú trọng cách tiếp cận loại hình lịch sử đối với sáng tác văn học   cả hai đều thể hiện nguyên tắc cụ thể lịch sử.[2] Lý thuyết loại hình lịch sử dựa trên quan điểm triết học duy vật biện chứng và duy vật lịch sử, xem xét văn học như một phạm trù lịch sử, cho rằng những quy luật chung của quá trình phát triển lịch sử cho phép nói tới những quy luật phát triển trên bình diện thế giới của văn học, dù rằng các nền văn học dân tộc có thể đi nhanh hay chậm, sớm hay muộn hơn nhau trong tiến trình đó, và có thể phân chia các hiện tượng văn học theo những loại hình lịch sử khác nhau (như truyền thống

hay cổ điển, cận đại, hiện đại).

Lý luận phê bình văn học nảy sinh từ thực tiễn sáng tác. Hai xu hướng phê bình xuất hiện trong hai giai đoạn khác nhau, đối lập nhau một duy mỹ, một duy lịch sử tùy từng hoàn cảnh lúc được đề cao, lúc bị phê phán, nhưng nhìn lại trong bức tranh toàn cảnh của cả thế kỷ, chúng bổ sung cho nhau, phản ánh hiện thực phát triển đa dạng, phong phú của văn học Nga hiện đại.

3. Văn học Việt Nam hiện đại, nhất là từ sau cách mạng tháng Tám, tiếp nhận nhiều giá trị của văn học Nga hiện đại, cả trên phương diện sáng tác lẫn phương diện phê bình lý luận, đặc biệt là văn học hiện thực xã hội chủ nghĩa và lý luận phê bình Marxist. Mặc dù khó nói đến những trường hợp ảnh hưởng trực tiếp của các cá nhân cụ thể, nhưng vẫn có thể thấy nhiều dấu ấn của văn học Nga Xô viết trong văn học viết về đề tài chiến tranh, về nông thôn xã hội chủ nghĩa, văn học về công cuộc đổi mới của Việt Nam. Nhiều nhà văn, nhà nghiên cứu văn học Việt Nam được đào tạo tại Nga và các nước cộng hòa thuộc Liên Xô cũ. Tác phẩm văn học, các giáo trình lịch sử, lý luận văn học của Liên Xô trong nhiều thập kỷ là nguồn tài liệu nước ngoài chủ yếu của Việt Nam. Cả những biến đổi các xu hướng trong sáng tác và phê bình, lý luận văn học Xô viết cũng nhanh chóng tìm thấy sự phản ánh trong đời sống văn học Việt Nam.

Ngày nay, trong bối cảnh hội nhập rộng rãi hơn, vai trò của văn học Nga hiện đại đối với Việt Nam không còn ở vị trí hàng đầu, không còn là "thời thượng" trong biển văn học dịch của thế giới Anh Mỹ, của Trung Quốc, Nhật Bản,... Tuy nhiên, có lẽ không có nền văn học nước ngoài nào (kể cả nền văn học lớn của láng giềng Trung Hoa) mà kinh nghiệm hiện đại của nó lại gần gũi đối với Việt Nam như văn học Nga. Việc nhìn lại những vấn đề của văn học Nga hiện đại cũng giúp nhìn lại những vấn đề và xác định những giá trị của văn học Việt Nam trong thế kỷ XX.

PHƯƠNG PHƯƠNG

(2018)

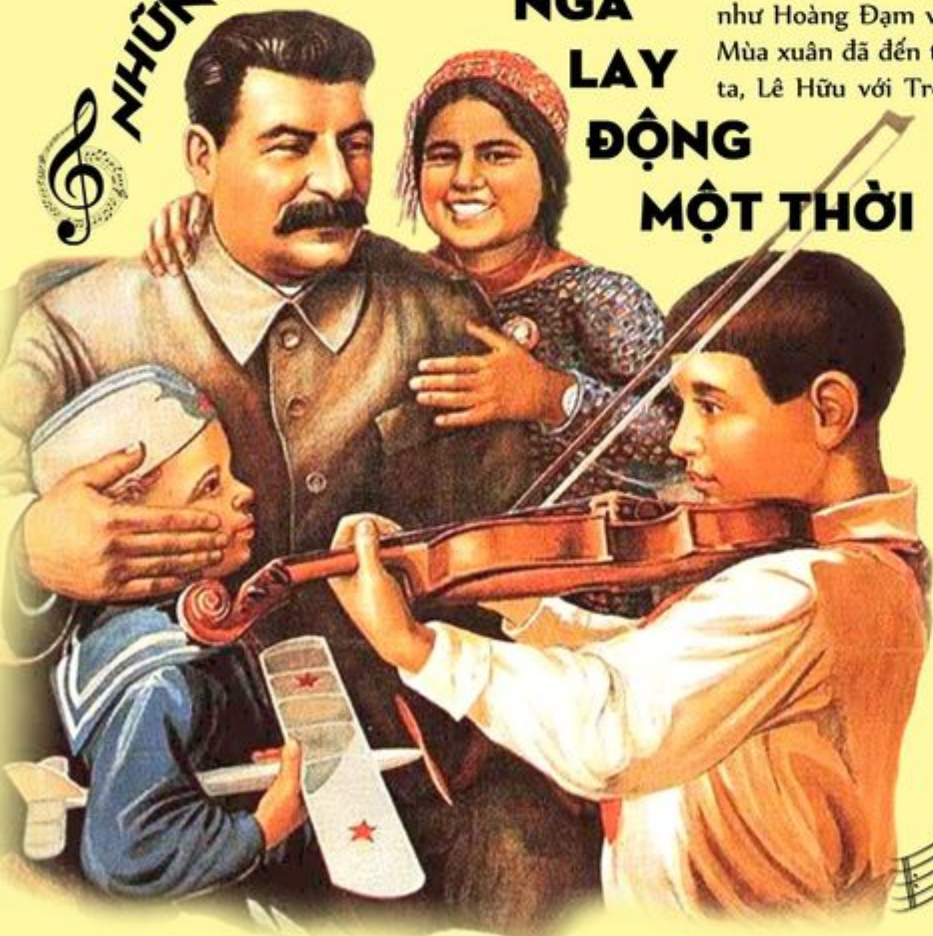
NHỮNG BÀI HÁT NGA LAY ĐỘNG MỘT THỜI

Cho đến bây giờ, tôi vẫn không mảy may quên những bài hát ấy, đặc biệt là những bài hát Nga. Không hiểu giai điệu những bài hát Nga có sức mạnh gì mà cuốn hút cả thế hệ chúng tôi lớn lao đến thế.

Ngày ấy, không biết bằng cách nào, các anh chị tôi kiếm được một tập bài hát dày cộp in rô-nê-ô. Đó là tập bài hát được ấn hành từ khu học xá của ta ở Trung Quốc, do những người học ở đấy mang về. Và thế là cả nhà tôi quây quần bên cây guitare của anh tôi, suốt ngày tập hát. Có điều, dù rất thích hát những bài hát ấy nhưng tên tác giả và tên dịch giả thì chẳng mấy ai biết.

Bao dịch giả đã lặng lẽ lan truyền những giai điệu quyến rũ đó đến với chúng tôi bằng những bản dịch với ca từ tràn đầy tình cảm.

Bài hát Nga đầu tiên mà tôi thuộc rồi mang đi hát ở đội thiếu niên là bài Có một thiếu niên thành Lêningrát trong tập bài hát của khu học xá mà tôi đoán người chép nhạc và dịch lời là nhạc sĩ Phạm Tuyên.

Có thể vì dịch nhiều quá nên nhạc sĩ Phạm Tuyên ngại ghi tên mình vào mà cứ chép ra như vậy thôi? Bài Có một thiếu niên thành Lêningrát còn được ghi dưới đầu đề một câu rất lạ: Dân ca mới Liên Xô.

Có lẽ đó là một bài hát đã rất phổ biến trong nhân dân Liên Xô nên nó mới được suy tôn như vậy. Lời dịch bài hát hay đến nỗi tới bây giờ, tôi vẫn không quên cả năm lời. Xin ghi ra lời mà tôi thích nhất:

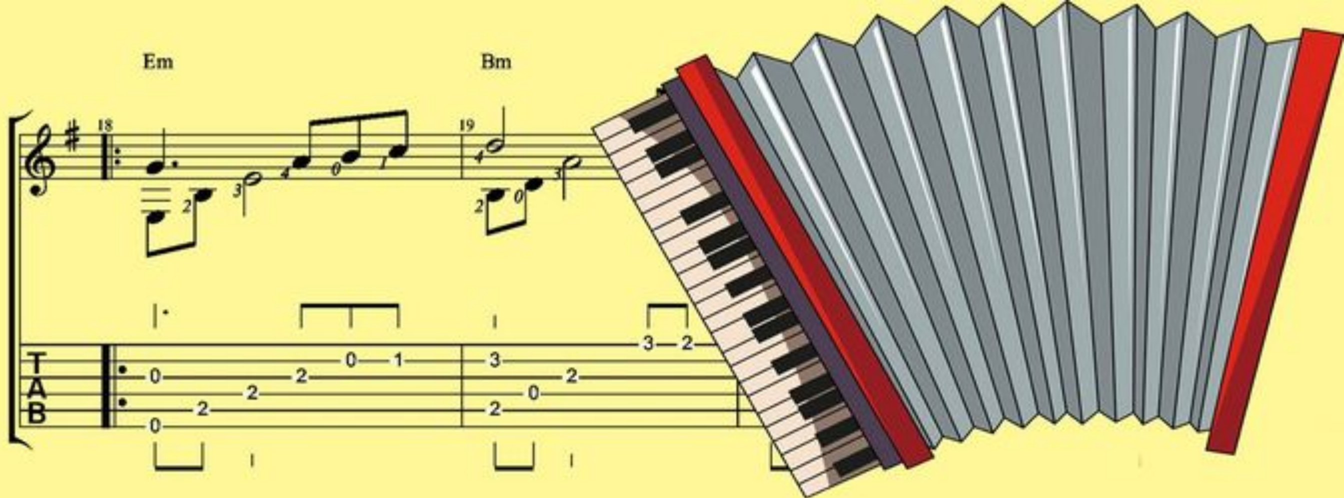
Chiều nay nơi xa vắng lấp lánh ánh đèn
Một cô em chạy ra đón chiến sĩ đi qua
Sáng sớm cô đã có đây
Lấy nước trong và mát lành
Để hiến anh một bi đông đầy.

Đời lính của tôi cũng đã bao lần được đón những bi đông nước như thế, nên tôi thấm thía lắm.

Trong tập bài hát khu học xá, bên cạnh những bài hát không ghi tên dịch giả mà tôi đoán có lẽ là nhạc sĩ Phạm Tuyên cùng những bài có ghi tên ông, còn có những dịch giả khác như Hoàng Đạm với Được mùa, Đức Vinh với Mùa xuân đã đến trên chiến trường của chúng ta, Lê Hữu với Trời chiều, Ngô Quang Dư và Tôn Sơn với Ca sinh viên, Lý Trọng Hưng với Đời nở hoa, Quang Huy với Hát đối... Và nhiều năm tháng sau, thế hệ chúng tôi vẫn tiếp tục hát những bài hát Nga bằng những bản dịch truyền khẩu không rõ dịch giả là ai.

Chúng tôi còn hát và thuộc những bản dịch khác nhau, mà bản nào cũng thấy hay cả. Không biết chị Đặng Thùy Trâm thích bài hát Suliko thì chị và chị Thà đã song ca bản dịch nào? Bản dịch của khu học

xá hay bản dịch khuyết danh mà tôi thuộc? Song đối chiếu với nguyên bản tiếng Nga thì tôi thấy bản dịch tôi thuộc vừa sát nghĩa và vừa hay hơn:

Bao nhiêu ngày tôi đi kiếm tìm quanh
Nơi nao người tôi yêu nấm mộ xanh
Lang thang tìm không thấy tôi đi cho đến bao giờ
Chín suối em hay chăng Suliko?

Có lẽ lúc đó, các dịch giả ở khu học xá đa số là dịch các bài hát Nga qua bản dịch tiếng Trung Quốc nên nghĩa chính của lời Nga đã được dịch một lần rồi, bởi vậy dịch thêm qua tiếng Việt tuy không phải là "tam sao thất bản" nhưng nghĩa đã ít nhiều xa với bản gốc. Ví dụ bài hát Đỉnh núi Lê Nin rất quen thuộc thì bản dịch ở khu học xá là Đồi Lê Nin. Cả hai bản dịch đều không ghi tên dịch giả, nhưng có vẻ Đồi Lê Nin xa với bản chính hơn Đỉnh núi Lê Nin. Song ngược lại, cũng là bài Mặt trời khuất sau núi thì tuy bản dịch của Trung Kiên sát nghĩa hơn, nhưng lại ít chất thơ hơn và ít được phổ biến hơn bản dịch lấy đầu đề là Trời chiều của Lê Hữu:

Đỉnh non xanh thẫm
Đã che ánh chiều
Màn sương trắng âm thầm mờ che suối con bên chân đèo
Một người chiến sĩ áo đã phai màu
Còn nhịp chân bước nhanh khát khao ngọn lửa ấm.

Tình trạng những bản dịch hay chỉ được lan truyền trong người mến mộ trong khi những bản dịch ít người thuộc thì lại được ấn hành vẫn còn đang hiện diện ở tuyển tập 100 bài hát Nga yêu thích mang tựa đề Triệu triệu bông hồng.

Bài Hắc Hải của tôi với bản dịch của nhạc sĩ Hồ Bắc (có lẽ dịch qua tiếng Pháp) rõ ràng là chưa phổ biến bằng bản dịch khuyết danh mà nhiều thủy thủ và lính thủy thời đó đã thuộc:

Biển bờ còn chói sáng trong đêm khuya
Cuồn cuộn ngàn sóng nước trôi về
Gửi người yêu tôi nơi xa xôi
Biển đầy tình mến thương muôn đời
Và giờ nay mẹ hiền đang mong
Mong tin con chờ đàn chim bay tới
Tháng năm trôi qua trên biển khơi này
Tiếng sóng vỗ chan hòa trong gió
Như câu ca bên bờ biển Đen.

Bài Chiều ngoại thành Maxcơva với lời dịch của Vũ Tự Lân có vẻ sát nghĩa hơn nhưng cũng không thể xóa nỗi ám ảnh của Chiều ngoại ô Maxcơva xưa kia đã hằn sâu vào tâm trí bao người:

Chiều thanh vắng là đây âm thầm gió rì rào
Rừng cây chim muông lắng hót canh thâu
Hỡi em thấu chăng tình anh lòng bao trìu mến
Mátxcơva trong chiều vắng thanh bình.
Thời đó nghèo khó sao giàu tiếng hát đến thế!

Những giai điệu Nga, thông qua các bản dịch khuyết danh, đã tràn vào tuổi trẻ chúng tôi, gây hưng phấn cùng những bài hát của các nhạc sĩ

trong nước. Hát mê mải trên giảng đường sơ tán. Hát mê mải ngày vào Quảng Trị quyết chiến. Ở mùa hè đỏ lửa này, quân ta đã "xài" tên lửa Ca-chiu-sa. Bởi thế, lính vừa đánh vừa thích hát và nghe bài Ca-chiu-sa.

So với bản dịch khu học xá với cái tên Gửi người chiến sĩ biên thùy, bản dịch của nhạc sĩ Phạm Tuyên với cái tên Ca-chiu-sa trong tập Triệu triệu bông hồng tuy có sát hơn và giai điệu được ghi đúng nguyên bản chứ không "Mô-đi-phê" như bản Gửi người chiến sĩ biên thùy, nhưng khổ nỗi, lính ta đã quá thuộc cái bản cũ nên nó vẫn có giá trị xã hội rất lớn.

Cái cô Ca-chiu-sa nào đó ra bờ sông ngóng người yêu thì thấy bờ sông cao và dốc thẳm, tức là biết sự trở về từ mặt trận của người yêu thật khó khăn mà bằng hình tượng như thế thì... "trên cả tuyệt vời".

Sao cái cảnh lính ta vào đánh Thượng Đức mùa mưa 1974 lại giống y như cái lời bản dịch bài Ánh lửa mà tôi thường hát cùng đồng đội: Giờ này đây nơi tiền tuyến quang vinh- Còn chờ đón chiến sĩ mình - Tình bạn mới bao bạn mến thân yêu - Còn chiến đấu bên nhau nhiều - Quyết chiến đấu đến giờ phút cuối cùng - Vì tổ quốc ta kiêu hùng - Vì ánh lửa muôn đời sáng trong ta - Vì người yêu đang chờ ta.

Về sau này, những bài hát Nga đương đại ít vào Việt Nam hơn trừ Điệu nhảy trên trống, Địa chỉ của tôi - Liên bang Xô Viết, Triệu bông hồng... Phải chăng vì chúng ta thiếu những dịch giả âm thầm và tâm huyết như ngày xưa?

NGUYỄN THỤY KHA

Do xu thế của thời đại cùng quy luật của văn hóa, 70 năm qua (tính từ Cách mạng tháng Tám), mối giao lưu văn hóa giữa Việt Nam với nước Nga trên nhiều bình diện luôn mạnh mẽ, liên tục, hiệu quả, thủy chung trong sáng. Trải rộng từ Đông Âu sang Bắc Á, Liên bang Nga chiếm 1/6 diện tích toàn cầu, giữ vị thế đặc biệt quan trọng trên trường quốc tế, có nền văn hóa đồ sộ, giầu chất nhân văn, chứa đựng giá trị nghệ thuật đích thực cũng như tính cộng đồng nhân loại.

Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc là một trong những người Việt Nam đầu tiên tiếp cận và đánh giá cao một đại diện khổng lồ của văn hóa Nga là L. Tônxtôi. Trong tác phẩm "Những mẩu chuyện về đời hoạt động của Hồ Chủ tịch", tác giả Trần Dân Tiên đã viết: "Antôn Phơrăngxơ (Anatole France) và Lêông Tônxtôi có thể nói là người đỡ đầu văn học cho ông Nguyễn".

Trong thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp, vào năm 1951, với mục đích học tập kinh nghiệm về chiến tranh du kích của Liên Xô, dưới bút danh Nguyễn Du Kích, Hồ Chủ tịch đã dịch tác phẩm "Tỉnh ủy bí mật" của A. Phêđôrốp. Trong bài nói chuyện tại Đại hội lần thứ 3 của Đoàn thanh niên lao động Việt Nam, Bác Hồ đã trích một đoạn thơ của nhà thơ Xôviết Maiakốpxki nói về vai trò to lớn của tuổi trẻ trong Cách mạng Tháng Mười ở Nga.

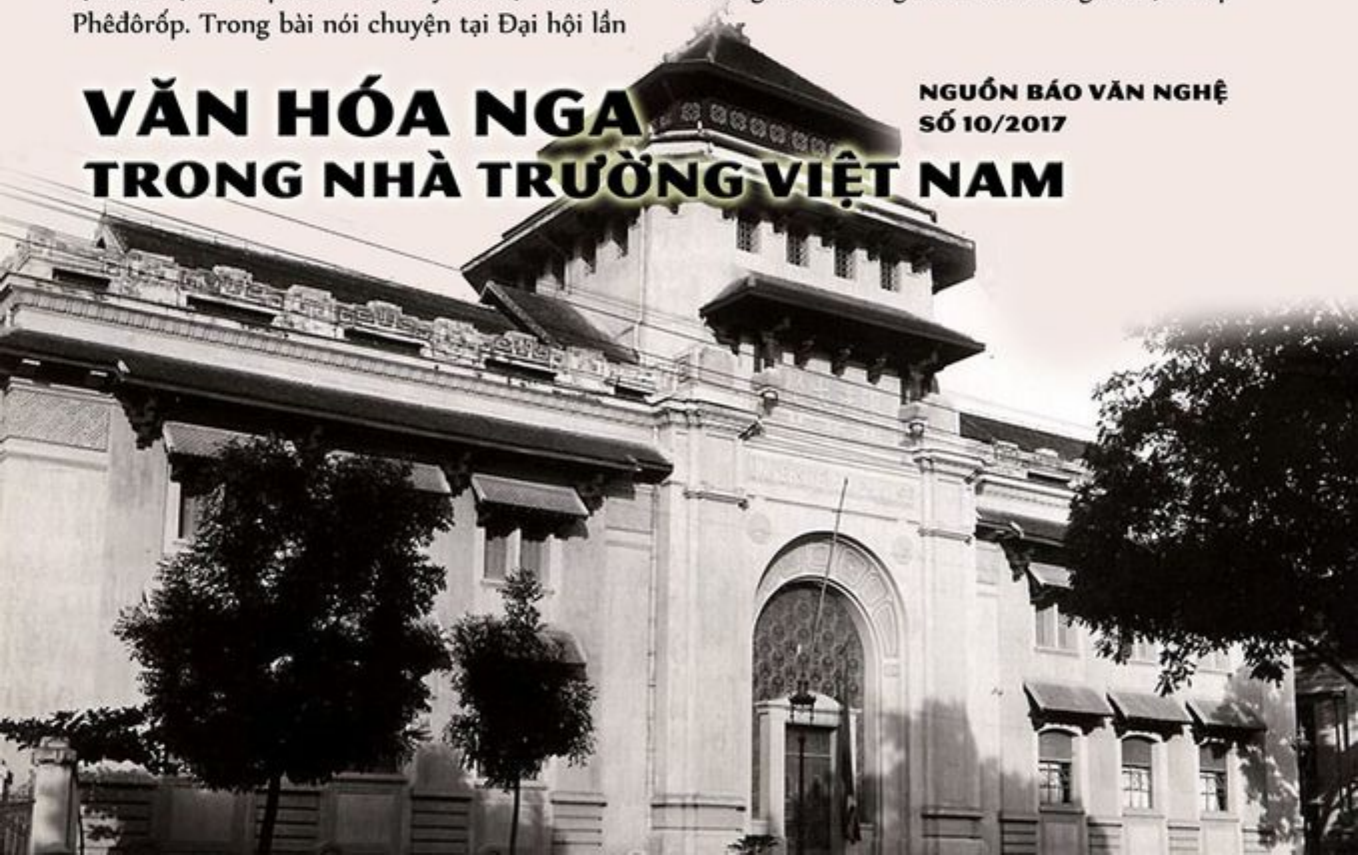
Nhiều văn nghệ sĩ tên tuổi của Việt Nam như Nam Cao, Hải Triều, Nguyễn Đình Thi... với mức độ khác nhau, đã tiếp thu ảnh hưởng của văn hóa Nga và để lại dấu ấn trong tác phẩm của mình.

Văn hóa chứa đựng nội dung rộng lớn, bao quát đa ngành, nhiều lĩnh vực. Hơn nửa thế kỉ qua, nhiều ngành chủ yếu trong văn hóa của nước ta đều có dấu ấn văn hóa Nga. Trong bài viết ngắn này, xin được giới hạn ở việc giảng dạy văn học Nga và tiếng Nga trong nhà trường.

Trong suốt thế kỉ vừa qua, ở nước Nga diễn ra biết bao biến động to lớn. Nền văn hóa Nga đạt nhiều thành tựu, lắm xu hướng đan xen khá phức tạp. Ngay ở tại nước Nga, sự đánh giá về hiện thực ấy cũng không thống nhất. Trong hoàn cảnh như vậy, những nhà hoạch định chương trình cũng như các tác giả trực tiếp

VĂN HÓA NGA TRONG NHÀ TRƯỜNG VIỆT NAM

NGUỒN BÁO VĂN NGHỆ SỐ 10/2017

biên soan sách giáo khoa về Văn học nước ngoài (đặc biệt là phần Văn học Nga) ở nước ta gập không ít khó khăn khi nhận định, tuyển chọn trào lưu, tác phẩm văn học để giảng dạy cho nhà trường. Tuy vậy, nhìn trên tổng thể, dễ nhận thấy việc giảng dạy văn học Nga trong nhà trường ở Việt Nam là tương đối bài bản, đảm bảo được tính hệ thống, khoa học. Quan điểm nhà trường cần lựa chọn những điều tương đối ổn định, có tính chính thống để giảng dạy chính khóa là hợp lí. Từ cấp tiểu học, sách giáo khoa Tiếng Việt lớp 4, có bài đọc truyện "Con sẻ" của Turghenhev. Ở các lớp cao hơn, học sinh được tiếp cận nhiều hơn với văn học Nga. Nền văn học này chiếm dung lượng đậm hơn cả trong phần Văn học nước ngoài của sách giáo khoa lớp 12 (lớp cuối cấp của phổ thông trung học). Ba nhà văn lớn có tác phẩm được trích giảng khá kĩ là Gorki, Êxênin và Sôlôkhôv (Văn học 12 - phần văn học nước ngoài và lí luận văn học, NXB Giáo dục).

Sinh viên các trường Đại học sư phạm, Cao đẳng sư phạm, Đại học Xã hội - nhân văn đều có Giáo trình Văn học Nga, sách tham khảo về văn hóa Nga tương đối đầy đủ. Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam đã ấn hành một số sách loại này: Giáo trình văn học Nga (Đỗ Hải Phong và Hà Thị Hòa), Văn học Nga trong nhà trường (Hà Thị Hòa)...

Tuy vậy, các sách kể trên đều dừng lại ở nhà văn Mikhain Sôlôkhôv (1905 - 1984) với các tác phẩm: "Sông Đông êm đềm", "Đất vỡ hoang", "Số phận con người". Như vậy, cả giai đạn dài của tiến trình văn học Nga từ đó về sau, người học chưa được tiếp cận một cách chính thống. Công việc này như một món nợ còn để đó. Rất cần thêm sách tham khảo tốt để rộng đường cho học tập và nghiên cứu. Trong khi chưa có điều kiện đưa nội dung văn hóa Nga từ thời kì cải tổ (perestroika) về sau vào chương trình giảng dạy chính, thì tài liệu tham khảo, đọc thêm sẽ rất bổ ích.

Việc dạy và học tiếng Nga, khi còn Liên Xô, khá thịnh hành ở nước ta. Sau ngày Liên Xô tan rã (1991), công việc này gặp nhiều khó khăn, thưa thớt dần. Người biết tiếng Nga (đủ trình độ làm việc) ngày một ít đi. Trong khi đó những năm gần đây, yêu cầu lại ngày càng tăng lên (đặc biệt là trong các lĩnh vực như du lịch, khoa học - kĩ thuật cơ bản, thương mại...). Tác phẩm văn học - nghệ thuật của Liên bang Nga ít được dịch ra tiếng Việt để

để xuất bản. Lý do trước tiên là thiếu dịch giả tiếng Nga đủ trình độ.

Ở các trường đại học, viện nghiên cứu của nước ta, khái niệm về bộ môn Nga học còn mờ nhạt. Trong khi đó ở Nga, bộ môn Việt Nam học có chỗ đứng vững chắc ở 2 trung tâm khoa học hàng đầu là Đại học Tổng hợp quốc gia Mátxcơva và Đại học Tổng hợp San Peterbua. Vợ chồng Giáo sư Niculin đều là những nhà Việt Nam học tầm cỡ thế giới. Cuốn từ điển lớn Nga - Việt (2 tập) của nhiều soạn giả (trong đó có tên của cả 2 ông bà), theo dư luận của giới khoa học, tới nay chưa có cuốn từ điển nào cùng loại vượt được. Số người học tiếng Việt ở Nga ngày một tăng. Những điều nêu trên làm chúng ta không khỏi phải suy nghĩ.

Vào thời kì những năm 60 - 70 của thế kỉ trước, điện ảnh Việt Nam có những thành tựu đáng được ghi nhận với các bộ phim mà giá trị còn mãi với thời gian: Con chim vành khuyên, Vĩ tuyến 17 ngày và đêm... Trong những thành tựu đó, dấu ấn của điện ảnh Xôviết rất rõ. ở Trường Sân khấu - điện ảnh khi đó, học sinh được học các giáo trình có nguồn gốc từ Liên Xô. Không ít những người thầy Nga đã sang Việt Nam sát cánh cùng các giáo viên người Việt (nhiều người được đào tạo từ Liên Xô) hết lòng chăm lo xây dựng ngành điện ảnh non trẻ của nước ta.

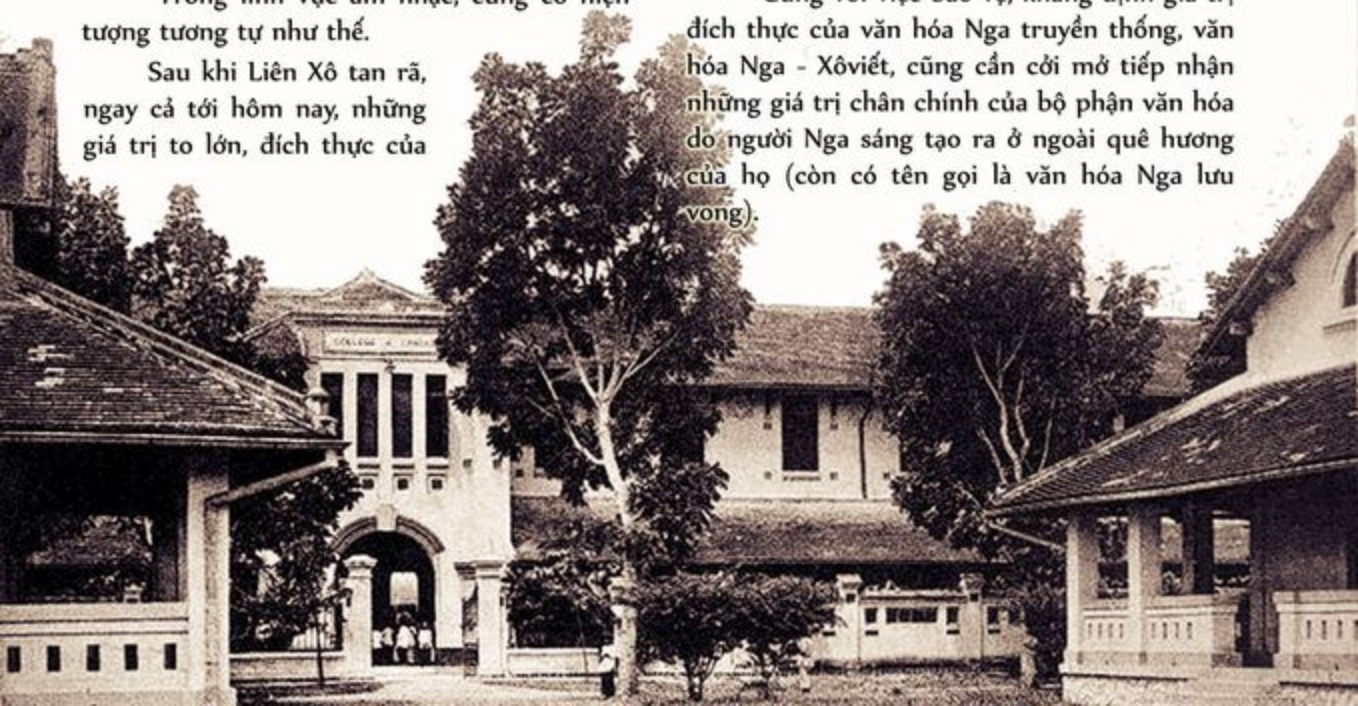
Trong lĩnh vực âm nhạc, cũng có hiện tượng tương tự như thế.

Sau khi Liên Xô tan rã, ngay cả tới hôm nay, những giá trị to lớn, đích thực của văn hóa Nga đang có xu hướng bị hạ thấp ngay chính trên quê hương đã sản sinh ra nó. ở một số nước châu Âu, những thế lực không thực sự đại diện cho nhân dân, còn đang mưu toan viết lại lịch sử, hạ thấp giá trị của văn hóa Nga. Cách đây không lâu, một vị thủ tướng của quốc gia láng giềng với nước Nga đã ngang nhiên đổi trắng thay đen phủ nhận vai trò to lớn có tính chất quyết định của Hồng quân Liên Xô trong việc đánh bại chủ nghĩa phát xít, giải phóng nước Đức và châu Âu. Hiện nay, nước Nga đang phải đối mặt với sự cấm vận hà khắc của phương Tây trong mưu toan kiềm chế quốc gia này.

Với truyền thống thủy chung, sống có nghĩa có tình, trọng lẽ phải, nhân dân Việt Nam đã và đang tích cực bảo vệ chân lý, tiếp tục tôn vinh những giá trị đích thực của văn hóa Nga. Trên cơ sở "Xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc", chúng ta đi sâu nghiên cứu, khám phá, tiếp thu những tinh hoa của văn hóa Nga.

Kết quả nghiên cứu như vậy sẽ thiết thực đóng góp cho việc giảng dạy và học tập trong nhà trường. Các lĩnh vực như in ấn, xuất bản, biểu diễn nghệ thuật cũng được hưởng lợi. Đồng thời, cũng tránh được những nhận định vội vã, thái quá, thậm trí là sai lầm về một nền văn hóa lớn của nhân loại rất gần gũi với chúng ta.

Cùng với việc bảo vệ, khẳng định giá trị đích thực của văn hóa Nga truyền thống, văn hóa Nga - Xôviết, cũng cần cởi mở tiếp nhận những giá trị chân chính của bộ phận văn hóa do người Nga sáng tạo ra ở ngoài quê hương của họ (còn có tên gọi là văn hóa Nga lưu vong).

DẤU ẤN MỘT THỜI Khó quên

DẤU ẤN MỘT THỜI Khó quên

"Sách cũ Liên Xô - Dấu ấn một thời khó quên" ra đời như một nỗ lực mang lại những câu chuyện, giai thoại xoay quanh một dòng sách vẫn đang gây "thương nhớ" cho không ít các độc giả cũng như để lưu giữ những kỷ niệm của các thành viên nhóm Sách Cũ Liên Xô trong suốt thời gian vừa qua.

facebook.com/sachdeplehaidoan

